

У ТОП-10 КРАЩИХ ВЧИТЕЛІВ

с. 21

СЕРЕДА
18 вересня 2024

№ 38

ДЕРЕВОПАД У МІСТІ

с. 9

1 блок

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

TE.20MINUT.UA

«З БОЛЮ ЗРОБИЛИ ШОУ»

► Студія «Квартал 95» використала відео загиблого захисника з Тернополя Юрія Назаренка у гумористичному випуску

► Чому не запитали дозволу та чи вибачилися перед рідними? Розповідаємо

с. 8

РЕКЛАМА

ВУЛ. ЛЬВІВСЬКА, 29

ЖК «ЛЬВІВСЬКИЙ»

- цегляний будинок
- димовідвідна система
- вітражні вікна
- вид на парк
- утеплений пінопластом та мінватою

тел. (067) 128-51-71, (098) 188-78-88
офіс: вул.Київська, 7Д
budcontrol.te.ua

ВУЛ. ЛУЧАКІВСЬКОГО-ТРОЛЕЙБУСНА

ЖИТЛОВИЙ КОМПЛЕКС ПО ВУЛ. ЛУЧАКІВСЬКОГО-ТРОЛЕЙБУСНА

- цегляний будинок
- утеплення пінопластом
- підземний паркінг
- рекуператори
- димовідвідна система
- сучасні 3-х кімнатні квартири

(067) 128-51-71
(098) 188-78-88

вул.Київська, 7Д (офіс)
budcontrol.te.ua

«РІА плюс» безкоштовно у твоєму смартфоні

Важливі події міста
Актуальні оголошення
вакансії, купівля, продаж та оренда житла,
будівельні матеріали та послуги та багато іншого

Купуємо дорого паї від 1 га, паї, які в оренді

Допомагасмо в оформленні документів на землю:
спадщина, сертифікати

тел. (067) 23 00 817

АНШЛАГ ЗА КАРТКАМИ. ЧОМУ ЛЮДЕЙ МАРИНУЮТЬ У ЧЕРЗІ

Транспорт ■ Редакція отримала численні скарги від тернополян на регулярні черги у ТОВ «Системний зв'язок», і така ситуація триває не кілька днів, а місяцями. Журналісти перевірили — черги справді є

ІРИНА БЕЛЯКОВА, IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM, 067-747-28-44

Масове скупчення людей під час війни заборонено, проте за картою тернополянина, — у ТОВ «Системний зв'язок», що на вул. Чорновола, вишиковуються чималі черги. Де-хто стоїть у них годинами, декому з першою йде по кілька днів, аби здати документи чи отримати готову картку.

Люди скупчуються не лише під кабінетом, а й на сходах. У серпні мами з малими дітьми простоювали годинами. Усе, аби отримати картку тернополянина, потрібну для проїзду у громадському транспорті Тернополя та для харчування школярів пільгових категорій, зокрема й дітей учасників бойових дій. Тепер там стоять студенти та пенсіонери. Останні ще й скаржаться, що аби здати документи і отримати картку, потрібно вистояти черги двічі. А за пришвидшене виготовлення картки просять 130 грн, що при пенсії 2,5 тисячі гривень в місяць не по кишені.

Додзвонитися нереально

Додзвонитися у товариство, як переконалися журналісти «RIA плюс», які намагалися це зробити протягом трьох днів — нереально. Жодного разу ми не дочекалися з'єднання з оператором — слухавку просто ніхто не брав.

Ажіотаж у ТОВ «Системний зв'язок» наприкінці серпня директор Віталій Васильків пояснював журналістам «RIA плюс», що це тимчасово

і зумовлене тим, що школи тільки нещодавно подали списки учнів, для яких передбачене безкоштовне харчування у навчальних закладах Тернополя.

— Тернополянам не обов'язково телефонувати у ТОВ «Системний зв'язок», щоб отримати консультацію, адже можна у межах робочого дня надіслати повідомлення в соцмережах (сторінки «Файна карта» є у Фейсбуці та Інстаграмі) та оперативно отримати відповідь, — зазначив тоді Віталій Васильків. — Наразі у підприємстві працюють над створенням чат-ботів для відповідей на стандартні запитання користувачів електронних квитків.

Значною мірою кількість відвідувачів у чергах залежить від того, наскільки ефективно організували свою роботу навчальні заклади, зазначав Віталій Васильків журналістам. Адже, пояснював, саме навчальний заклад формує перелік пільговиків різних категорій на основі їхніх документів. У ТОВ «Системний зв'язок» школи передають лише списки таких учнів, щоб не доводилося дублювати документи.

Як з'ясувала «RIA плюс», у вересні проблема не зникла. Черги як були, так і є.

До редакції зі скаргою звернувся тернополянин Михайло (прізвище є в редакції, просив не називати його для публікації — прим. авт.). Чоловік щойно вийшов на пенсію, і прийшов до ТОВ «Системний зв'язок» виготовити пільгову картку для проїзду у транспорті.

ФОТО ВАДИМА ЄПУРА

Що відомо про компанію, дізнайся, скануй QR-код

Як побачили журналісти, відвідувачі стояли не лише під кабінетом, а й на сходах до самого виходу

Мало людей на прийомі

Прийшов перший раз близько 14 години 9 вересня.

— Сидить одна дівчинка на прийомі, — розповів пан Михайло. — Людей не тільки під кабінетом, а й на сходах — море. Зал невеличкий, всі не поміщаються. Зараз вересень, студентів купа кинулися робити картку на проїзд. Пенсіонерів чимало.

Чоловік поцікавився, чому жінка одна на прийомі, хоча є кілька робочих місць. Почув у відповідь, що працівників більше немає.

— Я не мав коли чекати, пішов у справах, а наприкінці робочого дня повернувся туди знову, — картина та сама, — згадує пан Михайло. —

Та сама дівчинка сидить, людей ще більше. Умисне організовують велике скупчення людей?

Обурило пенсіонера й те, що для виготовлення пільгової картки за день чи кілька днів — потрібно заплатити 130 грн. При пенсії у 2,5 тисячі, яку отримав за 40 років

Чоловік поцікавився, чому жінка одна на прийомі. Почув у відповідь, що працівників немає

роботи, — це непомірна сума. І ще й потрібно знову вистояти в черзі, аби її отримати. І цікавиться, чи є калькуляція, чому саме 130, а не 30 чи не 300.

— Це рекет, як у 90-ті, — каже пан Михайло. — Мер уклав договір, збирають з людей гроші, а скільки з них надійшло в бюджет чи для того самого пенсіонера? І водночас люди сидять на сходах, стоять днями у тих чергах.

Журналісти пішли в «Системний зв'язок»

Журналісти «RIA плюс» пішли до ТОВ «Системний зв'язок» близько полудня 11 вересня, аби перевірити, чи й далі є черги. Побачили, що люди стояли не лише під кабінетом, де є кілька крісел, а й на сходах. Всього — кілька десятків, більшість із них молоді. Доки були там, кількість людей швидко збільшувалася. Черга — одна на всіх — і для тих, хто прийшов здати документи на картку, і для тих, хто прийшов отримати. Журналісти стали свідками скандалу між людьми у черзі, коли хтось намагався пройти в кабінет зі словами, мовляв, мені ж

тільки отримати картку. Люди «шуміли», що тут більшість стоїть годинами, щоб тільки отримати, тому молодому чоловікові довелося стати в кінець черги — на сходи.

У кабінеті, як звернув увагу наш журналіст, цього дня працювали дві жінки, на кожного відвідувача йшло від 5 до 15 хвилин. Але черга рухалася дуже повільно.

Ми намагалися отримати коментар у міськраді, чи існує до ТОВ «Системний зв'язок» електронна черга, навіщо збирати і маринувати людей у чергах і скільки коштує виготовлення картки, — і де врешті, окрім товариства, можна отримати картку тернополянина. Також цікавилися калькуляцією. Відповіді отримали лише на частину із запитань.

— Виготовити електронний квиток «Соціальна карта тернополянина» (за два дні або за 25 днів) можуть усі, хто офіційно проживає, навчається або працює на території Тернопільської громади, заповнивши анкету на сайті fauna-karta.te.ua, або подавши пакет документів у ТОВ «Системний зв'язок» (вул. В. Чорновола, 1, II поверх), — повідомила речниця міськради Мар'яна Зварич.

Ми звернулися до Віталія Васильківа із запитаннями, на які намагалися отримати відповіді. Спочатку телефонували керівнику на мобільний, але той весь час був не в мережі. Тоді переадресували запитання на Вайбер. Перші, доки представлялися, керівник «Системного зв'язку» побачив і навіть «лайкнув». Інші, що стосувалися черг і роботи товариства, надалі залишилися без відповіді. З власних джерел журналісти дізналися, що Віталій Васильків у відпустці, але коли вийде на роботу чи хто уповноважений відповідати на запитання преси, що стосуються життєдіяльності містян, — питання залишилися без відповіді.

Які зв'язки із міськрадою?

Щодо співпраці із міськрадою, у ТОВ «Системний зв'язок» відповідають: мають ділові стосунки з органом місцевого самоврядування та суб'єктами, що надають послуги з перевезення пасажирів міським громадським транспортом ґрунтується на правочині примірному договорі про організацію та обслуговування електронних систем в громадському транспорті м. Тернополя (зі змінами), затверженому рішенням виконавчого комітету ТМР від 27.09.2017 №710, з яким можна ознайомитися на сайті ТМР за посиланням: <http://surl.li/uytdqk>. Проте, за переходом на сторінку міськради, яку вказав оператор, з'являється напис: «Сторінка не знайдена».

Відповіли нам на запитання щодо вартості виготовлення Картки тернополянина. Щодо калькуляції і чому саме такі суми — ані слова,

проте зазначили, що ця інформація міститься у вільному доступі. Проте журналістам її відшукати не вдалося.

Про вартість і терміни виготовлення у товаристві повідомили, що загальна Карта тернополянина вартує 70 гривень, учнівська/студентська — стільки ж, а для учнів перших класів безоплатно. Пільгова — перше оформлення безоплатно.

На запитання щодо електронної черги, аби люди не витрачали кілька годин чи навіть днів на подачу документів та отримання картки, «RIA плюс» відповіли: «Немає, але в світлі останніх подій питання детально вивчається та буде прийматися відповідне рішення». Щодо скарг керівництву, зазначили, що наприкінці серпня 2024 року надійшла скарга від громадянина щодо його тривалого пе-

ребування в черзі. У товаристві зазначили, що перепросили за тимчасові незручності, які спричинені тим, що громадянин не переймаються завчасним вирішенням власних питань.

Надіслали запит ми і міській раді, де цікавилися, скільки коштів бюджет міської громади отримує від діяльності ТОВ «Системний зв'язок», а також цікавилися вартістю виготовлення картки тернополянина, потрібної для проїзду у громадському транспорті Тернополя, і чи були скарги до міськради та її підрозділів на діяльність ТОВ «Системний зв'язок». Нам відповіли, що для копіювання документів потрібно оплатити послуги у розмірі 18 грн 18 копійок. Журналісти їх перекажуть найближчим часом. Та чекатимемо на повноцінну відповідь на запит з копіями документів.

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Вадим Єпур. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
Аварійна газу 104, 51-51-26
Аварійна водоканалу (диспетчер) 51-97-58, (050) 437-43-53
Аварійна тепломерж 25-48-10
Аварійна електромерж 52-24-66

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Гаряча лінія Тернопільської міської ради у робочі дні, з 9.00 до 18.00 067-009-15-40
Довідкова залізничного вокзалу 47-22-46
Довідкова автовокзалу: АС на Живова - 23-63-56, АС-2 на Білогірській - 52-79-29

Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88
Управління Держпродспоживслужби 52-01-45
Управління транспортних мереж 52-15-14
Муніципальна інспекція 073-015-1481 (Viber)
Регіональний сервісний центр МВС 51-91-40

ЯК ЗРОСТАННЯ ЦІНИ НА ПАЛЬНЕ ВПЛИНЕ НА БІЗНЕС

Ціни ■ Журналісти «RIA плюс» дізналися, як змінилися ціни на бензин, дизель та газ на місцевих АЗС за останній місяць. Як це вплине на бізнес, та чи очікувати зростання цін на товари та послуги? Коментує експерт

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96, VADIMEV15@GMAIL.COM

Поетапне підвищення акцизів на різні види пального до 1 січня 2028 року, відповідно до закону № 11256-2, який підписав президент і який уже набув чинності. Тому паливо поступово дорожчатиме.

Ціни вже зростають

Як помітили журналісти «RIA плюс», найбільше зросли ціни на скраплений газ. Його вартість зросла приблизно на 3-4 гривні на більшості АЗС.

Щодо бензину та дизелю — ситуація на заправках різна. У деяких мережах ціни зросли до однієї гривні. Є мережі, де ціни не змінилися, а на одній з АЗС на гривню подешевшав бензин. Актуальні ціни дивіться на інфографіці.

Окко

Вартість на бензин та дизель не змінилася за останній місяць. А от газ подорожчав на 4 гривні. Він коштував 28,99 грн, а тепер ціна 32,99 грн.

A-95 Pulls — 61,99 грн;
A-95 Євро — 59,99 грн;
ДП Pulls — 58,99 грн;
ДП Євро — 55,99 грн;
Газ — 32,99 грн.

WOG

У цій мережі АЗС також вартість бензину та дизелю не змінилася, а газ подорожчав на 4 грн за останній місяць.

A-95 Mustang — 61,99 грн;
A-95 Євро — 59,99 грн;
ДП Mustang — 58,99 грн;
ДП Євро — 55,99 грн;
Газ — 32,98 грн.

БРСМ-нафта

Ціни на бензин у цій мережі не змінилися. Вартість ДП-євро зросла на 40 копійок, а газ подорожчав на 3,19 грн.

A-95 EURO — 53,99 грн;
ДП EURO — 49,86 грн;
Газ — 30,01 грн.

Укрнафта

На у цій мережі АЗС бензин A-95 Energy та A-95 Євро подорожчали на 50 копійок за останній місяць. Дизельне паливо — на гривню.

A-95 Energy — 57,99 грн;
A-95 — 55,49 грн;
ДП — 52,99 грн.

Авіас

За останній місяць на цій АЗС газ подорожчав на 3 гривні.

Скільки коштує паливо у Тернополі

	A-95+	A-95	ДП+	ДП	ГАЗ
OKKO	61,99	59,99	58,99	55,99	32,99
WOG	61,99	59,99	58,99	55,99	32,98
upg	58,00	56,00	54,90	51,90	30,80
БРСМ НАФТА	—	53,99	—	49,86	30,01
UKRНАФТА	57,99	55,49	52,99	—	30,49
АВІАС	—	56,19	—	49,99	31,97

*Станом на 17.09.2024

ІНФОГРАФІКА ВАДИМА ЄПУРА

Газ на більшості заправок подорожчав на 3-4 гривні

A-95 — 56,19 грн;
ДП — 49,99 грн;
Газ — 31,97 грн.

UPG

У цій мережі вартість бензину за останній місяць знизилася на гривню. Ціна на дизель не змінилась, а газ подорожчав на 3,7 гривні.

Urg100 — 64,00 грн;
Urg95 — 58,00;
A-95 — 56,00 грн;
Euro diesel — 51,90 грн;
Urg diesel — 54,90 грн;
Газ — 30,80 грн.

Як вплине на бізнес та споживачів

Журналісти «RIA плюс» запитали у представників бізнесу, як зростання ціни на паливо вплине на них, та чого очікувати споживачам.

Зростання вартості пального значно вплине на агросферу, пояснює співвласник ТОВ «Поділля овочі» Роман Пасічник. Підприємець каже — вирощувати овочі стає дорожче, тож і ціни будуть зростати.

— Зростання ціни на паливо значно впливає на вартість вирощуваної продукції, оскільки цей бізнес пов'язаний з використанням сільськогосподарської техніки, логістикою. Якщо зростає ціна на паливо — зростає і вартість продукції. До того ж, додаються і інші фактори, такі як курс валют, інфляція. Якщо порівнювати ціни, то у порівнянні з минулим роком, вартість товару зросла приблизно на 20-30% і вона продовжує зростати. Купівельна спроможність покупців при цьому знижується і може настати такий момент, що вирощувати овочі в Україні буде не вигідно. Адже підприємцям буде значно вигідніше закупити та привезти овочі з інших країн, аніж купувати їх в українських виробників. При цьому закупляти паливо наперед не вдасться, оскільки це потребує значних фінансів, які

потрібні також для обробки полів, закупівлі добрив, заробітні плати робітникам та багато іншого.

Перевізники також кажуть — підняття акцизів значно вплине на собівартість перевезення пасажирів у громадському транспорті.

— Безумовно, це значно вплине на витрати для організації перевезень пасажирів, — каже директор ТОВ «Менс Авто» Андрій Намака. — Ми закуповуємо дизельне паливо. Його вартість наразі ще не надто збільшилась, але це найближчим часом відбудеться. Тоді

«**Якщо зростає ціна на паливо — зростає і вартість продукції. Додаються курс валют, інфляція**

зможемо бачити реальну картину. Ми маємо укладені договори на закупівлю дизельного палива, але все-одно це не врятує перевізників від збільшення витрат та паливо, адже ціни все-одно зростуть.

Ресторатор Микола Дерещий каже, що зростання вартості пального вплине на будь-яку сферу бізнесу.

— Оскільки ресторатори в першу чергу працюють з постачальниками, які доставляють продукти, то це зростання не буде таким помітним, але, безумовно, воно буде мати свій вплив на формування цін, — каже підприємець. — Також важливу роль у формуванні цін грають комунальні послуги, зростання тарифів та загалом зростання вартості на продукти харчування, які ми закуповуємо. Тому все це взаємопов'язано.

Поступове зростання ціни на паливо вплине на бізнес і в кінцевому результаті — на споживачів. Тому варто очікувати зростання вартості товарів та послуг, пояснює Руслан Савчишин.

— Зростання вартості пального у зв'язку з підвищенням акцизів, що набуло чинності з 1 вересня 2024 року, суттєво вплине на підприємців Тернопільщини, — каже Руслан Савчишин. — Найбільше це відчують сектори, що напряму залежать від транспорту та логістики, зокрема сільське господарство, перевезення та будівництво. Ці галузі вже зараз планують збільшення витрат на доставку сировини та товарів, що може призвести до підвищення кінцевих цін. Для звичайних споживачів зростання вартості пального відобразиться у поступовому підвищенні цін на продукти та послуги.

Хоча це підвищення може бути не різким, його ефект стане помітним через кілька місяців, особливо на товари першої необхідності, транспортні послуги та продукти харчування, які потребують значних логістичних затрат. Споживачам варто очікувати збільшення вартості у середньостроковій перспективі, каже пан Руслан. Однак не лише ціна на паливо впливає на формування цін.

— Варто також відзначити, що крім зростання акцизів на паливо, на формування цін впливають інші фактори, такі як коливання курсу валют, зростання вартості електроенергії та проблеми з постачанням електрики, — продовжує Руслан Савчишин. — Наприклад, будь-які перебої з електропостачанням можуть спричинити затримки у виробництві та транспортуванні товарів, що додатково підвищує їх вартість.

Руслан Савчишин пояснює, деякі підприємці намагаються адаптуватися до нових умов за рахунок впровадження заходів з оптимізації. Деякі укладають довгострокові угоди на закупівлю пального або переходять на більш економічні види пального, щоб зменшити витрати. Закупівля паливних талонів або знижки на оптові партії пального також стають популярною стратегією для зниження ризиків.

КОРОТКО

Створили Центр ветеранів

Тернопільська міська рада 13 вересня ухвалила рішення про створення комунального закладу «Центр підтримки ветеранів та родин Героїв». Його метою є підтримка ветеранів війни, учасників Революції Гідності, членів родин загиблих героїв та захисників України. Центр забезпечить соціальну, правову, психологічну допомогу, а також професійну реабілітацію. Послуги у закладі можуть отримати:

- особи, які зареєстровані та внесені до реєстру Громади;
- особи, які проживають без реєстрації на території Громади;
- особи з числа внутрішньо переміщених осіб, які фактично проживають на території Громади та мають дійсну довідку внутрішньо переміщеної особи, видану управлінням соціальної політики Тернопільської міської ради.

У закладі надаватимуть різноманітні послуги, зокрема, інформаційно-консультаційна підтримка, проведення семінарів, тренінгів, майстер-класів, а також забезпечення фізкультурно-спортивної реабілітації.

Відремонтували укриття

За літній період відремонтували укриття тернопільської школи №11. Про це повідомили в Тернопільській міській раді. Тепер там одночасно може перебувати більша кількість людей.

Цього року школа має можливість повністю навчатися в режимі офлайн і створено умови для перебування понад 1000 дітей в укриттях. У місті є ряд об'єктів, де роблять роботу, аби збільшити кількість місць в укриттях та ремонтувати самі укриття. Укриття, які є в школах та вищих професійних училищах, під час сигналу оповіщення «Повітряна тривога» доступні лише для учасників навчального процесу. Користуватися ними населення може тільки у визначені години з 18.00 до 08.00 год.

Ремонтують дороги

Цього тижня за сприятливих погодних умов підрядники будуть виконувати доочищення дощоприймачів, вулиць і доріг міста від сміття після злив, поточний ремонт дощоприймачів колодязів і решіток на вулиці Оболеня, асфальтування вулиць у селах Малашівці та Курівці, а також під'їзної дороги до сміттєзвалища в Малашівцях. Триває ремонт міжквартирного проїзду бульв. Д. Галицького (від ж/б на просп. Ст. Бандери, 92 до просп. Ст. Бандери), де проводиться мощення проїзду фігурними елементами. На вул. Новий Світ, 93-95 також проводиться мощення проїзду.

МАЙДАНЧИК ТА КАМЕРИ СХОВУ НА ПЛЯЖІ ЗАЧИНЕНІ, А ВЛАДА НЕ РЕАГУЄ

Інфраструктура ■ Тернополяни обурюються, що мультиспортивний майданчик та камери схову на Дальньому пляжі досі за замками. Відповідальний за територію підприємець не вважає це порушенням, а що кажуть у міськраді?

ПОЛІНА ДАЙНЕГА, POLINADAINENA@GMAIL.COM, 095-077-01-80

Тему про закриті камери схову та мультиспортивний майданчик почали обговорювати після перевірки пляжів від журналістів «RIA плюс». Обурювалися тернополяни, які на момент перевірки відпочивали на Дальньому, критика була і в соціальних мережах під нашою публікацією. Люди не розуміють, чому майно перебуває за замками, чому немає жодної інформаційної таблички з роз'ясненням, де можна взяти ключ, щоб скористатися об'єктами.

27 млн грн лише за припляжну зону

За результатами торгів, облаштування-реконструкцію відпочинково-рекреаційної зони в районі Дальнього пляжу здійснював ТОВ «Країна Будсервіс». Підрядник мав навести лад на припляжній зоні площею 4600 м² та пляжній — площею 10400 м². Початкова вартість проекту — 42617182 гривні, а реалізовували його на умовах співфінансування з державним бюджетом.

— З початку повномасштабного вторгнення фахівці змінили проектно-кошторисну документацію та договірну ціну з 42617182 до 27733119,45 гривні. Тобто, зменшили на понад 14800000 гривень. Під час розподілу витрат вирішили, що з місцевого бюджету виділять 15462837,45 гривні, а ось з державного — 12270282 гривні, — повідомив заступник міського голови Іван Хімейчук.

Облаштування-реконструкцію відпочинково-рекреаційної зони в районі Дальнього пляжу провели протягом 2023 року. Там встановили майданчики, вбиральні, душові, облаштували паркування.

Станом на вересень 2024 року, проект з реконструкції Дальнього

пляжу реалізували на 30%. Зокрема, облаштували та ввели в експлуатацію припляжну зону. За виконані роботи ТОВ «Країна Будсервіс» отримала 27663650,89 гривні.

— Продовжити облаштування-реконструкцію пляжної зони площею 10400 м² можливо за наявності коштів в місцевому бюджеті Тернопільської міської територіальної громади або за умови залучення коштів з інших джерел, — додав пан Хімейчук.

Вільний доступ для всіх...

У грудні 2023 року Тернопільська міська рада провела конкурс на визначення суб'єктів господарювання для утримання оновленої зони Дальнього пляжу. Єдиний учасник — ТОВ «Сфера спорту» на чолі з Віталієм Гоцалюком.

Уже 12 січня 2024 року управління житлово-комунального господарства та екології уклало з ТОВ «Сфера спорту» договір про виконання робіт з утримання об'єкта благоустрою. Про це «RIA плюс» повідомив заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів Ігор Крисоватий.

Копію договору нашому медіа не надали, хоча у запиті просили про це двічі. А ось чи має право приватна особа обмежувати доступ до того чи іншого об'єкта на пляжі?

— Відповідно до пункту 3.4.3 договору, ТОВ «Сфера спорту» зобов'язана надавати вільний безоплатний доступ до об'єкта благоустрою всім охочим, — додав журналістам «20 хвилин» Ігор Крисоватий.

Нехай грають у своєму дворі

Нагадаємо, журналісти «RIA плюс» спілкувалися з утримувачем об'єкта благоустрою Віталієм Гоцалюком. Чоловік неохоче відповідав на всі запитання.

— Скільки можна телефонувати? Ви не знаєте, що там закрита

На вході до майданчика відсутня інформаційна таблиця з контактами підприємця

територія? Коли люди приїжджають займатися, то попереджають, і тоді я відкриваю. Приїжджають по 10 людей, по дві футбольні команди. З понеділка все розписано. Наприклад, діти зі школи № 3, 16 та 20 грають. Майданчик не буде постійно відкритим, — каже пан Віталій. — На пляж ідуть чого? Щоб загоряти і купатися, а майданчик —

« Підприємець каже, що відкриває майданчик після звернення і лише сформованим командам

не атракціон вам. Я вже відкривав, а там на велосипедах катаються і чіпси їдять. Батьки нехай дивляться за своїми дітьми, хай вони у футбол грають у дворі, а не на пляжах, де люди загоряють і купаються.

Якщо утримувач настільки переймається, аби діти не зламали майно, чому ж дитячий майданчик завжди у вільному доступі для всіх?

— Був тендер, моя фірма його виграла. Територія не те щоб у приватній власності, але ми слідкуємо за порядком. Щоб не порвали, не зламали, не вкрали. Я за власні кошти обслуговую територію. Вам немає чим зайнятися? Немає про що писати? Чого ви туди лізете?

Реконструкцію пляжу мали провести за кошти з міського та державного бюджетів

Як люди побудували той дитячий майданчик, то так воно і є. Взагалі, на території встановили 16 камер відеоспостереження, — повідомив пан Віталій.

А ось на запитання про закриті камери схову підприємець знайшов інший аргумент — відсутність працівників.

— Йдете на роботу, я вам даю ключі і будете відкривати. Люди, які мали це робити, наразі воюють. Немає вже нікого. Питання закрите і більше до мене не дзвоніть, — завершив розмову директор ТОВ «Сфера спорту».

Також нагадаємо, що директор ТОВ «Сфера спорту» Віталій Гоцалюк — спортсмен, футболіст. Раніше він був головним тренером футбольного клубу «Креатор-Буд», президентом якого є тернопільський забудовник Ігор Гуда.

Отже, виходить, що підприємець Віталій Гоцалюк порушує правила договору? Та чи наважиться Тернопільська міська рада розірвати з ним співпрацю або ж проведе роз'яснювальну роботу? Ми неодноразово запитували про це речниці Мар'яну Зварич, але відповіді від неї так і не отримали.

Частина тварин із парку Сопільче продадуть

ВАДИМ ЄПУР 068-066-80-96, VADIMEV15@GMAIL.COM

Рішення про продаж тварин із зоокутка парку Сопільче ухвалили депутати міської ради 13 вересня під час сесії. На аукціон виставлять сім тварин.

Як пояснив начальник управління ЖКГ, благоустрою та екології Олег Соколовський, у звіринці народилося багато нових тварин і тому немає змоги утримувати їх всіх, тож їх планують продати на аукціоні для інших звіринців. Мова йде про надлишок тварин. Усі види, які наразі проживають у звіринці, залишаться.

Як йдеться у рішенні, планують продати сім тварин. Це поні, віслук,

вівця, два барани та два цапи. Найдорожче оцінили поні — стартова ціна для продажу 8000 гривень. А найдешевший — цап. Його вартість на аукціоні починатиметься від 50 гривень.

— Ми продаємо цих тварин, бо вони у надлишку. Відповідно, розрахували балансну вартість і виставимо їх на продаж через систему відкритих аукціонів. Тому це не фіксована ціна, — пояснив директор КП «Об'єднання парків культури і відпочинку м. Тернополя» Микола Ткач.

Нагадаємо, тварин продають вже не вперше через збільшення їх кількості. Минулого року продавали кіз, віслуків, поні.

Найвищу стартову ціну має поні

Продаж пояснюють тим, що тварини розмножуються і їх стає забагато

КОЛИ ВІДКРИЮТЬ ОБІЦЯНИЙ САДОК НА МИКУЛИНЕЦЬКІЙ

Аналітика ■ Замість завершених ремонтів у садку на Микулинецькій, 116П у серпні та обіцяного відкриття – розірваний договір з підрядником, коригування проєкту, оголошення нових тендерів. Що пішло не так під час облаштування?

ПОЛІНА ДАЙНЕГА, POLINADAINENA@GMAIL.COM, 095-077-01-80

Двоповерхове приміщення, площею 787,7 кв. м, розташоване на території нового житлового комплексу, що в районі «Південний». Міськрада отримала його від забудовника ТОВ «Перспектива ресурс» в обмін на закриття боргів за несвоєчасне виконання умов договору про пайову участь у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури Тернополя. Про це «RIA плюс» дізналася з єдиного державного реєстру судових рішень.

На капітальний ремонт та закупівлю всього необхідного обладнання з міського бюджету виділили 12644700 гривень. Наприкінці лютого 2024 року там вже були встановлені вікна, двері, пожежні драбини, пандус та зовнішні сходи до укріплення.

Що пішло не так?

Відповідно до тендерної документації від лютого 2024 року, підрядник ТОВ «Будівельна компанія Тернобудсервіс» мав до 15 серпня 2024 року виконати роботи з облаштування приміщення для дитсадка на Микулинецькій, 116 П.

На Prozorro у серпні опублікували два тендери на проведення капітального ремонту у цьому приміщенні з приміткою — коригування. Загальна сума — 11263129 гривень.

— Першого листопада 2023 року набули чинності нові Державні будівельні норми України «Захисні споруди цивільного захисту». Отже, виготовлена у червні 2023 року проєктно-кошторисна документація втратила актуальність, виникла необхідність у коригуванні. Спочатку будівельні роботи призупинили, а вже 12 серпня міська рада

розірвала договір із підрядником. А вже відкоригована документація суттєво відрізнялася і ТОВ «Будівельна компанія Тернобудсервіс» не могла продовжувати надалі ремонтні роботи, — повідомив «RIA плюс» заступник міського голови Володимир Дідич.

Крім того, спецкомісія, до складу якої входили замовник робіт, підрядник та фахівці ДСНС України в Тернопільській області, провела візуальне обстеження приміщення для садка. Вони перевіряли стан виконання робіт підрядниками та відповідність вимогам до закладів освіти.

— У ході роботи запропонувала внести зміни, які покращать надання освітніх послуг. Зокрема, змінити вхід персоналу до кухні, встановити розсувні двері між ігровою зоною групи і спальнею з метою збільшення пропускної спроможності, збільшити висоту облицювальної плитки на стінах буфету, кухні та туалетів від 1,8 до 2,0 м, відвести в медичному блоці одне місце для ізолятора, відокремленого скляною перегородкою, — розповів «RIA плюс» заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Ігор Крисоватий.

Виконали роботи лише на 11%

ТОВ «Будівельна компанія Тернобудсервіс» працювала у приміщенні з березня по серпень. За пів року підрядник виконав 11% робіт від запланованих. За це отримав 1150734,32 гривні з міського бюджету.

— Минулий підрядник пошпаклював стіни та стелі першого, другого та підвального поверхів мінеральною шпаклівкою. Також облаштував стіни та підлогу керамічною плиткою. Заповнив дверні прорізи готовими дверними блоками з металопластику,

Приміщення для садка розташоване у дворі сучасного житлового комплексу

установив опалювальні радіатори, підлогове опалення ігрових кімнат двох поверхів, туалетні гарнітури, рушникосушки, — повідомив «RIA плюс» Ігор Крисоватий.

Нагадаємо, у приміщенні ще мають прокласти вентиляцію, водопостачання та водовідведення, встановити електрообладнання з усіма конструкціями (розетки, вимикачі, лічильники, щитки, світильники тощо), а також

Приміщення ремонтувала фірма Володимира Кіцану, який неодноразово виграв тендери

вмонтувати пожежну сигналізацію. Заклад обіцяють зробити доступним та безбар'єрним для вихованців з інвалідністю.

Окрім ремонтних робіт, підрядна компанія повинна ще й закупити та встановити меблі, техніку. Йдеться про повне технічне укомплектування кухні: овочерізка, ваги, холодильник, плита, м'ясорубка, кип'ятильники тощо. Окремо облаштують

кімнату для прання, сушіння та зберігання білизни.

Для педагогічного колективу та вихованців закуплять: дошки, стільці, столи та шафи, спортивну та гімнастичну стінки, лавки. А також 31 дитяче ліжко. Враховуючи те, що у дошкільному закладі планують відкрити актову залу, то до речей на закупівлю внесли і синтезатор зі стійкою. У пропозиціях йдеться і про телевізор та комп'ютер.

Змінили назву, але не підрядника

За новими тендерами, на капітальний ремонт Тернопільська міська рада витратить 11200015,25 гривні (що на 3113 гривень менше від запропонованої вартості), а на коригування проєктно-кошторисної документації — 60000 гривень. В обох тендерах лише по одному учаснику, які і стали переможцями. Коригуванням документації займається ФОП Тарас Васильович Дрогомерецький, а ось будуватиме — ТОВ «Країна будсервіс».

І що найцікавіше — власником ТОВ «Країна будсервіс», а також ТОВ «Будівельна компанія Тернобудсервіс» (минулий підрядник — прим. автора) є одна людина, а саме Володимир Андрійович Кіцану.

Як бачимо, за будь-яких умов мільйонні тендери отримують «свої» для міської ради люди. Бо, як раніше повідомляли журналісти «20 хвилин», Володимир Андрійович Кіцану неодноразово виграв тендери від Тернопільської міської ради чи її управлінь. Наприклад, 22 грудня 2021 року ТОВ «Країна будсервіс», директором якої є той самий Кіцану, стала переможцем у тендері на облаштування Дальнього пляжу. Запропонована сума від компанії за проведені роботи сягала 42617182 гривні.

Володимир Кіцану — син Андрія Кіцану, який є директором «Корпорація Ватра». З сайту Тернопільської міської ради журналістам стало відомо, що Андрій Кіцану долучався до експертної ради Тернопільської міської ради з питань місцевого самоврядування, законності, правопорядку,

регламенту та депутатської діяльності. Відповідно до протоколів від 2021 року, Андрій Кіцану — секретар цієї експертної ради. За даними сервісу YouControl, наразі батько та син мають спільну фірму — ТОВ «Будінвест Тернопілля».

Львівські колеги з видання «Наші гроші Львів» повідомляють також один із напрямків молодого підприємця — ремонт міжквартальних доріг на території Східного району Тернополя. За проведення ремонтних робіт у 2023 році він мав отримати 24,7 мільйона гривень.

За даними «Наші гроші. Регіон. Центр», свого часу Кіцану встиг побувати членом правління обласної організації уже забороненої партії «Блок Володимира Сальдо».

Журналісти «RIA плюс» подзвонили до ТОВ «Країна будсервіс», аби отримати коментар від Володимира Кіцану. Зі слів працівниці підприємства, керівник відмовився спілкуватися телефоном з журналістами. Він готовий відповісти на всі запитання виключно через письмовий запит.

Коли батькам подавати документи

Реєстрацію для вихованців відкриють після того, як будівлю здадуть в експлуатацію, отримають ліцензію на надання освітніх послуг у сфері дошкільної освіти та Тернопільська міська рада ухвалить рішення «Про створення закладу та затвердження Статуту». Про це журналістам «RIA плюс» повідомила заступниця міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Вікторія Остапчук.

З тендерної документації відомо, що ТОВ «Країна будсервіс» повинна завершити всі роботи до 30 листопада 2024 року. А ось скільки триватиме бюрократична тяганина і коли нарешті заклад відкриє двері для дітей та працівників — питання залишається відкритим.

Журналісти «RIA плюс» продовжують стежити за капітальним ремонтом у приміщенні на Микулинецькій, 116 П. Нові подробиці і репортаж з відкриття згодом читайте на нашому сайті та у соціальних мережах.

За пів року підрядник виконав лише 11% ремонтних робіт від запланованих

СТАРТУВАВ МОНТАЖ БАЛОК НА МОСТУ В МІСТІ ТЕРЕБОВЛЯ

Інфраструктура ■ Реконструкція аварійної штучної споруди у складі дороги М-19 Доманове–Ковель–Чернівці–Тереблече перейшла на новий етап

МАРІЯ ЛІСОВА

Підприємство організації Служби відновлення та розвитку інфраструктури у Тернопільській області почала монтаж перших 8 балок прогонової будови.

Балки монтує на опори №1 та №2 (з боку села Кровинка та посередні). Конструкції встановлюють за допомогою спеціального 250-тонного крана.

Ці роботи є складовою підготовки до влаштування розподільчої плити – основи проїжджої частини мосту. Саме на ній припадає найбільше навантаження від проїзду транспорту.

До того мостовики завершили бетонування трьох новозбудованих опор мосту через річку Гніздечна та шафових стінок.

Нагадаємо, що легковий транспорт може проїхати тимчасовою переправою поруч із мостом. Рух здійснюється у реверсному режимі. Працюють світлофори обабіч переправи.

Міст через річку Гнізна на 354

кілометрі траси М-19 Доманове–Ковель–Чернівці–Тереблече у місті Теребовля був збудований понад 90 років тому і перебував в аварійному стані.

Зважаючи на небезпеку для всіх учасників дорожнього руху, стратегічну важливість траси М-19 для

Легковий транспорт може проїхати тимчасовою переправою поруч із мостом

логістики Тернопільської області та країни, інтенсивний рух через місто Теребовля, Служба відновлення ініціювала невідкладний ремонт мосту. Уряд спрямував на роботи кошти Європейського інвестиційного банку. Фінансування є цільовим, ці кошти виділені на ключові проекти транспортної інфраструктури в Україні.

Балки монтує з боку села Кровинка та посередні

Фінансування ремонту мосту є цільовим, ці кошти виділені на ключові проекти транспортної інфраструктури в Україні

Конструкції встановлюють за допомогою спеціального 250-тонного крана

На перехресті Бандери–Тютюнника далі порушують правила

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Минуло два тижні, як на аварійному перехресті біля «Будинку залізничників» змінили організацію дорожнього руху. Журналісти «RIA плюс» дізналися, скільки водіїв притягнули до відповідальності за порушення. А також перевірили, як тут їздять.

На перехресті проспекту Бандери, вулиці Глиняної та Тютюнника часто траплялися ДТП. Водії скаржились – проблему з цим перехрестям необхідно вирішити, щоб уникнути нових аварій. Після того, як тут сталася смертельна ДТП, 7 червня, там вирішили змінити організацію дорожнього руху.

Що змінилося?

Відповідно до змін, які запрацювали 2 вересня, з вулиці Глиняної дозволяється рух праворуч, а на проспекті Степана Бандери дозволяється рух прямо. Там встановили нові дорожні знаки.

Раніше водії могли проїхати з вулиці Глиняної на Тютюнника,

перетинаючи чотири смуги руху на проспекті Бандери. Тепер це робити не можна.

Також на проспекті Бандери та Глиняній встановили знаки «Передупередження встановлені нові дорожні знаки».

Продовжують порушувати правила

Журналісти «20 хвилин» перевірили, чи багато водіїв порушують правила і напряму їдуть з вулиці Глиняної на Тютюнника.

Після зміни організації дорожнього руху порушень було чимало. Менш ніж за 15 хвилин спостережень правила порушили щонайменше 10 водіїв, 3 вересня. Вони, як і раніше, призупинялися біля перехрестя та чекали підходящий момент, щоб переїхати одразу на вулицю Тютюнника.

16 вересня журналісти «20 хвилин» перевірили, чи є зміни. Більшість водіїв вже зважають на нові знаки та їдуть за правилами. Однак кілька порушень все ж було. Приблизно за пів години спостережень одна з машин призупинилась на перехресті

та проїхала через проспект Бандери напряму до Тютюнника. Одразу за нею двоє водіїв взяли приклад з порушника, перетинаючи подвійну суцільну смугу та ігноруючи дорожні знаки.

Скільки порушників виявили

У перші дні після зміни організації дорожнього руху на проблемному перехресті посилено працювали патрульні, які зупиняли порушників та виносили постанови.

Як повідомили в Управлінні патрульної поліції у Тернопільській області, станом на 16 вересня, постійного екіпажу поліції на цій ділянці немає, однак правоохоронці під час патрулювання міста звертають особливу увагу на вказану ділянку.

У поліції нагадують: наказовий знак 4.2 Рух праворуч – дозволяє рух лише у вказаному напрямку. Дія знака не поширюється на транспортні засоби, що рухаються за встановленими маршрутами.

За два тижні патрульні винесли 72 постанови на водіїв, які порушили ПДР на цьому перехресті за

Водії перетинають чотири смуги руху, ігноруючи знаки

ч. 1 ст. 122 КУпАП «Перевищення встановлених обмежень швидкості руху, проїзд на заборонний сигнал регулювання дорожнього руху та порушення інших правил дорожнього

руху». За це порушення передбачено штраф 340 грн.

Водіїв закликають бути уважними на дорозі та дотримуватися Правил дорожнього руху.

ЗАТРИМАЛИ ЗА НЕЗАКОННИЙ ПРОДАЖ АВТО ВІЙСЬКОВИМ

Злочини ■ Як дізналася «RIA плюс», підозрюваного звать Р. Г., він старший водій відділу забезпечення районного центру комплектування. Журналісти звернулися до ТЦК за коментарем. Там говорять про «нечистого на руку військовослужбовця підрозділу забезпечення»

ІРИНА БЕЛЯКОВА, IRYNA.BELAKOVA@GMAIL.COM, 067-747-28-44

На Тернопільщині затримали працівника Кременецького РТЦК. Чоловіка запідозрили у тому, що продав військовим автівки, які мав передати безкоштовно.

— За процесуального керівництва Тернопільської спеціалізованої прокуратури у сфері оборони Західного регіону повідомили про підозру 46-річному військовослужбовцю районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки за фактом продажу товарів (предметів) гуманітарної допомоги з метою отримання прибутку, вчиненому у значному розмірі під час воєнного стану (ч. 3 ст. 201–2 КК України), — підтвердила речниця Спецпрокуратури у сфері оборони Західного регіону Юлія Шевченко.

За даними слідства, підозрюваний продавав ввезені до України через благодійні фонди транспортні засоби, які повинен був передати безплатно військовим формуванням.

— Встановили, що він підшукав «клієнтів» серед військовослужбовців та за 13 200 доларів США запропонував придбати «Opel Frontera», «Jeep Grand Cherokee» та «Nissan X-Trail», — повідомили у Спецпрокуратурі. — Ці гуманітарні авто зберігав на території ТЦК.

Військовослужбовця затримали в порядку ст. 208 КПК України.

Як дізналася «RIA плюс» від власних джерел, чоловіка звать Р. Г., йому 46 років. За званням він — сержант і працює на посаді старшого водія відділу забезпечення. Служить у ЗСУ від 2022 року. Чи служив від початку повномасштабного вторгнення ще десь, крім ТЦК, і чи є учасником бойових дій, журналістам поки не вдалося дізнатися.

Чоловік із Почаєва. Він зареєстрований приватним підприємцем від 2020 року і має ліцензію на внутрішні перевезення пасажирів автобусами. Має в користуванні автобус Mercedes-Benz і власне Subaru Forester.

Журналісти «RIA плюс» намагалися почути версію чоловіка, тому зателефонували йому на мобільний, але «абонент не в мережі».

Ми зателефонували до Кременецького ТЦК та СП і попросили зв'язати нас із керівником ТЦК, аби отримати коментар з приводу затримання підлеглого. Черговий поцікавився, хто його питає і потім повідомив, що це неможливо, бо начальника немає на місці.

Що кажуть у ТЦК?

Також «RIA плюс» звернулася до Тернопільського ТЦК та СП за коментарем. Спочатку журналістам повідомили, що потрібно трохи часу. Згодом коментар щодо затримання опублікували на сторінці ТЦК у Фейсбук.

«10 вересня 2024 року за спри-

Протиправну діяльність здійснював у спосіб, який не пов'язаний із його службою в ЗСУ

яння керівництва Тернопільського ОТЦК викрили нечистого на руку військовослужбовця підрозділу забезпечення, — повідомили у прес-службі Тернопільського ТЦК та СП. — Старший водій відділу забезпечення одного із територіальних підрозділів комплектування та соціальної підтримки сержант Г. був затриманий слідчим ГУНП у Тернопільській області, за оперативного супроводу Департаменту військової контррозвідки СБУ.

ФОТО ВАДИМА ЄПУРА

Працівник ТЦК підшукав «клієнтів» серед військовослужбовців та за 13 200 доларів США запропонував придбати Opel Frontera, Jeep Grand Cherokee та Nissan X-Trail

Він підозрюється у скоєнні злочину, передбаченого ч. 3 ст. 201–2 КК України (продаж товарів гуманітарної допомоги, з метою отримання прибутку, вчиненому у значному розмірі під час воєнного стану). За даним фактом проводиться службова перевірка та досудове розслідування.

За попередньою інформацією встановлено, що військовослужбовець Г. свою протиправну діяльність здійснював у спосіб, який не пов'язаний із його службою в ЗСУ та функціональними обов'язками, які він виконував, перебуваючи на посаді.

Належну остаточну правову оцінку скоєного винесе суд після завершення досудового розслідування у справі.

Керівництво Тернопільського обласного територіального центру комплектування та соціальної підтримки і надалі буде жорстко боротися з такими негативними проявами. Звертаємося до усіх громадян, негайно повідомляти правоохоронні органи про будь-які факти порушення закону серед працівників ТЦК», — йдеться у повідомленні.

Суд визначив заставу

Як дізналася «RIA плюс» 17 вересня, у Тернопільському міськрайоновому суді 11 вересня обрали міру запобіжного заходу для Р. Г. Прокурор у справі просив взяти підозрюваного під варту. Проте суд відмовив, визначивши мінімальний розмір застави — 60 тис. грн, повідомила журналістам речниця Спецпрокуратури Юлія Шевченко.

Прокурор Спецпрокуратури оскаржив в апеляції ухвалу міськрайонного суду, 17 вересня в Тернопільському апеляційному суді скаргу прокурора зареєстрували.

Чоловіка звать Р. Г., йому 46 років. За званням — сержант і працює на посаді старшого водія відділу забезпечення

Правоохоронці задокументували злочинну діяльність військового та затримали його

Гуманітарні авто зберігав на території ТЦК — поліція

Довідка

Санкція статті передбачає від 5 до 7 років ув'язнення з трирічним позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю та з конфіскацією майна.

Примітка: відповідно до частини першої статті 62 Конституції України особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

«КВАРТАЛ 95» ВИКОРИСТАВ ВІДЕО ЗАГИБЛОГО ВОЇНА ДЛЯ ЖАРТУ

Проблеми ■ Студія «Квартал 95» використала відео загиблого захисника з Тернополя Юрія Назаренка у гумористичному випуску від 25 серпня. Чому не запитали дозволу та чи планують вибачитися?

ПОЛІНА ДАЙНЕГА, POLINADAINENA@GMAIL.COM, 095-077-01-80

Друзі, знайомі, побратими загиблого Юрія Назаренка вимагають «Квартал 95» перепросити у родини військового, а також негайно видалити це відео з усіх платформ.

Моє серце обірвалося...

На гумористичну програму відреагувала дружина загиблого захисника Наталія. Вона опублікувала допис-звернення до «Квартал 95» на власній сторінці в Інстаграм.

«Коли побачила ці танцюльки, моє серце обірвалося. Нахлинуло почуття люті та нерозуміння того, як можна використовувати відео без дозволу, а особливо, якщо цих двох людей вже немає серед живих. Замазали обличчя, які «молодці». Але, чи є повага у «Квартал 95» до зниклих та загиблих військовослужбовців. Чи «Квартал 95» вважає, що я, Остап і родина Сашка (інший учасник відео — примітка автора) теж будемо посміхатися, радіти та підтанцювувати? Огідно, що з болю інших людей роблять шоу. Зовсім не той контекст», — прокоментувала вона.

Не менш обурений використанням відео побратим, який виклав публічний пост у соцмережах. Зі слів чоловіка, ті, хто танцюють на могилах захисників, та ті, хто з цього насміхається — істоти, які не думають про почуття рідних воїнів.

«Доки буде ржатись на могили, доти звичайні добрі, світлі люди лягатимуть у сиру землю, аби стримати пекло. І жереб впаде на кожного, і кожен відчує жар холодного заліза. Ну, а далі пекло, там вже без нас», — написав військовий.

Відео із загиблим захисником Юрієм Назаренком використали під час виконання приспіву у про-

грамі «Від них летить путін, від нас HIMARS! Наш план перемовин». Відео виклали на ютуб-сторінці студії «Квартал 95». Зазначимо, що воно і досі є у вільному доступі для перегляду.

Висміюють перемовини з росією

Чоловіки повторюють рухи, які виконував військовий на відео, та співають: «Ось такий простий формат: автомат — наш дипломат. Бо не розуміють слів інших кляті москалі». Головні герої гумористичної сцени: шоумен Євген Кошовий, український комік Юрій Ткач та актор Олександр Пікалов. Згодом до них приєднуються ще чотири виконавці.

Додамо, що відео із загиблим тернопільським захисником — не єдине, яке використали під час висміювань. На другому приспіві

У «Квартал 95» повідомили, що шанують пам'ять захисників, а ось дозволів на відео вони не потребують

гумористи показали ще два уривки із захисниками у формі та засобах захисту.

Обожнював музику, дружину та сина

Юрій Назаренко — уродженець Тернополя, проте проживав у Кривому Розі. До лав Збройних сил України приєднався у жовтні 2022 року. За словами друзів, цікавився музикою, співав, займався радіопродюсуванням та дуже любив Україну. Він був учасником волонтерської команди та одним із творців

Коміки співали, танцювали та висміювали перемовини з росією

event-кафе «Осередок».

Загинув чоловік між Соледаром та Бахмутом у січні 2023 року. Йому мало б виповнитися 30 років. У захисника залишилася дружина Наталія та маленький син Остап.

«Минув рік. Ми всі сподівалися на диво. Дива не трапилося. За свідченнями побратимів, сьомого січня 2023 року російський снайпер влучив Юрі у скроню. Колись у цей день ми святкували Різдво. Більше ніколи. Я надсильно пишаюсь Юрою. Я надсильно розумію його прагнення йти і захищати свою землю, свій дім, свою родину. Це найбільш принципова, найбільш шляхетна людина, яку я коли-небудь знала. Він мав непересічну мудрість і розум, які дуже гармонійно поєднувались. Його боротьба з усім російським почалася ще задовго до повномасштабного вторгнення. І поки я живу, поки живе його син — Юра теж живий. У наших серцях. Ми його любимо, бережемо про нього спогоди», — пише у соціальних мережах дружина.

Журналісти «RIA плюс» знайшли особисту сторінку загиблого захисника в Інстаграм. Юрій був позитивною людиною. Попри перебування на фронті, він встигав знімати відео та розповідати про своє життя у польових умовах. Як вдалося з'ясувати, відео, яке вико-

ристалася студія «Квартал 95», Юрій Назаренко записав разом зі своїм побратимом та опублікував у мережі 14 грудня 2022 року.

«Нашому підрозділу дуже бракує автівки. Розцілюємо за будь-який донат. Лінк на банку — в біо», — підписав пан Юрій.

І попри те, що останній допис на сторінці захисника був опублікований досить давно, ніхто з гумористів чомусь цього не зауважив...

«Квартал 95» відповів на критику

Журналісти «RIA плюс» звернулися до студії «Квартал 95» за коментарем. У відповідь на письмове звернення пресслужба повідомила, що всі учасники команди шанують пам'ять про захисників і не мали на меті — образити військових.

«Ми використали відео танцю військовослужбовців у своєму номері, щоб підкреслити їхній героїзм та сміливість, що навіть на фронті вони не втрачають оптимізму. Ще з 2014 року ми постійно підтримуємо наших військових та допомагаємо їм — їзимо з виступами в прифронтові міста, щоб підтримати їхній морально-психологічний стан, а також постійно купуємо та передаємо на фронт автівки, дрони, квадроцикли, РЕБи, човни та усе те, що зараз найбільше необхідно на фронті. Ми

з величезною вдячністю ставимося до наших військових. Рідним захисника ми написали особисто», — відповіли нашому медіа.

Тож чому не звернулися до рідних захисника за дозволом, щоб використати відео у своїй програмі?

«Відповідно до статті 22 Закону України «Про авторське право та суміжні права», при створенні аудіовізуального твору з використанням відео, на якому танцюють військовослужбовці, ТОВ «Квартал 95» не потрібно було отримувати жодних дозволів у авторів відео або їхніх родичів. Вони використали відеоролики з мережі Інтернет, куди їх самостійно виклали його власники (військовослужбовці) з метою публічного показу без обмеження кола користувачів, які можуть його переглядати. Тож використання таких відеороликів іншими людьми є правомірним, адже особа сама відкрила перегляд для публіки, чим дала свою згоду на поширення», — повідомили у пресслужбі.

Чому ж команда студії не перевіряє інформацію про воїнів — журналістам «RIA плюс» так і не відповіли.

Як стало відомо редакції о 18.20, студія «Квартал 95» дійсно зв'язалася з дружиною загиблого Юрія Назаренка. Вони перепросили, пообіцяли змінити програму і прибрати відео захисника із заблореним обличчям.

Не впорався з керуванням і врізався в церкву

ПОЛІНА ДАЙНЕГА, POLINADAINENA@GMAIL.COM, 095-077-01-80

Водій вантажного буса пошкодив огорожу та стіну Церкви Успіння Пресвятої Богородиці. Через аварію частина об'єктів і досі залишається пошкодженою.

«У церкву на Острозького в'їхав автомобіль. Здається, це було ввечері 14 вересня чи в ніч на 15. Там пошкоджена стіна та сходи», — написав у редакцію читач Володимир.

Зранку 15 вересня на місці події побували журналісти «RIA плюс». Ми помітили, що частина огорожі у церкві дійсно пошкоджена. Серед купи каміння залишаються і металеві, пластикові деталі від вантажівки. Подекуди розкидані зім'яті паперові стакани від кави та інші речі.

Частково пошкоджений і поручень, зокрема, оббитий цемент з металеві конструкції. Вхід через ці сходи перекрили.

На тротуарі є залишки паливно-мастильних речовин. Частково їх засипали піском, неприємний запах відсутній.

Тернопільяни зупинилися і обговорювали, що ж сталося з майном храму. Співчували і казали, що треба допомогти з відновленням. Попри часткове руйнування, зранку 15 вересня у релігійній установі зібралися десятки людей на службу.

Зі слів т. в. о. старшого інспектора пресслужби Патрульної поліції Тернопільщини Віталія Шупляк, водій вантажівки не впорався з керуванням, але обійшлося без постраждалих.

— Орієнтовно о 23 годині 14 вересня сталася дорожньо-транспортна пригода на вулиці Князя Острозького. Водій вантажного автомобіля Mercedes-Benz не впорався з керуванням та здійснив наїзд на огорожу тротуару, огорожу церкви

та пошкодив сходи до релігійної установи. Водій був тверезим, — каже Віталія Шупляк.

На чоловіка склали протокол за статтею 124 (вчинення ДТП) КУпАП. Адміністратор церкви, отець Віталій Козак повідомив журналістам «RIA плюс», що його дружина стала свідком аварії. Вона одразу повідомила чоловіка, що бус в'їхав в огорожу церкви.

— Ми знаємо чоловіка, який скоїв дорожньо-транспортну пригоду. З нами він досі не зв'язався. У поліції повідомили, що має бути судове засідання і там вже вирішуватимуть, компенсацію в якому розмірі має сплатити, — каже отець Віталій. — Питання зі сходами, стіною можна вирішити, то не є критично, але кілька десятків тисяч доведеться витратити. Головне — з людей ніхто не постраждав. Наша церква продовжує приймати людей, всі Літургії,

У церкві переконають, огорожу та сходи поступово відновлять, але все після судового засідання

Богослужіння проводимо відповідно до встановленого графіка.

Станом на 17 вересня, жодних ремонтних робіт біля церкви не про-

дили. Розбиті бетонні блоки, плями від мастильно-паливних речовин та залишки авто і досі залишаються на місці ДТП.

У ТЕРНОПОЛІ ДЕРЕВОПАД: ЯК ВІДШКОДУВАТИ ГРОШІ

Негода ■ На Київській дерево впало на автівку, зачепило ще одну. У Старому парку дерево зламалося і впало на пішохідну зону, де завжди людно. На Симоненка дерево обірвало лінії електропередач. Як саме діяти у випадку пошкодження транспортного засобу падінням дерева для отримання компенсації, пояснила адвокатка

ІРИНА БЕЛЯКОВА, IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM, 067-747-28-44

У Тернополі 16 вересня через сильний вітер падали дерева. На Київській дерево впало на автівку, зачепило ще одну. У Старому парку дерево поламалося і впало на пішохідну зону, де завжди людно, гуляють мами з дітками. Дерево «приземлилося» за кілька метрів від лавочки, які також рідко бувають порожніми. А на Симоненка під вечір дерева, що впали, обірвали лінії електропередач.

Про постраждалих від падіння дерев на двох локаціях міста журналістам невідомо.

«RIA плюс» звернулася за коментарями до патрульної поліції і міськради. Зокрема, цікавилися, хто має прибирати ці дерева. А також поцікавилися в юристів, чи можуть власники авто розраховувати на компенсацію в такому випадку.

Інформація про дерева, які упали і пошкодили автомобілі на вул. Київській у Тернополі, до патрульної поліції не надходила, заповнила «RIA плюс» в.о. старшого інспектора управління патрульної поліції в області Віталія Щупляк. Про дерева, які поламалося і впали біля лавки на пішохідній зоні у Старому парку, до патрульних також не повідомляли.

«RIA плюс» отримала коментар міськради щодо прибирання дерев і наслідків. Щодо Старого парку, Мар'яна Зварич повідомила, що за парки відповідає КП «Об'єднання парків культури і відпочинку м. Тернополя», відповідно працівники КП приведуть ділянку до належного стану.

Стосовно падіння дерев на Київ-

ській, вказали, що варто звернутися до управителя. Журналісти з'ясували, що це ПП «Благоустрій».

— Ні до мене, як до керівника, ні до майстра, ні до кого іншого у нашому підприємстві ніхто стосовно падіння дерев і пошкодження авто не звертався, — повідомила о 16.15 «RIA плюс» директорка ПП «Благоустрій» Галина Гевко.

На сторінці у Фейсбук патрульної поліції в області з'явилася повідомлення про повалені дерева на вул. Симоненка.

«Увага! На вулиці Василя Симоненка на проїжджу частину впало дерево, що призвело до обриву лінії електропередач. Рух тимчасово перекрито до завершення відновлювальних робіт. На місці вже працюють відповідні служби, а патрульні

Для з'ясування відповідальності особи, необхідно подати звернення чи запит до органу самоврядування

забезпечують безпеку дорожнього руху. Просимо громадян із розумінням ставитися до тимчасових обмежень», — повідомили у патрульній поліції.

Як отримати компенсацію

Як саме діяти у випадку пошкодження транспортного засобу падінням дерева для подальшого отримання компенсації — у разі наявності правових підстав, — пояснила адвокатка Тетяна Половинцева.

Для фіксації пошкодження транспортного засобу необхідно зв'язатися з поліцейськими для складання протоколу

Перший крок: складання протоколу

Для фіксації пошкодження транспортного засобу необхідно зв'язатися з поліцейським для складання протоколу. Важливо звернути увагу на ретельне складання протоколу, в якому буде зазначений факт огляду транспортного засобу, факт падіння дерева й те, що воно не було спиляне, зрубане або звалене третіми особами. Також варто перевірити, чи правильно дільничний вніс контактні та паспортні дані, реєстраційний номер автомобіля, точну адресу місця події та її опис.

Другий крок: пошук винних

Необхідно з'ясувати, чи відноситься дерево чи гілки, що впали, до об'єкта благоустрою, та до якого саме, хто відповідальна особа або на балансі якого підприємства знаходяться зелені насадження. Для з'ясування відповідальності особи необхідно написати звернення або запит до органу місцевого самоврядування, в якому обов'язково зазначити місце розташування дерева. За можливості додати фото місцевості.

Третій крок: свідки

Для посилення своєї правової позиції знайдіть свідків події, за нотуйте їх дані (прізвище, ім'я та по батькові, домашню адресу та номер телефону). У разі необхідності свідків можна буде долучити до справи.

Для відшкодування компенсації є два шляхи: досудове та судове врегулювання справи, наголошує адвокатка.

Крок четвертий: досудове врегулювання спору

Для відшкодування збитків у повному обсязі, постраждалому необхідно звернутися з досудовою претензією до відповідальної організації, на балансі якої обліковується дерево. У претензії запропонувати добровільно компенсувати збитки, які поніс власник автомобіля. Також слід звернути увагу на те, що відповідно до пункту 2.12 Правил дорожнього руху України, власник транспортного засобу має право на відшкодування збитків, завданих внаслідок невідповідності стану автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів вимогам безпеки дорожнього руху.

Крок п'ятий: судове врегулювання справи

У разі отримання відмови у відшкодуванні заподіяної шкоди від відповідальної організації, на балансі якої обліковується дерево, яке впало на ваше авто, ви маєте право звернутися з позовною заявою до суду за місцем події. Тут вам у нагоді будуть зібрані документи, що підтверджують факт пошкодження транспортного засобу (копія протоколу, фото місцевості, копія досудової претензії та відповідь на неї).

Також необхідно буде залучити свідків до розгляду справи. За подання до суду позовної заяви майнового характеру, яка подана фізичною особою, ставка судового збору становить 1% ціни позову, але не менше 0,4 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб — 1070,60 грн.

Після отримання позитивного судового рішення, не забудьте отримати й виконавчий лист для примусового виконання рішення через державного чи приватного виконавця.

Зупинку громадського транспорту збудують на Слівенській

ЯНА ПОЛУХІНА, YANA.POLUKHINA@GMAIL.COM, 068-834-84-08

Виконком міськради 4 вересня оголосив перемогу інвестиційного конкурсу щодо будівництва та реконструкції діючої зупинки на Слівенській. На зупинці будуть об'єкти торгово-побутового призначення.

Як дізнаємось із протоколу засідання комісії з вибору інвестора, у конкурсі взяв участь лише один інвестор — це ФОП Віталій Доктор.

«ФОП Доктор В. Д. пропонує виконати роботи з будівництва та реконструкції зупинки громадського транспорту (в т. ч. встановити навіс для пасажирів, здійснити мощення посадкового майданчика і облаштувати безкоштовну громадську вбиральню), благоустрою прилеглої території та облаштування інженерно-транспортної

інфраструктури згідно з вимогами чинного законодавства у сфері містобудівної діяльності, забезпечення належного освітлення прилеглої території та встановлення системи відеоспостереження», — доповів на засіданні учасник комісії, начальник управління стратегічного розвитку міста ТМР Юрій Дейнека.

За документом ділянка, про яку йдеться, має площу 280 метрів квадратних. Кадастровий номер: 6110100000:08:012:0074.

«RIA плюс» відвідала цю зупинку. Там є невелика конструкція із навісом і лавкою для пасажирів, які очікують на транспорт. Огородження старе і подекуди поламане. За зупинкою розташована зелена зона із кількома деревами, дерев'яним столиком і лавками.

Значимо, на сесії міської ради

від 2 серпня цього року депутати проголосували за проект «Про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки за адресою вул. Слівенська відділу технічного нагляду Тернопільської міської ради».

Нагадаємо, ФОП Віталій Доктор був інвестором, який будував кіоски на зупинці громадського транспорту і на проспекті Степана Бандери. Тоді підприємець надав «RIA плюс» усі підтвердуючі документи, що будівництво проводиться законно.

Однією із умов будівництва торгових приміщень на проспекті Степана Бандери було облаштування громадської вбиральні. «RIA плюс» перевірила, що станом на 6 вересня вона працює.

Вбиральня розташована із внутрішньої сторони кіосків, де стоянка

Понад 5 млн гривень міськрада Тернополя перерахувала ТзОВ «Країна Будсервіс» наприкінці грудня 2023 року

автомобілів. Про туалет на дверях інформують дві умовні наліпки чоловіка і жінки. Всередині чисто, є вода, мило.

«RIA плюс» поцікавилася у пана Доктора, чи на Слівенська будуть

схожі кіоски, як на Бандери. Підприємець пообіцяв надати відповіді, коли отримає всі погоджуючі документи від міськради. Тоді підприємець обіцяє познайомити з проектом детальніше.

СКІЛЬКИ КОШТУЮТЬ ПРОДУКТИ

Продукти ■ Домашні овочі, фрукти, м'ясо – лише мала частина того, що пропонують щосуботи на сільськогосподарських ярмарках

ПОЛІНА ДАЙНЕГА, POLINADAINENA@GMAIL.COM, 095-077-01-80

Журналісти «RIA плюс» відвідали одну з локацій і дізналися асортимент, ціни продуктів від виробників.

Скільки коштує городина

Майже біля кожного продавця журналісти «RIA плюс» помічають овочі, фрукти та зелень. Жінки та чоловіки розповідають, що продукцію виростили на власному городі, тож впевнені в якості. А скільки ж коштує?

За кілограм картоплі просять від 10 до 20 гривень. Усе залежить від розміру, сортів та чи є пошкодження. Кілограм цибулі обійдеться вам у 35 гривень, а ось часнику – у 115–185 гривень.

Солодкий перець коштує – 40 грн/кг, а ось одна штука гірко – 5–10 гривень. Помідори чері пропонують за 45 грн/кг, також є і звичайні – 10–25 грн/кг. Є на ярмарках молоденька морква – 20–

22 грн/кг. Пропонують і капусту: цвітна – 30 грн/кг, а звичайна – 20 грн/кг.

Можна знайти кабачки та баклажани. Орієнтовна ціна – 15–30 гривень за кілограм. Також в одній господині знайшли редис. За один пучок жінка просить 30 гривень. Переконає, що редис виростила у домашній теплиці.

Сільськогосподарські ярмарки працюють щосуботи з 08.00 на Дружбі та Східному

Зелені вже не так багато. Зі слів продавців, розпродують залишки з власних городів. Пучок кропу, петрушки, м'яти віддають за 10–20 гривень. Майже немає й огірків, лише деінде залишки.

— Кілька років поспіль вирощую огірки на власному городі. Щось

Одним із найдорожчих товарів залишається часник. За кілограм просять 115-185 грн

консервую, щось продаю. Вони для консервації добрі, бо маленькі й хрумкі. Зараз привезла лише два кілограми. Вже відходять, вже не сезон для них. Віддам за 50 грн/кг, – каже пані Марія.

Поступово з'являється обліпиха та гарбузи. За літрову банку обліпихи просять 100 гривень, натомість гарбуз обійдеться за 15–25 грн/кг. Гарбузи продають як цілими, так і розрізають на шматки.

Домашній виноград господині віддають за 15–20 грн/кг, яблука – від 10 грн/кг, а ось сливи – 20 грн/кг.

Є ковбаси, м'ясо та сало

На ярмарках тернопільнян можуть придбати як свіже м'ясо, так і приготовану м'ясну продукцію. Шинка, полядниця, шия, сало – частина того, що пропонують споживачам. Наприклад, свіже сало без м'яса коштує 30–50 грн/кг, шия – 180 грн/кг, бочок – 100 грн/кг.

Якщо надаєте перевагу готовій продукції, то є такі варіанти:

Є вже обліпиха. Простять 100 гривень за літрову банку

285 гривень за кілограм шинки на мангалі, 270 гривень за кілограм домашньої ковбаси, половина смаженої курки – 195 гривень. Є в'ялені ковбаси – 150 гривень за одну.

Пропонують тернопільнянам і яйця. Якщо домашні – чотири-п'ять

гривень за одне, а ось з фабрики – три гривні.

Зауважимо, молочної продукції на ярмарку не було. Зі слів людей, сир, молоко та сметану привезли лише кілька жінок, але тернопільнян активнорозібрали.

Здебільшого містяни купують овочі та фрукти, інколи цілими сітками

Фестивалили та збирали на аптечки для ЗСУ

ПОЛІНА ДАЙНЕГА, 095-077-01-80
POLINADAINENA@GMAIL.COM

Благодійний фестиваль відбувся на Театральному майдані. Волонтери збирали пожертви для комплектації тактичних аптечок, які рятують життя військовослужбовців на фронті.

Фестиваль складався з двох частин: ярмарок та концерт. Зі слів співзасновника благодійного фонду «Штаб «Перемога» Андрія Довбуша, вирішили об'єднати дві локації, аби привернути увагу більшої кількості людей і зібрати більше донатів.

— Запитів від військових дуже багато. Їм треба засоби захисту, тактичні аптечки, дрони, автівки для евакуації. Частково ми вже замовили, на що вистачає коштів. Ми не можемо тижнями, місяцями чекати, поки люди перейдуть на нашу сторінку, прочитують про збір та задонатять. Допомогати треба вже. Ось

тому 15 вересня, попри неgodу, ми організували благодійний фестиваль і закликаємо людей також долучатися, – каже Андрій Довбуш.

На концерті для тернопільнян співали як місцеві колективи, так і відома співачка Василина Зозуля.

На ярмарку представили різноманітні домашні смаколики, прикраси, українські ляльки, витвори мистецтва та розмальовані майстрами військові трофеї.

І все за символічними цінами. Наприклад, картина з бісеру коштує 1500 гривень, ляльки – 2000–2500 гривень, ціни на прикраси стартують від 50 гривень.

— Переважно пропонуємо тернопільнянам розмальовані військові трофеї, які вже використали на фронті. Нам їх передають захисники, до яких систематично їздимо з допомогою. Тернопільські майстри, господині

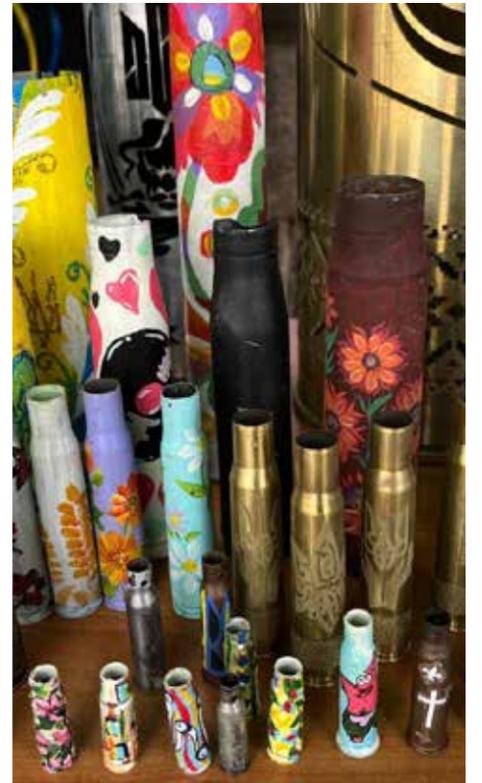
активно відгукуються на наші прохання, бо розуміють, що це важливо. Ми дякуємо всім, хто пече смаколики, власноруч створює прикраси, малює картини та співає. Разом працюємо для Перемоги України, – розповідає волонтер.

Головна мета заходу – зібрати якомога більше коштів на тактичні аптечки, які рятують життя військовим на фронті. Кілька екземплярів представили для ознайомлення.

— Наповнюємо аптечки виключно за стандартами НАТО. Одна коштує орієнтовно 3 100 гривень. Наразі маємо запит на 104 таких аптечки і ось рахуйте – понад 300 000 гривень треба віддати лише за них. Ми співпрацюємо з благодійними фондами Європи та США, які також нам допомагають з наповненням. Деякі комплектуючі за кордоном дешевше коштують, тому шукаємо всі можливі варіанти, – додає пан Андрій.

Тернопільнян активно купували на ярмарку як смаколики, так і витвори мистецтва, прикраси

ЯК ЗАХИСНИК ДВІЧІ ЗА ЛІТО СВЯТКУВАВ ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

Військові ■ Співрозмовник поділився своїм досвідом переходу з високих технологій у бліндажі. 36-річний військовий на псевдо «Гудвін» розповів, як його навички допомогли на фронті

ОКСАНА ЧМИЛЕНКО, 097-747-64-68, OKSANA.CHMYLENKO.20@GMAIL.COM

На війні він «варить борщ». Так попросив конспірувати його головні завдання, щоб не видати важливої інформації. Ми продовжуємо проєкт «Героям слава» і сьогодні наш співрозмовник — колишній IT-інженер з Києва на псевдо Гудвін, який став частиною тернопільської артбригади.

Добро переможе

Псевдо нашого Героя має цікаву історію. Зазвичай командири самі визначають позивні для підлеглих, але у випадку Гудвіна все було інакше. На початку війни поміж бойовими завданнями, побратими вирішили пограти гру «придумай собі позивний». Якщо обране ім'я не подобалося іншим, доводилося віджиматися 10–20 разів.

— Мені пощастило з першого разу, віджиматися не довелося, — згадує з посмішкою співрозмовник. — У перекладі псевдо означає, що добро переможе.

До військкомату він пішов разом із другом у березні 2022 року. — До цього не служив в армії, далі — чекав два місяці, поки почався набір на навчання, — пригадує. — А вже потім мене розподілили в тернопільську артилерію.

На той час він уже мав вісім років досвіду в IT-сфері та працював інженером у Києві.

Ще у 2014 році життя йому пропонувало вибір: або улюблена робота за фахом, або АТО. Обрав напрямок IT, аби фінансово допомагати фронту і утримувати родину.

А ось у перші дні війни 2022 року Гудвін вагався.

— Війна без мене, я без війни — ці суб'єктивні співставлення переслідували мене, — каже Гудвін. — Думав, чи буде це правильне рішення: зі спортом та фізо не дружив — істинний фізик, не знав, чи «витагну». Тиждень обдумував, але все ж вирішив, що ця війна не буде без мене. Взяв лідерство над собою, зібрав свої знання, досвід і вирушив у військкомат. Друга в лави ЗСУ прийняли одразу, а нашого Героя варту було підготувати.

Чекати — найважче

У навчальному центрі, де Гудвін пройшов місячне навчання молодого бійця, відкрив для себе чимало нового. Армія, за найпершими спостереженнями Гудвіна, це — зріз суспільства. Тут люди — з різних сфер, усі вирвані зі своїх зон комфорту, в той же час розширює коло знань, відкриває нові можливості.

Спочатку він не знав, ким саме буде в армії, морально готувався до найгіршого, включаючи штурми на нульових. Він чекав бойових завдань, а замість цього тривалий час перебував на пункті

постійної дислокації. Каже, що це було непростю — лише очікувати.

— Це був один із найскладніших періодів: думав, що йду на війну, а потрапив в армійську рутину, — говорить розчаровано. — Розвантажити і завантажити снаряди — було найприємніше заняття — хоч якась діяльність.

Коли хлопець на позиції пошкодив ногу, Гудвін отримав шанс потрапити на бойові завдання, адже саме його призначили на заміну.

Починав з «Трембіти»

Першою зброєю Гудвіна був американський «Стінгер», якого хлопці жартома називали «Трембітою». Тоді він служив у батареї ПЗРК (переносних зенітно-ракетних комплексів).

До осені 2023-го був прикомандирований до одного з підрозділів, а восени взяв в підрозділ, зарекомендував себе позитивно.

Найнебезпечніші моменти були під час контрнаступу влітку 2023 року.

— Коли ти на виїзді, ніколи не знаєш, у яку ситуацію потрапиш, КАБи прилітають без по-

Першою зброєю Гудвіна був американський «Стінгер», якого хлопці називали «Трембітою»

переджень, — говорить Гудвін. — Тоді двічі за літо святкував день народження. Ворог завжди близько і ти постійно відчуваєш його присутність. Смерть — десь поряд постійно, сердечко йокає часто...

Він також підкреслює, що важливою є підтримка побратимів. За словами Гудвіна, в їхньому колективі зустрічаються бійці різного віку — від 25 до 45 років. Спочатку всі притираються, зізнається, що побут в армії — це складне питання, особливо коли дорослі люди перебувають на п'яти квадратних метрах, але з часом команда стає єдиним цілим. Тепер підрозділ як велика сім'я, хоч люди — дуже різні, але об'єднує спільна мета, прагнення, усвідомлення ролі і завдань кожного.

Обережно: «заміновано»

На передовій завжди панує напружена атмосфера, де бійців уже нічого не дивує. Але навіть тут в епіцентрі війни, іноді трапляються несподіванки.

— Перша лінія, околиця Гуляйполя, виходжу на позицію з «трембітою», усе спорядження — на мені, трохи їжі. Кулеметні черги, гради, артилерія — наче кадри з якогось бойовика, — пригадує Гудвін. — Аж раптом чую, щось шарудить. І тут бачу стареньку бабцю, яка спокійно збирає хмиз для печі. Я думав, що в тих місцях уже

Гудвін не може розповісти про те, над чим саме працює, але досягнення вважає важливими для подальшого виконання завдань

давно не залишилися цивільних. Це був один із найбільш незабутніх моментів.

Однак поруч із драматичними подіями трапляються ситуації, що додають трохи іронії.

— Наше особливе обладнання часто викликало зацікавленість у місцевих жителів, вони забирали його як трофеї. Тож ми придумали ставити таблички «заміновано», щоб відлякувати. Одного разу бачимо, що сапери ходять, шукають міни, готують позиції для колег. Ми підійшли, пояснили їм ситуацію і всі посміялися. Але цей випадок ще раз підкреслює, наскільки українська армія цінна життя кожного бійця. Безпека завжди — на першому місці, і саме тому мене не брали в перші дні війни — без досвіду, без навичок, без належної підготовки.

«Це — тато з Мусею»

Є моменти, що торкаються серця. Під час перебування в Гуляйполі Гудвін з побратимами побачили на вулицях залишених тварин.

Підгодовували їх ті старенькі місцеві, що залишилися й не мали сил їхати.

— Я вирішив їм допомогти, — розповідає Гудвін. — Одного разу взимку, коли волонтери запитували, що потрібно військовим, я сказав: «Нам нічого не треба, єдине — корм для покинутих тварин». Невдовзі надійшла посилка з Іспанії — 120 кілограмів корму, 10 мішків.

Гудвінова турбота про тварин не обмежилася лише кормом. Зараз у нього вдома живе кішка, яку він привіз із фронту.

— Це улюблениця моєї донечки, її звали Муся, — з радістю розповів співрозмовник. — Побратим привіз її ще маленьким кошеням з іншої локації якраз перед моєю першою відпусткою — я дуже хотів подарувати доньці тваринку. Кішка 11 годин була в дорозі, сиділа мовчки, наче відчувала, звідки і куди їде.

У Києві є мурал, де зображений

У Києві є мурал, де зображений військовий з котиком, і донька, завжди каже: «Це — тато з Мусею»

військовий з котиком, і донька, проїжджаючи повз, завжди каже: «Це — тато з Мусею». Кішка особлива — не боїться навіть звуків шахедів, які часто чути в столиці.

«Варить борщ»

Після реформування окремих підрозділів, Гудвін таки повернувся в IT. Далеко не всі деталі зі своєї роботи він може розкрити через секретність, усе зводить до короткого: «варю борщ». «Інгредієнти до борщу» часом доводилося шукати по пів року, аби завершити роботу над важливим технічним проєктом. Саме в контексті запитань про найприємніше, що відбулося з ним за час війни, він згадує:

— Це була мить, коли хотілося розкрити шампанське, — з відчутною домішкою радості в голосі згадує артилерист. — Бо раптом у тебе це виходить, це результат, який спонукає продовжувати. На жаль, я не можу розповісти про те, над чим саме працював, але

досягнення були важливими для подальшого виконання завдань.

Інноваціями своєї проєкти не вважає, скромно називає їх технічним покращенням. Водночас визнає, що тут виріс професійно, навчився новим мовам програмування, пізнав всі радості обробки сигналів DSP, осягнув нову царину практично «з нуля». Жартома додає, що після війни можна дітям іграшки робити на основі набутих знань.

За заслуги у своїй «кулінарії» Гудвін отримав Відзнаку, а на запитання про справжні кулінарні здібності відповідає:

— Колись приготував картоплю для підрозділу, то їв її сам, тому, коли повернувся додому, обов'язково буду вчитися готувати.

Та найближчі цілі — перемогти ворога, повернутися неушкодженим.

— Дай Боже, щоб наші «борщі» завжди були «смачними і поживними», — підсумовує він із посмішкою.

КАРТОПЛЯНІ ЗРАЗИ З ЛЕМКІВСЬКОЮ МАЧАНКОЮ

Рецепти ■ Страви на вогні, з незвичними інгредієнтами або за забутими рецептами – зможуть прочитати, а при бажанні й повторити наші читачі

АНДРІЙ ШКУЛА

Ми відновлюємо рубрику «Смачного» на сторінках газети та сайті. Готувати для вас буде наш журналіст, а по сумісництву місцевий політик, співавтор та ведучий телепередачі «Депутатська кухня» Андрій Шкула.

Картопля – один із базових продуктів у раціоні українців, а тому багатьом вона приляса. Тим не менше і з нею можна трохи «побавитись» і приготувати щось смаченьке та не часте на наших столах. Як приклад – палюшки, які у нас ще пальчиками називають. Або ж, якщо ви впертий м'ясоїд, то картопляні зрази з м'ясною начинкою. Стрва, до слова, дуже бюджетна, бо картопля й борошно – продукти доступні, а пів кілограма фаршу вистачить, аби погостити велику компанію чи родину. На додачу до основної страви приготуємо дуже простий соус за

лемківським рецептом – «грибно мачанку».

– Неодноразово вже згадував лемківську кухню, – каже Андрій Шкула. – Моя рідня по маминій лінії – переселенці з Лемківщини, а тому ще в дитячі роки перепробував багато традиційних страв. Усі вони

Стрва бюджетна, бо картопля й борошно – продукти доступні, фаршу достатньо пів кілограма

вирізняються простотою, поєднанням малої кількості інгредієнтів, швидкістю приготування та ситністю. Мачанка з грибами – один із таких найдків. Там лише вода, борошно, трохи грибів та сметани.

Все. А смакує і до м'яса, і навіть просто з хлібом.

Стрва майже ідентична з грибною підливкою добре званою в наших краях. Але вона дещо «багатша», бо ж зазвичай готують на бульйоні, додають моркву. З мачанкою все простіше і без заморочок – пів години і є.

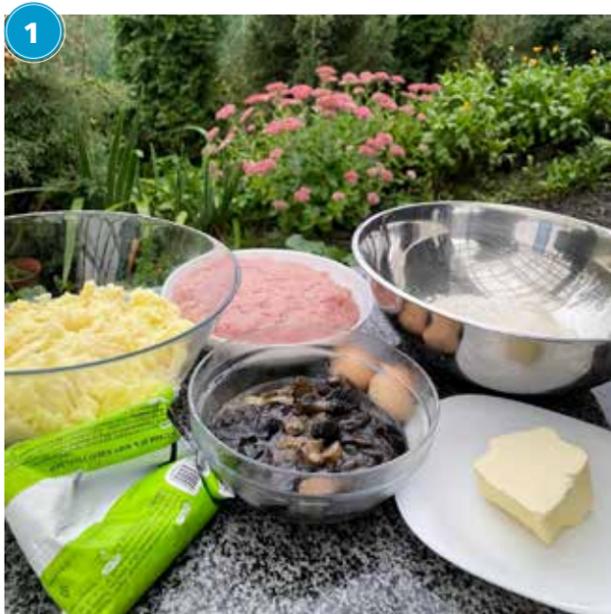
– Картопляні зрази, до слова, менш калорійні, ніж смажені чи печені пиріжки, – каже Андрій. – Та й для організму легші, бо ж без дріжджів чи розпушувачів. Тому є хорошою альтернативою, а зважаючи, що всередину можна найрізноманітнішу начинку покласти, то й поготів. Мав нагоду куштувати зрази з ливером, вареними яйцями всередині і навіть тушкованим кабачком.

Усі етапи приготування ми опишемо під фотографіями. Але зараз ще декілька порад. Отож картоплю для замішування тіста потрібно охолодити. З гарячої картоплі краще вдаються палюшки, для зразів же – ні. До фаршу, аби був соковитим, додайте холодну воду – 50 мілілітрів на 500 грамів. Гриби для мачанки краще лісові, в нашій стрві – підберезник. Розмір зразів – питання вподобань. Але великий – гонорово виглядає на тарілці та й м'яса всередині більше, ніж у декількох малих.

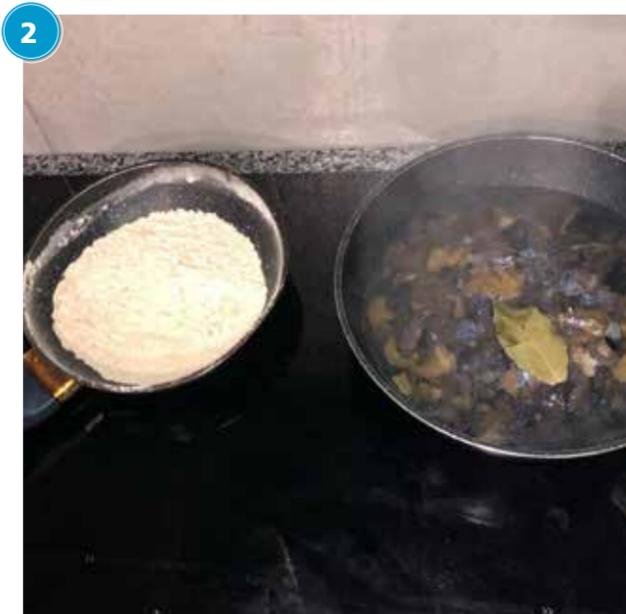

ФОТО АНДРІЯ ШКУЛИ

– Завжди маю проблеми з обсягами того, що готую, – жартує Андрій. – Гостей сьогодні не буде, а наробив тих зразів, як з переляку. Коти вже хитро зиркають...

1 Для приготування потрібна відварена та вим'ята з маслом картопля, борошно, яйця, заправлений фарш та гриби. Також цибуля і спеції. Пропорції для тіста – одна частка борошна і дві частки картоплі

2 Гриби проварюємо 10 хвилин, одночасно підсмажуємо на сухій сковороді борошно. Воду з грибів зливаємо аби вистигла. Тремо в гриби цибулю, даємо масла та спецій, просмажуємо

3 Коли підсмажене борошно та вода з грибів охололи – змішуємо ці інгредієнти та добре збиваємо вінчиком. Суміш виливаємо до грибів. Тушкуємо 15 хвилин

4 Замішуємо тісто. Картопля, борошно, яйця та спеції перемішуємо та виминаємо. До фаршу тремо цибулину, додаємо сіль, спеції та холодну воду. Оптимально, аби хвилин 15 постояв

5 Формувати зрази легко. Аби нічого не прилипло – підсипайте борошна. Смажити сформовані «пиріжки» на середньому вогні по 5 хвилин з кожного боку

6 Найсмачніше таке їсти руками. Власне сама назва мачанки промовиста. Тому беріть рукою зраз, вмачуйте його в підливу і – смачного! Прекрасним доповненням були б квашені овочі

ФОТО АНДРІЯ ШКУЛИ

RIA

РОБОТА, ПОСЛУГИ

№38 18.09.2024

Ортопедичний ЦЕНТР ТЕРНО ТОП

- Ортопедичне взуття
- Ортопедичні устілки
- Протези нижніх та верхніх кінцівок
- Корсети, бандажі
- Тютори та ортези
- Подушки Фрейко
- Палиці, милиці, ходунки
- Засоби реабілітації

Ми забезпечуємо протезно-ортопедичними виробами та ортопедичним взуттям БЕЗКОШТОВНО пільгові категорії населення

ДЛЯ БЕЗКОШТОВНОГО ОТРИМАННЯ ВИРОБІВ НЕОБХІДНО МАТИ:

1. Паспорт та ідентифікаційний номер.
2. Для дітей - свідоцтво про народження та паспорт одного з батьків.
3. Висновок МСЕК про встановлення інвалідності (для дітей до 18 років та дітей інвалідів висновок ЛКК).
4. Посвідчення інваліда або інший документ, що засвідчує право на пільги.
5. Індивідуальна програма реабілітації.
6. Направлення органу соціального забезпечення (оригінал).
7. За умови працевлаштування - довідка з роботи (оригінал) та копії вищезазначених документів.

Безкоштовна консультація лікаря-ортопеда
м.Тернопіль, вул. Київська, 2 (будинок побуту «Сонячний», біля «Території взуття»)
Режим роботи: Пн-Пт 9⁰⁰-19⁰⁰, Сб 10⁰⁰-15⁰⁰, Нд - вихідний
тел. 51-02-02, (068) 278-90-97, (099) 144-85-43

541127_00R2

«Чистка пір'я на Київській»

дезінфекція із застосуванням бактерицидної лампи та дезінфектора
реставрація, відновлення та очищення
ковдр, подушок, перин та інших виробів з пуху і пір'я

пошив під індивідуальні розміри
ковдр, подушок, перин з власного пір'я та пуху

вул. Київська, 2, БП «Сонячний» (другий поверх), тел. (067) 179-23-82
графік роботи: пн-пт: 9:00-18:30, субота, неділя і релігійні свята – вихідний

АЛІГАТОР
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОЗДОРОВЧИЙ КОМПЛЕКС

ЗАПРОШУЄМО В НАШУ КОМАНДУ:

КОЧЕГАР ЗП за 1 зміну 1500грн	ОХОРОННИК ЗП за 1 зміну 1500грн
ПРИБИРАЛЬНИЦЯ ЗП від 12 500 грн	ЕЛЕКТРИК ЗП від 20 000 грн
МАЙСТЕР-УНІВЕРСАЛ ЗП від 20 000 грн	СЛЮСАР - САНТЕХНІК ЗП від 20 000 грн

ГОЛОВНИЙ ІНЖЕНЕР Графік роботи п'ятиденний, ЗП - висока, усі деталі при співбесіді

ДОДАТКОВІ БОНУСИ:
Безкоштовне довозення додому
Харчування для персоналу
Безкоштовне відвідування басейнів, аквапарку, тренажерного залу, саун

ВІДДІЛ КАДРІВ
(098) 709 85 76

ТЕРНОПІЛЬ
ВУЛ.ГАЙОВА, 29

НА СУЧАСНЕ ВИРОБНИЦТВО З ОБРОБКИ МЕТАЛУ ЗАПРОШУЄМО:

Операторів верстатів з ЧПК
зп від 25 000 грн

- висока заробітна плата
- приймаємо без досвіду
- навчання оплачуємо
- безкоштовна розвозка (в обидві сторони)

☎ **067 352 72 89**

На роботу потрібні

• РІЗНОРОБОЧІ
• МУЛЯРІ

тел. 098 944 71 30

541359_00R2

ПОСУДОМІЙНИЦЯ
(центр міста)

Графік роботи 3/3, з 8:30 до 22:30, безкоштовне харчування, з/п 850-900 грн/день (виплата двічі на місяць)

тел. +38(096) 758 20 73

540918_00R2

На роботу потрібні

- ОПЕРАТОРИ ЛИСТОЗГИНАЛЬНИХ ВЕРСТАТІВ
- СЛЮСАРИ-СКЛАДАЛЬНИКИ
- УКЛАДАЛЬНИКИ-ПАКУВАЛЬНИКИ
- ТЕХНІКИ З ПІДГОТОВКИ ПОВЕРХНІ

ВІСОКА ЗАРОБІТНА ПЛАТА
ПРИЙМАЄМО БЕЗ ДОСВІДУ РОБОТИ

тел. **067 352 72 89**

7. РОБОТА, ЕМІГРАЦІЯ
7.2 ПРОПОНУЮ

Бригада для будівництва 2-пов. будинку в м.Збараж. (097) 565-55-35

Вантажник на склад будівельних матеріалів, 8-год. роб. день, (067) 516-10-00

ВАНТАЖНИКИ В МЕРЕЖУ МАГАЗИНІВ «КИШЕНЯ МАЙСТРА», БЕРЕЗОВИЦЯ, ДРУЖБА, З/П ВИСОКА (097) 981-97-97

Водій а/м КамАЗ-самоскид, досвід роботи, 8-год. робочий день (067) 516-10-00

ВОДІЙ АВТОБУСА ПО МІСТУ, В РАЙОНИ, КАТ. «D», ХОРОШІ УМОВИ, З/П ВИСОКА (067) 800-52-40, (067) 208-15-76

Водій автомобіля з маніпулятором, робота по місту, області, 8-годинний роб. день. (067) 516-10-00

Водій автомобіля тягач з напівприцепом, по місту, області, з/п договірна (067) 516-10-00

Водій з вл. а/м, комірник, електрик, слюсар, прибиральниця, інженер-технолог, порізник хліба, формувал. булоч. виробів, укладальн. (067) 352-13-42

Водій легкового автомобіля, робота по місту та області, графік договірний, з/п договірна (067) 516-10-00

Водій на ф-му «Захід-бетон», міксер, бетоно-насос, хор. умови праці, з/п висока. (096) 229-69-39

ВОДІЙ-ДАЛЕКОБІЙНИК БЕНЗОВОЗА, ПО ЄВРОПІ-УКРАЇНИ, ДОСВІД, З/П ВИСОКА (068) 387-86-61

ДВІРНИК, МАЛЯР, СЛЮСАР (097)442-75-99, (067)380-51-99

Двірник-прибиральник на підприємство, догляд за територією та насадженнями, графік договірний, з/п договірна. (067) 516-10-00

Доглядальниця за жінкою, позмінно, тиждень через два тижні, досвід роботи (067) 516-10-00

ЗАБІЙНИКИ ВРХ В ЗАБІЙНИЙ ЦЕХ ПРАТ «АГРО-ПРОДУКТ», НА ПОСТІЙНУ РОБОТУ, ЖИТЛОМ ЗАБЕЗПЕЧУЄМО. (067) 178-24-45

Комірник на підприємство для обліку та складування будматеріалів та запчастин, 8-год. роб. день, з/п договірна. (067) 516-10-00

КОЧЕГАР (098) 114-01-99

Кочегар-сторож, вантажник, водій. (067) 433-42-01

Кранівник на автокран, вантажопідйомністю 10 тонн, з/п договірна, (067) 516-10-00

КУХАР В РЕСТОРАН, НА ПОСТІЙНУ РОБОТУ (097) 448-00-38

Кухар на роздачу, р-н «Епіцентру», посудомийниця, Центр, кухар в шкільну їдальню, Дружба, (096) 466-92-96, (067) 350-74-08

КУХАР У РЕСТОРАН, ГНУЧКИЙ ПОЗМІННИЙ ГРАФІК, ДРУЖНИЙ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ КОЛЕКТИВ, ПІДТРИМКА, БЕЗКОШТОВНЕ ТРАНСПОРТУВАННЯ, З/П ВИСОКА. (068) 647-61-87

КУХАР-УНІВЕРСАЛ, ПОМІЧНИК КУХАРЯ, ЦЕНТР, НА ПОСТІЙНУ РОБОТУ, З/П ВІД 1 000 ГРН./ЩОДЕННО. (096) 344-34-44

На постійну роботу в піцерію потрібні:

ПРАЦІВНИКИ НА КУХНЮ

- піцайоло (без д/р, активні, енергійні)
- на перші, другі страви (без д/р, активні, енергійні)

ХАРЧУВАННЯ БЕЗКОШТОВНО

тел.: (097) 932-89-63, (097) 563-67-13

МАЙСТРИ ДЛЯ УТЕПЛЕННЯ БУДИНКІВ, З/П ВИСОКА, ТАКОЖ МОЖЕМО ВЗЯТИ НА РОБОТУ МАЙСТРІВ-ПОЧАТКІВЦІВ З БАЖАННЯМ ПРАЦЮВАТИ. (097) 611-08-45

Майстри на утеплення фасадів, робота з люльки і з рихтування, з/п від виробітку. (067) 351-46-56

МЕНЕДЖЕР З ПРОДАЖУ АВТОМОБІЛЬНИХ ЗАПЧАСТИН, МОЖНА БЕЗ ВЕЛИКОГО ДОСВІДУ, З/П ВІД 18 000 ГРН. (068) 387-86-61

Механік на автопідприємство, досвід роботи, організація та проведення ремонтів, постачання з/ч, з/п договірна (067) 516-10-00

540891_07.2

Потрібні

ВОДІЇ
ДАЛЕКОБІЙНИКИ
на автомобілі DAF
з досвідом роботи по Україні

098 371 77 14

МЕХАНІК-СЛЮСАР З РЕМОНТУ АВТОБУСІВ. (067)800-52-40, (067)208-15-76

Муляри, робота в Тернополі, приватні будинки. (067) 351-46-56

Няня по догляду за дітьми дошкільного віку, досвід, бажано відповідна освіта, графік договірний, з/п договірна. (067) 516-10-00

Оператор вилкового навантажувача (кари), на складі будматеріалів, 8-год. роб. день, з/п договірна. (067) 516-10-00

ОФІЦІАНТ В РЕСТОРАН, НА ПОСТІЙНУ РОБОТУ (097) 448-00-38

ОХОРОНЕЦЬ, ДАЛЬНЯ ДРУЖБА, НА ПОСТІЙНУ РОБОТУ, БЕЗ ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК. (097) 611-86-81

Охоронники, вахта 14/14, проїзд та прожив. за рах ф-ми, з/п 380-450 грн./ доба (096) 866 59 67

ОХОРОНЦІ, М.ТЕРНОПІЛЬ, НЕ ВЖИВАННЯ АЛКОГОЛЮ, З/П СТАБІЛЬНА. (063) 560-07-08

ПОСУДОМІЙНИЦЯ В РЕСТОРАН, НА ПОСТІЙНУ РОБОТУ. (097) 448-00-38

ПОСУДОМІЙНИЦЯ-ПРИБИРАЛЬНИЦЯ У РЕСТОРАН «КОВЧЕГ», ГР. 3/3, 9-23.15 ГОД., З/П 14 000 ГРН. (067) 351-51-44

ПРАЦІВНИК НА ВИРОБНИЦТВО, ВУЛ. ПРОМИСЛОВА, ЗА «ЕПІЦЕНТРОМ», БЕЗ ДОСВІДУ, НАВЧАННЯ, ПН-ПТ, 9-18 ГОД., З/П 20 000 ГРН. (067) 350-87-44

Робота

- **ІНЖЕНЕР-КОНСТРУКТОР ПО МЕТАЛОБРОБЦІ**
- **ІНЖЕНЕР-ТЕХНОЛОГ ПО МЕТАЛОБРОБЦІ**

висока з/п

тел. **067 352 72 89**

ПРАЦІВНИК НА ПИЛОРАМУ (098) 114-01-99

ПРАЦІВНИК З ВИГOTOBL. ЯЛИНКОВИХ ПРИКРАС, З/П 15 000 ГРН, РОЗМАЛЮВАЛЬНИКИ ПО СКЛУ, НАВЧАННЯ, ВІД 20 000 ГРН. СТУДЕНТИ, З/П ВИСОКА 52-80-29, (096) 307-70-95

ПРАЦІВНИКИ НА ВИРОБНИЦТВО ПОЛІЕТИЛЕНУ, МОЖНА БЕЗ ДОСВІДУ, РОБОТА ОФІЦІЙНА, З/П ДОГОВІРНА, (9-17 ГОД.). (098) 688-85-21

ПРИБИРАЛЬНИЦЯ В МАГАЗИН ОДЯГУ, ТРЦ «ПОДОЛЯНИ», ГР. 3/3, СУХЕ ТА ВОЛОГЕ ПРИБИРАННЯ. (067) 829-47-90

ПРИБИРАЛЬНИЦЯ ВИРОБНИЧИХ ПРИМІЩЕНЬ, (067) 352-72-89

ПРОДАВЕЦЬ В КІОСК НА АВТОВОКЗАЛІ (ВИПІЧКА, КАВА), ТИЖД./ТИЖД., 8-20 ГОД., З/П 1 000 - 1 200 ГРН/ДЕНЬ (097) 498-33-90

ПРОДАВЕЦЬ В ПРОДУКТОВИЙ МАГАЗИН, ВУЛ. ЗЛУКИ, Р-Н «ТЕКСТИЛЬНИКА», ОФІЦІЙНЕ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ, ГР. 3/3, З/П ВІД 700 ГРН./ДЕНЬ (096) 763-96-05, (067) 676-19-31

ПРОДАВЕЦЬ У ХЛІБНИЙ КІОСК, М-Н ПРИВOKЗАЛЬНИЙ, РІЗНОГО ВІКУ, ГР. ДОГОВІРНИЙ. (097) 711-37-67

РОБІТНИК-СТОРОЖ В ПРИВАТНИЙ БУДИНОК, ЗА МІСТОМ, ДОБА ЧЕРЕЗ ДВІ. (068) 778-36-27

РОБІТНИКИ ДЛЯ ЗАБОЮ ДОМАШНЬОЇ ПТИЦІ, М.ТЕРНОПІЛЬ, ДЕННІ, НІЧНІ ЗМІНИ, З/П 700-1000 ГРН/ДЕНЬ (ВІД ВИРОБІТКУ) (068) 421-56-65

На роботу потрібні: 538941_07.2

- **ЕКСКАВАТОРНИК**
- **ВОДІЙ** вантажних транспортних засобів
- **АВТОЕЛЕКТРИК**

тел.: (067) 211-40-40

ВОДІЙ-ЕКСПЕДИТОР ДЛЯ РОЗВОЗКИ ХЛІБА, НА КОЖЕН ДЕНЬ, ЗАЙНЯТИСТЬ 6-8 ГОДИН В ДЕНЬ, З/П 900 ГРН/ДЕНЬ. (097) 611-08-45

ВОДІЙ, ПОСВІДЧ. КАТЕГОРІЇ «В», «ВЕ», ЕКСКАВАТОРНИКИ. (096) 097-55-54

ВЧИТЕЛЬ МАТЕМАТИКИ, ВЧИТЕЛЬКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ, ТЕРМІНОВО, ЧОЛ./ЖІН., З ДОСВІДОМ РОБОТИ, ГРАФІК ЗМІННИЙ, З 14 ГОД., З/П ДОГОВІРНА. (067) 836-93-39

На дистрибуційну компанію потрібні

- **ЗАВСКЛАД**
робота позмінно ЗП від 23000
- **КОМПЛЕКТУВАЛЬНИКИ**
робота позмінно ЗП від 18000
- **ЕКСПЕДИТОРИ** ЗП від 21000
- **ВОДІЇ** ЗП від 21000

тел. 067 351 50 53

Запрошуємо на роботу

ПРОДАВЦЯ-КАСИРА

тел +380 (96) 279 00 20

Готель "Тернопіль" запрошує на роботу:

► **ПРИБИРАЛЬНИЦЮ**
► **ПОКОЇВКУ**
► **ЕЛЕКТРОМОНТЕРА**
► **СЛЮСАРЯ-САНТЕХНІКА**

телефонувати: пн-пт з 9:00 до 18:00
067 352-03-51, 521-525, 430-051

РІЗНОРОБОЧИЙ, ДАЛ.ДРУЖБА, ПН.-СБ., 9-18 ГОД., БЕЗ ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК (097) 611-86-81

РІЗНОРОБОЧИ НА МЕБЛЕВУ ФАБРИКУ, СТОЛЯРИ-ВЕРСТАТНИКИ, ЛАКУВАЛЬНИКИ, ЧОЛ., ЖІН., (097) 943-54-39

РІЗНОРОБОЧИ, ПРАЦІВНИКИ (ПЛИТКА, ГІПСОКАРТОН, ОЗДОБЛЮВАЛЬНІ РОБОТИ, ШПАТЛЮВАННЯ). (067) 354-86-81, (096) 564-86-94

САНТЕХНІК У МЕРЕЖУ РЕСТОРАНІВ «САМОГОННА РЕСТОРАЦІЯ», ГР. ПН-ПТ, 8 -17 ГОД., + ДОДАТКОВІ ВИКЛИКИ, З/П ОКЛАД 16 000 ГРН. (067) 653-46-30

СОРТУВАЛЬНИКИ, ПАКУВАЛЬНИКИ, РІЗНОРОБОЧИ НА ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО, СМТ.В.БІРКИ, З/П ВІД ВИРОБІТКУ. (096) 497-12-91

СТОРОЖ, ДОБА ЧЕРЕЗ ДВІ, З/П 7 000 ГРН. (050) 437-35-20

ШЛИФУВАЛЬНИЦІ СТОЛЯРНИХ ВИРОБІВ НА В-ВО ТЕРНОПІЛЬ, (067)353-25-53, (097)624-62-36

Штукатури, машинна цементно-піщана штукатурка. (067) 351-46-56

7.3 ШУКАЮ

Бригада з мурування з каменя огорож, фундаментів під будинки шукає роботу. (067) 134-07-31

Водій шукає додатковий підробіток на суботу, неділю, посвідчення кат. «В», «С», «С1», є бронь, досвід водіння 25 років. (068) 600-17-24

Жінка шукає роботу по догляду за людиною похилого віку або хворою, мед. освіта, д/р. (097) 867-97-87

7.4 РІЗНЕ (ЛІЦ.)

РОБОТА В ПОЛЬЩІ, АНГЛІЯ, БЕЛЬГІЯ, НІМЕЧЧИНА, ЧЕХІЯ, ШВЕЦІЯ, НОРВЕГІЯ, США, ДЛЯ ЧОЛ., ЖІН., ОФОРМЛ. ДОК, ПЕРЕВЕЗЕННЯ, СВД. №727483. (097)582-33-30, (096)755-22-77

ТОП

Довідка і відгуки
Тернополя на top20.ua

64 000 тернополян вже написали відгуки про заклади та послуги.

Це допоможе Вам обрати найкраще!

541013_07.2c

ВАНТАЖНИКИ

висока з/п

тел. (097) 790-09-61

ПАП «Агропродсервіс» запрошує на роботу:

БУХГАЛТЕРА
с. Острів, зарплата від 20000 грн

- ПРОГРАМІСТ 1С у с. Острів
- ВАГАРЯ НА ТІК КУПЧИНЦІ
- ПОМІЧНИКА ШЕФ-КУХАРЯ с. Острів, зарплата 15000 грн
- ПРОЕКТАНТА ПРОЕКТІВ ДЛЯ БУДІВНИЦТВА
- ТЕХНОЛОГА ФЕРМИ ВРХ с. Теофіпілка (з досвідом і без), зарплата 24000 грн
- ІНЖЕНЕРА З ТРАНСПОРТУ с. Настасів, зарплата від 25000 грн
- ВОДІЯ НАВАНТАЖУВАЧА, зарплата 30000 грн
- ЕЛЕКТРОМОНТЕРА З РЕМОНТУ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ ЕЛЕКТРОСТАТКУВАННЯ, зарплата від 20000 грн
- ВОДІЯ ВАНТАЖІВКИ с. Настасів, зарплата від 25000 грн

Довозимо з Тернополя до місця роботи

- ТРАКТОРИСТА, зарплата 30000 грн
- МАШИНІСТ БУЛЬДОЗЕРА, зарплата 30000 грн
- АВТОМЕХАНІКА с. Настасів, зарплата від 25000 грн
- АПАРАТНИКА ОБРОБЛЕННЯ ЗЕРНА с. Настасів
- СТАРШОГО ЗМІНИ ОХОРОНИ, зарплата 15000 грн
- АДМІНІСТРАТОРА-ЧЕРГОВОГО ОХОРОНИ, зарплата 13500 грн
- ГОНЧАРЯ НА СИРОВАРНЮ с. В. Ходачків, зарплата від 16000 грн
- ТВАРИННИКА/ДОЯРА ФЕРМИ ВРХ, зарплата 16000 грн

Тел. (067) 111-62-97

Підприємство запрошує на роботу

ПОЛІРУВАЛЬНИКІВ
ГОДИННИКОВИХ ДЕТАЛЕЙ

Приєм на роботу офіційний у відповідності до КЗпП.
Графік роботи: 5 денний з 8-00 год до 17-00 год.
Заробітна плата від 21000 грн.,
для чоловіків, жінок, інвалідів та ветеранів війни
Вимоги: ХОРОШИЙ ЗІР!!!,
чіткість рухів при роботі з мілкими деталями.
Робота сидяча.

тел. 067 67 65 396 в робочі години

ПОТРІБНІ
ВАНТАЖНИКИ НА СКЛАД

Умови роботи:

- офіційне працевлаштування
- 08:00-20:00
- 30 хв обід + 2 перерви по 15 хв
- 6-денний робочий тиждень
- ЗП 28000-30000 грн

Деталі 067 130 80 34

**11. АУДИО-, ВІДЕОТЕХНІКА,
ФОТОТОВАРИ ТА МУЗ. ТЕХНІКА**

11.2 ПРОДАМ

Фортепіано «Петроф», хор. ст., м.Чортків. (096) 437-82-12

11.3 КУПЛЮ

Радіодеталі, нові, б/к, на платах, прибори, вимірювачі, магнітофони, ПК, лампи, калькулятори тощо. (066) 082-51-29

Ігрові приставки «Денді», можна неробочі, картриджі і плати з іграми для неї, є вайбер. (067) 411-28-25

На роботу потрібні:

- ♦ **ВОДІЙ** з власним авто
- ♦ **КОМІРНИК**
- ♦ **ЕЛЕКТРИК**
- ♦ **СЛЮСАР**
- ♦ **ПРИБИРАЛЬНИЦЯ**

Нічні зміни:

- ♦ **ІНЖЕНЕР ТЕХНОЛОГ**
- ♦ **ПОРІЗНИК ХЛІБА**
- ♦ **ФОРМУВАЛЬНИК БУЛОЧНИХ ВИРОБІВ**
- ♦ **УКЛАДАЛЬНИК**
- ♦ **ОПЕРАТОРИ БЗС**

тел.: **067 352 13 42**

Запрошуємо на роботу:

ВАНТАЖНИКІВ

ВИСОКА З/П
надається житло

тел. **(098) 221-59-24**

ШВАЧКА

на підприємство

Заробітна плата висока

(096) 464-00-34

17. МЕТАЛИ ЛІЦ.

17.2 ПРОДАМ

ВОДІЙ (ВОДІЙКА) ЛЕГКОВОГО АВТОМОБІЛЯ, ДОСВІД ВОДІННЯ, ПРИ ПОТРЕБІ НАВЧАЄМО, З/П 25 000 - 30 000 ГРН. (067) 220-41-57

17.3 КУПЛЮ

БРУХТ ЧОРНИХ, КОЛЬОРОВИХ МЕТАЛІВ, ДОРОГО, ХОЛОДИЛЬНИКИ, МАШИНКИ ПРАЛЬНІ, КОЛОНКИ, САМОВИВІЗ. ЛІЦ. АВ №580978 (096) 957-35-52

22. СІЛЬГОСПРОДУКТИ

22.2 ПРОДАМ

ЖОМ СВІЖИЙ, ДОСТАВАК А/М ЗІЛ-130 (097) 462-13-12

Запрошуємо:

ПРАЦІВНИКІВ
НА СКЛАД

заробітна плата висока

тел. 098 33 73 327(Олексій)

Запрошуємо:

ПРИБИРАЛЬНИЦЮ
ВИРОБНИЧИХ ПРИМІЩЕНЬ

3/п 8000 – 10 000 грн

тел. 098 33 73 327

Готель шукає для співпраці

БУДІВЕЛЬНИКІВ

для шпаклювально-фарбувальних робіт

067 352 03 51

ВАКАНСІЇ

ВОДІЙ

КОЧЕГАР-СТОРОЖ

ВАНТАЖНИК

тел.: **067 433 42 01**

22.3 КУПЛЮ

ПШЕНИЦЯ, ЯЧМІНЬ, КУКУРУДЗА, СОЯ, СОНЯШНИК, РІПАК, ІНШІ С/Г ПРОДУКЦІЮ, ВІД 10 Т. (096) 725-14-83

23. ПРОМИСЛОВЕ ОБЛ. ТА ІНСТРУМЕНТИ

23.2 ПРОДАМ

Електроінструмент з Європи, дрелі, перфоратори, торцювки, лобзики, фени, кархери, болгарки, ключі, фрезери, бензопили, ремонт, сервіс (097)484-20-46, (099)094-45-22

24. ВИТРАТНІ МАТЕРІАЛИ, ТАРА ТА УПАКОВКА

24.3 КУПЛЮ

МАКУЛАТУРА, ПОЛІЕТИЛЕН, СКЛОБІЙ, ВІД 1 ГРН./КГ, ПИВНІ ПЛЯШКИ, ВІД 1 ГРН., МЕТАЛЕВІ БАНКИ (067)808-84-84, (067)843-47-47

МАКУЛАТУРА, ПОЛІЕТИЛЕН, ВИЌЗД ДО ЗАМОВНИКА, ВИГІДНО (ЦІНА ЯКІСТЬ), ВУЛ.ГАЙОВА 30. (067)350-20-60, (068) 060-13-88

ДІАБЕТИЧНІ ТОВАРИ ТА ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ

saharokshop.com
+38 067 460 02 44

АКЦІЯ

Вітамін-В жувальний для дітей, зі смаком абрикосу, 120 табл
260⁰⁰

Капсули для суглобів Мідофенак Екстра, 60 капсул
242²⁵

Користь Інуліну у щоденному раціоні

Інулін ДіетЛайн 300 г
150⁰⁰

Гречка з інуліном ТМ "Аннушка", 350 г
78⁰⁰

НОВИНКА

Рідка декстроза Dextro Energy в асортименті, 50 г
105⁰⁰

Амарантові палички з какао та стевією, без глютену та цукру 40 г
29⁰⁰

Цукрозамінник Prebio Sweet Fibre з інуліном 150 г
145⁰⁰

Цикорій натуральний без цукру (з інуліном 30%) Здорово, 250 г
155⁰⁰

Глюкометр
NEWMED Visio
+ 50 тест-смужок

760⁵⁰

Сахарок Shop

медичний центр "АстраМіа"
Самолікування може бути шкідливим для вашого здоров'я
Ліц. АЕ №638030 від 15.01.2015р видана МОЗУ

Лікування алкоголізму та куріння, психіатрія, неврологія, рефлексотерапія, народна та нетрадиційна медицина

м. Тернопіль, вул. Малишка, 2
тел. (0352) 51-50-00,
astramia.com.ua

піддони, Європіддони, різні, Б/К, Дорого, вул. Гайова, 30, виїзд до замовника. (067)350-20-60, (068) 060-13-88

СКЛОТАРА, СКЛОбІЙ, МАКУЛАТУРА, ПЛІВКА, МЕТ. БАНКУ, ПЛАСТМАСОВІ ЯЩИКИ, ПІДДОНИ ДЕР'ВЯНІ. МЕТАЛЕВІ ВІДХОДИ, ВІЅД ДО КЛІЄНТА, ДОРОГО (096) 595-43-89

26. ПОСЛУГИ

26.1 ПОБУТОВІ

ВИВЕЗЕННЯ БУДІВЕЛЬНОГО СМІТТЯ ТА РІЗНОГО ХЛАМУ, ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ, ВАНТАЖНИКИ (096) 837-57-55

СЦ"7777" РЕМОНТ НАДОМУ:
телевізорів LCD, LED, пральних машинок, посудомийних велика база запчастин
ternopilservice.com.ua
тел. (095) 814-77-77, (097) 012-34-25

26.4 МЕДИЧНІ

Інформація: лікувально-оздоровчий масаж, корекція фігури, студія масажного мистецтва, (Гнатюк Наталія Мирославівна). (068) 516-04-98

27. СПОРТ, ТУРИЗМ ТА ВЕЛОТЕХНІКА

27.2 ПРОДАМ

Тренажери з Європи, орбітреки, велотренажери, бігові доріжки, велосипеди, електровелосипеди, крісла, лежачки, вудки, дошки для пресу (097)484-20-46, (099)094-45-22

29. ХОБІ, ТВАРИНИ, АНТИКВАРІАТ

29.2 ПРОДАМ

Коза дійна, добра, в хорошій руці. (068) 053-53-11

САДЖАНЦІ ФРУКТОВИХ ДЕРЕВ В КОНТЕЙНЕРАХ, ТРОЯНД, ТРОЯНД ШТАМБОВИХ, ГУРТ, РОЗДРІБ, ВУЛ. БРОДІВСЬКА, 60. WWW.SLIVKASAD.COM.UA (096)220-47-37, (050)609-75-06

30. РІЗНЕ

30.1 ПРОДАМ

ВИРОБИ З ГРАНІТУ РІЗНОГО КОЛЬОРУ, ГУРТ, РОЗДРІБ, ПАМ'ЯТНИКИ, ТУМБИ, СМУГА, НАКРИВКИ, ВАЗИ, СФЕРИ, ПІДВІКОННЯ, СТІЛЬНИЦІ, КАМІНИ (067)352-20-62, (096)060-65-72

Дрова різних порід, метрові та рубані, на піддонах та насипом, з доставкою та самовивозом. (097) 979-86-31, (050) 234-67-25

Електроплита 3-конфорна «Лисьва», з духовкою, нова, автоматика твердопаливного котла «АГОВ-1», нова. (096) 186-34-66

КОНТЕЙНЕР МОРСЬКИЙ, 20 ФУТІВ (067)350-20-60, (068) 060-13-88

Холодильники, пральні машинки, газові плити, пилососи, кавоварки, тренажери, м/х печі, інструмент, поб. техн, б/к, електровелосипед (097) 484-20-46

ЄВРОКУБ, ХАРЧОВИЙ, ПІД ДИЗПАЛИВО, СЕПТИК, КАС, ТОШО, ВІД З 000 ГРН., КАНИСТРИ ПЛАСТИКОВІ, 10 Л, 20 Л, (067)350-20-60, (068) 060-13-88

30.2 КУПЛЮ

ПЛИТИ ГАЗОВІ, КОЛОНКИ ЛЬВІВСЬКІ, ХОЛОДИЛЬНИКИ, БАТАРЕЇ, ГОДИННИКИ МЕХАНІЧНІ, РАДІО СТАРІ, МОТЛОХ, СТАРІ ЗВАРКИ, СТАРТЕРИ, РАДІАТОРИ (068) 328-60-39

31. ЗНАЙОМСТВА

31.1 ВІН ПИШЕ

Тернополянин, 62/р., працюючий, без матеріал. проблем для серйоз. стосунків познайомиться з приємною жінкою, до 60 років (096) 464-93-58

Чоловік, 54 р., познайомиться з жінкою, до 50 р., для постійних, тривалих стосунків, (098) 847-08-28

31.2 ВОНА ПИШЕ

Жінка, 70 р., познайомиться з акуратним чоловіком, вдівцем, для проживання в чистоті, невимогливим до їжі. (096) 467-54-68

Тернополянка пенсійного віку познайомиться з чоловіком для проживання (068) 148-52-17

Тернополянка, забезпечена, познайомиться з тернополянином 62-65 р., забезпеченим, для спілкування, серйозних відносин. (096) 408-44-86

Тернополянка, пенсійного віку, познайомиться з чоловіком для життя (068) 148-52-17

32. ВІТАЮ

32.2 ЗАГУБИВ-ЗНАЙШОВ

ЗАГУБЛ. АТЕСТАТ ПРО ПОВНУ ЗАГАЛ. СЕРЕД. ОСВІТУ ТЕН№16410164, ДОДАТОК ВИД. ВЕЛИКОГЛИБОЧЕЦЬКОЮ ЗОШ І-ІІ СТ. НА ІМ'Я ФРАНКІВСЬКИЙ В.С ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ

ЗАГУБЛЕНЕ ПОСВІДЧЕННЯ ДИТИНИ З БАГАТОДІТНОЇ СІМ'І НА ІМ'Я ТЕРЕБУХА ВАЛЕНТИНА ЮРІВНА 28.08.2007 Р.Н. ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ

ЗАГУБЛЕНЕ ПОСВІДЧЕННЯ ЗАЛІЗНИЧНИКА ВИД. 2023 Р. НА ІМ'Я МОРОЗ В.В. ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ

Загублене посвідчення УБД №467595 вид. Управління персоналу штабу в/ч А0796 від 01.11.2021на ім'я Матвіїв Іван Михайлович вважається недійсним

ЗАГУБЛЕНЕ ПОСВІДЧЕННЯ УЧАСНИКА ВІЙНИ НА ІМ'Я БУДЗИЛО ПЕТРО ПАВЛОВИЧ 21.07.1970 Р.Н. ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ

ЗАГУБЛЕНЕ СВДІЦТВО ПРО ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА КВАРТИРУ №20, МАЙДАН ПЕРЕМОГИ, БУД.4, М.ТЕРНОПІЛЬ НА ІМ'Я ЮРОВА ОЛЬГА АНДРІЙВНА ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ

ЗАГУБЛЕНЕ ТИМЧАСОВЕ ВІЙСЬКОВЕ ПОСВІДЧЕННЯ №2139/197 НА ІМ'Я БАЛИК А.Ю. ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ

ЗАГУБЛЕНИЙ ВІЙСЬКОВИЙ КВИТОК НА №6974726 НА ІМ'Я РОЗДУЛЬСЬКИЙ Г.В. ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ

ЗАГУБЛЕНИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КВИТОК ВИД. ТНМУ ІМ.ГОРБАЧЕВСЬКОГО ФАРМАЦЕВТ. Ф-Т НА ІМ'Я МАТІВІЙ Ю.І. ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ

ЗАГУБЛЕНУ КАРТКУ ВОДІЯ UAD №0000065153001 ДІЙСНУ ДО 29.05.2026 Р. НА ІМ'Я КУЧІРА ОЛЕКСАНДР ВВАЖАТИ НЕДІЙСНОЮ

RIA **НЕРУХОМІСТЬ**
№38 18.09.2024

БУДКОНТРОЛЬ **ГОТОВІ ПРИМІЩЕННЯ**
ПІД БУДЬ-ЯКИЙ ВИД ДІЯЛЬНОСТІ ПО ВУЛ. ЛУЧАКІВСЬКОГО

ЗДАЧА 4 КВАРТАЛ 2024 РОКУ

вітражні вікна, висота 3,30 м, газ, вода, світло

вул. Київська, 7Д budcontrol.te.ua
тел. (067) 128-51-71, (098) 188-78-88

ПРИМІЩЕННЯ ВІЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ
масив "Сонячний" від забудовника в зданому будинку

тел. (067) 128-51-71

ДОБРОБУДА **1-, 2-, 3-кімнатні квартири**
Пайова частка. Здача - 2024 - 2025р.
Квартири в зданих будинках. Квартири з ремонтом. Покращене планування.

Адреса новобудов:
вул. Федьковича,
вул. Чернівецька,
вул. Тролейбусна,
вул. Білогірська,
пров. Цегельний,
вул. Заміська,
Котеджі

Забудовник: ТОВ «Добробуд»
вул. Тролейбусна, 11д
(0352) 43-43-48,
(067) 674-60-12
www.dobrobudltd.com.ua

вул.Луцаківського 2/10/ц 65,32 кв.м сира, на зд - (067) 128-51-71

вул.Луцаківського 4/10/ц 87,84 кв.м д/у, сира - (067) 128-51-71

вул.Львівська 7/10/ц 66,4 кв.м д/у, сира - (067) 128-51-71

вул.Тарнавського 3/10/ц 67 кв.м д/у, сира - (067) 128-51-71

Сонячний ц/б 65 кв.м сира, д/у - (067) 128-51-71

4.3 ПРОДАЮ 3-КІМН.

вул.Львівська 4/10/ц 82 кв.м д/у, сира - (067) 128-51-71

4.6 ПРОДАМ БУДИНОК

1/2 БУДИНКУ С.ПІДГОРОДНЄ, 900 М ВІД М-НУ «МОТОР», - 80 КВ.М, 0,06 ГА, 35 000 У.О., МОЖЛИВО ЦІЛИЙ 160 КВ.М, 0,12 ГА 70 000 У.О. (096) 743-24-41

БУДИНОК М.ЗБАРАЖ - 330 КВ.М КОТЕДЖНИЙ ТИП, ВОДА, ГАЗ, СВІТЛО, 0,08 ГА., (096)380-07-97, (067)340-58-87

БУДИНОК С.БЕРЕЖАНКА, 10 КМ ВІД ЛАНЦЬВІВ - ГАЗ, 3 КІМ., КУХ., ГАНОК, САРАЙ, ЛІТ. КУХНЯ, ПОГРІБ, ХЛІВ, САД, 0,54 ГА, ТОРГ 800 У.О. (066) 831-85-93, (096) 589-96-77

Будинок с.Біла, Тернопільський р-н - газ, вода, світло, септик, надвірні буд., гараж, 0,13 га - (098) 609-57-45

БУДИНОК С.В.ГАЇ - ГАЗ, СВІТЛО, ВОДА, СВЕРДЛОВИНА, ГОСП. БУДІВЛІ, 0,25 ГАДОВОГІРНА (068) 311-52-00

Будинок с.Вітківці, Збаразький р-н - цегл., 4 кім., газ, кух., корид., хлів, льох, криниця, 0,48га, приватиз., власник - (096) 326-92-20

Будинок с.Озерна - старий глин. буд., газ, вода, світло, 0,55 га, - (097) 152-63-81

Ділянка земельна с.Лозова - 0,18 га, під забудову, торг 10 800 у.о. (097) 944-32-25

Ділянка земельна с.Смиківці - 0,065 га-10 000 у.о. (097) 944-32-25

4. НЕРУХОМІСТЬ

4.0 КРАЩІ ПРОПОЗИЦІЇ

АГЕНТСТВО НЕРУХОМОСТІ (096) 670-59-05

4.1 ПРОДАЮ 1-КІМН.

вул.15 Квітня 7/9/ц 36 кв.м меб., поб. тех 27 500 (096) 851-38-01

вул.Луцаківського ц/б 45,55 кв.м сира, на задчі - (067) 128-51-71

вул.Тарнавського 3/10/ц 40 кв.м д/у, сира - (067) 128-51-71

4.2 ПРОДАЮ 2-КІМН.

вул.Лозовецька 1в/7/ц 65/29/14 зданий 42 000 (067) 787-33-64

МАТЛА **Є Оселя**
БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ

ДОВІРА ПЕРЕВІРЕНА РОКАМИ

050 011 52 66 вул. Луцаківського, 6
www.matla.com.ua

ТЕРНОПІЛЬБУД **КВАРТИРИ І КОМЕРЦІЙНІ ПРИМІЩЕННЯ**
У ЖИТЛОВИХ КОМПЛЕКСАХ З ВЛАСНОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ

- Глибока
- Галицька
- Микулинецька
- Тролейбусна
- Володимирна Великого
- Гайова
- О. Довженка
- Київська-Тарнавського
- С. Студницької
- Злуки

Відділ продажу: просп. С. Бандери, 38
(067) 350-48-81 (0352) 25-45-27

Родина Будівельна компанія

КВАРТИРИ КОМЕРЦІЯ ПАРКІНГІ

Кутківці ЖК Загребелля 5 черга
Лозовецька, 13 www.investrodyna.com.ua
Коновальця (Старий Парк) 2 черга (068) 010 54 54

4.8 ЗДАМ В ОРЕНДУ

1-кім. квартиру, вул.Будного, нова, сучасна. (097) 720-58-42

Візьму на квартиру дівчину, або жінку, Центр. (068) 148-52-17

ВІЗЬМУ НА КВАРТИРУ ЖІНКУ АБО ДІВЧИНУ. (067) 252-38-66

ГАРАЖ, КООП. «ЕНЕРГЕТИК», ПР.ЗЛУКИ, НА ТРИВАЛИЙ ТЕРМІН. (098) 829-40-30

Приміщення торгово-складське, вул.Об'їзна, р-к «Західний», 240 кв.м (068) 148-52-17

4.9 КУПЛЮ

1-, 2-, 3-кім. КВАРТИРУ, БУДИНОК, ЧАСТИНУ БУДИНКУ В М.ТЕРНОПІЛЬ, ТЕРМІНОВИЙ РОЗРАХУНОК. (096) 670-59-05

4.10 ЗНІМУ

1-, 2-кім. квартиру, в Тернополі, терміново, (067) 712-82-72

1-, 2-кім. квартиру, терміново, для місцевих, на тривалий термін. (098) 681-29-46

Винайму квартиру, розгляну всі варіанти, (ірина) (067) 869-16-96

4.11 РІЗНЕ

АН «Перший центр нерухомості», 6-р Т.Шевченка, 1, 1 пов. Шукаємо під клієнта, продаємо, здаємо квартири, комерц, приміщ., будинки 25-57-57, (067) 424-26-05

Продається 1-кім. квартира, м.Світловодськ, Кіровоградська обл., 4/9, 36 кв.м, центр, поруч набережна, 19 000 у.о., або обмін. (068) 424-37-10

Продається відділ жіночого одягу, р-к «Оріон», 15 кв.м, терміново. (067) 128-51-71

Продається приміщення, вул.Київська, ц/б, 79,9 кв.м, власник. (067) 128-51-71

Продається приміщення, вул.Луцаківського, 1 пов., 140 кв.м, д/у, під будь-який вид діяльності. (067) 128-51-71

Продається терміново відділ жіночого одягу з товаром, вул.15 Квітня, р-к «Оріон», 15 кв.м, договір-на (067) 128-51-71

TOP
Довідка і відгуки
Тернополя на top20.ua

RIA

**АВТО
МОТО**

№38 18.09.2024

3. АВТОМОТОТЕХНІКА, С/Г ТЕХНІКА, ПОСЛУГИ

3.4 ТРАНСПОРТНІ ПОСЛУГИ(ЛІЦЕН.)

Вантажні перевезення тягачем з напівприцепом 13,6x2,45 м, до 22 т, а/м маніпулятором, до 10 т, самоскидами, 5-12 т, Свід. (097)979-86-31, (050)234-67-25

Послуги автокранами в/п до 10т, стріла 15-21м, телескопом навантажувачем JCB 531-70, евакуатором до 10т, самоскидами, 7-12т, Свід. (097)979-86-31, (050)234-67-25

Послуги екскаватором-навантажувачем JCB-3СХ, ковші 30,40,60,80 см, планувал. ківш, бур, відбійник; міні-екскаватор JCB. Свід. (067) 368-31-55, (098) 598-50-00

TOP

Довідка і відгуки
Тернополя на top20.ua

Інформація про послуги автокраном, екскаватором JCB-3СХ, самоскидами, 10-30 т, тягачем до 14 м, (067) 754-10-62

Інформація про послуги бульдозерами, вантажні перевезення а/м КамАЗ та самоскид. (067) 754-10-62

Інформація про послуги екскаваторами, самоскидами (067) 754-10-62

встановлення • ремонт • налаштування

ГАЗОВОГО ОБЛАДНАННЯ НА АВТО

OPTIMA UKRAINE

Якісні комплектуючі європейських виробників
15 років досвіду
Кваліфікований персонал
Гарантія 3 роки
Сертифікація ГБО

с. Острів, вул. Ярмуша, 188,
м. Тернопіль, вул. Бродівська, 61г,
тел. (067) 351-75-55, (097) 658-25-38

RIA

БУДІВНИЦТВО

№38 18.09.2024

КАРНИЗИ • **ЖАЛЮЗІ** • **РИМСЬКІ ШТОРИ** • **ШТОРИ ПЛІС** • **ТАКАНІННІ РОЛЕТИ**

вул. Шептицького, 23 Б, ТЦ «СОТЕЛІА», вул. Торговиця, 9, Центральний ринок

(067) 909 71 58
(073) 909 71 58

rolletto-карнизи та жалюзі-rolletto.com.ua

rolletto_ternopil
rolletto.ternopil

Rolletto
КОНСАЛТИНГ І МОНТАЖ

ЄВРОРЕМОНТ
(квартири, офіси)

■ Декоративно-оздоблювальні;
■ Гіпсокартонні;
■ Штукатурні;
■ Малярні.

098 761 83 82
Великий досвід робіт

Камінь, щебінь, відсів, пісок. (067) 754-10-62

КАМІНИ

АКЦІЯ 7% ЗНИЖКИ
Акція з 01.09 по 30.09.2024р. (деталі у консультантах)

Чистка димоходів
тел.: (096) 448-84-86

Керамзит фасований в мішках та насипом, фракція 10-20 мм, якісний, будь-яка кількість, можлива доставка (097)979-86-31, (050)234-67-25

Кільця каналізац. d 0,7; 1; 1,5; 2 м, вис. 30,60,90см, плити покриття кілець, люки полімерні, і чавунні, доставка, котлован, монтаж (097)979-86-31, (050)234-67-25

Панелі перекриття, ширина 1,2 м, 1,5 м, довж. 2-12,6 м, висота 160мм (полегшені), 220мм (звичайні), 320мм(підсилені), доставка кран (097)979-86-31, (050)234-67-25

Перемички віконні, прогони, різні розміри, опорні подушки, в наявності та під замовлення, можлива доставка, розвантаження, монтаж (097)979-86-31, (050)234-67-25

Плити перекриття, блоки фундаментні, перемички віконні, прогони, фундаментні подушки, палі забивні, плити балконні, плити дорожні (097)979-86-31, (050)234-67-25

ПІСОК (ЖОВТИЙ, БІЛИЙ), КАМІНЬ, ЩЕБІНЬ ГРАНІТНИЙ, ВАПНЯКОВИЙ, ВІДСІВ ГРАНІТНИЙ, ВАПНЯКОВИЙ, ЧОРНОЗЕМ, ВИВІЗ БУДСМІТТЯ, А/М ЗІЛ-130 (097) 462-13-12

Пісок в мішках, щебінь гранітний дрібний в мішках, керамзит в мішках, цемент в мішках, відсів в мішках, можлива доставка (097)979-86-31, (050)234-67-25

Пісок жовтий, білий, для штукатурки, мулярки, різний, камінь, щебінь, відсів, (067) 754-10-62

Пісок, щебінь, камінь, керамзит, чорнозем, глина, цемент, будь-яка кількість, самовивіз або доставка самоскидами та в мішках (097)979-86-31, (050)234-67-25

Стовпці залізобетонні, довжиною від 2 до 5 метрів, на огорожу, для садівництва, перерізом 6,5(5,5)см x 7см (097)979-86-31, (050)234-67-25

Труби азбестоцементні, діаметром 100-200 мм, труби залізобетонні, діаметром 500-1200 мм, можлива доставка (097)979-86-31, (050)234-67-25

Цегла червона рядова, повнотіла і пустотіла, біла силікатна, вогнетривка марок ПВ-5 і ША-5, на піддонах та поштучно, доставка (097)979-86-31, (050)234-67-25

Цемент М-500, М-400, Ів.-Франківський та Подільський, мішки по 25 кг, завжди свіжий, будь-яка к-сть, можлива доставка (097)979-86-31, (050)234-67-25

Шифер 8-хвильовий та плоский, труби азбестоцементні, труби залізобетонні, геотекстиль, цемент М-400, М-500. (097)979-86-31, (050)234-67-25

Щебінь гранітний, вапняковий, доломітовий, базальтовий, різні фракції, відсів, камінь буттовий, пісок, глина, доставка КамАЗ, ЗІЛ (097)979-86-31, (050)234-67-25

Щебінь різний, камінь, пісок. (067) 754-10-62

5.4 БУДІВ-РЕМОНТНІ ПОСЛУГИ(ЛІЦ.)

«АРМСТРОНГ», ГІПСОКАРТОН, ПЛИТКА, ШПАТЛЮВАННЯ, ЄВРОРЕМОНТ «ПІД КЛЮЧ», ОФІСІВ, КВАРТИР, ПРИМІЩЕНЬ, ЛІЦ. АВ №55516. 26-04-14, (098) 483-82-44

Акуратно та якісно утеплення фасадів пінопластом, мінватаю, нанесення декоративної штукатурки, «коройд», «бараник», фарбування.. (097)580-12-64, (067)178-15-75

Арки, «Армстронг», гіпсокартон, шпаклювання, фарбування, шпалери, облицювання плиткою, помірні ціни. (067) 747-62-30

БРИГАДА БУДІВЕЛЬНИКІВ ВИКОНАЮТЬ ЗАЛИВАННЯ ФУНДАМЕНТІВ З НУЛЯ, МУРВ.,ДАХИ, СХОДИ, МОНОЛІТИ, СТЯЖКА, СВОЄ ОБЛАДН.,ЛІЦ. АВ №55516 (098) 483-82-44

Бригада виконує утеплення будинків, пінопласт, декор. покриття «коройд», «бараник», власне рихтув., помірні ціни, знижка на матер. (097)580-12-64, (098)898-96-44

БРУКІВКА, ВКЛАДАННЯ, ВИГОТОВЛЕННЯ, ДОСТАВКА. (067) 351-46-56

ВИВІЗ БУДЬ-ЯКОГО СМІТТЯ, БУДЬ-ЗВІДКИ (ГАРАЖІ, ДАЧІ, ГОРИЩА ТОЩО), Є ВАНТАЖНИКИ. (096) 595-43-89

ВКЛАДАННЯ БРУКІВКИ, ГРАНІТУ, ВІД 100 ГРН./КВ.М., ДОСТАВКА МАТЕРІАЛІВ. (067) 351-46-56

ВКЛАДАННЯ ПЛИТКИ, МОНТАЖ ГІПСОКАРТОН, ШПАТЛЮВАННЯ. (067) 351-46-56

ЗАЛИВАННЯ ОГОРОЖ, БУДЬ-ЯКА СКЛАДНІСТЬ, СВОЄ ОБЛАДНАННЯ, СВОЯ ОПАЛУБКА. МОЖЛ. ДОСТАВКА МАТЕРІАЛІВ. ЛІЦ. АВ №55516 (098) 483-82-44

ОБЛИЦЮВАННЯ ПРИРОДНИМ КАМЕНЕМ, ЦОКОЛІ, СХОДИ, ПОВІР'Я. (067) 452-27-67

Стяжка, штукатурка внутр., зовн., є підсобники, бетонозмішувач, рихтування. (098) 461-10-16

ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЯ ПІНОПІУРИТАНОВОЮ ПІНОЮ «ДОБРА ПІНА» - 100% ЕКОЛОГІЧНА. ДАХИ, ПЕРЕКРИТТЯ, ФУНДАМЕНТИ. ЛІЦ. АЕ №640177. 30.03.15 (067) 674-60-47, (050) 437-02-88

УТЕПЛЕННЯ ДАХІВ, МАНСАРД, ГОРИЩ, ДОСТАВКА МАТЕРІАЛІВ, ЗНИЖКИ. ЛІЦ. АГ №575-507 (067) 351-46-56

Утеплення фасаду, ремонтні роботи, внутрішні, зовнішні, (097) 788-67-68

УТЕПЛЕННЯ ФАСАДІВ, ВАТА, ПІНОПЛАСТ, ОЗДОБЛЕННЯ, КОРОЙД, БАРАНИК, ВІД 180 ГРН./КВ.М., МОЖЛИВИЙ ПЕРЕРАХУНОК. (067) 351-46-56

ФАСАДНІ РОБОТИ: УТЕПЛЕННЯ, ОЗДОБЛЕННЯ, ШТУКАТУРНІ РОБОТИ, РЕСТАВРАЦІЯ ФАСАДІВ. (067) 452-27-67

Циклювання паркету без пилу, 220 В, зачищення кутів, є транспорт, виїзд в райони. (098) 531-71-11

Шліфування паркет без пилу, настеляю паркет, ламінат, вагонку, лакую, шпатлюю, є пилосос,швидко, якісно, є транспорт, виїзд в район 26-83-43, (097) 279-03-73

ШТУКАТУРКА ВНУТРІШНЯ, ЗОВНІШНЯ, Є ПІДСОБНИКИ, БЕТОНОЗМІШУВАЧ, РИШТУВАННЯ. (098) 461-10-16

Штукатурка внутрішня, зовнішня, є підсобники, рихтування, бетонозмішувач. (067) 351-46-56

ШТУКАТУРКА ЗОВНІШНЯ, ВНУТРІШНЯ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАТЕРІАЛОМ, Є РИШТУВАННЯ, ПІДСОБНИКИ. (098) 461-10-16

Купуємо в необмеженій кількості у м.Тернополі та області БЖИВАНІ ЄВРОПІДДОНИ, А ТАКОЖ ПОЛЕГШЕНІ ПІДДОНИ. Можливий вивіз нашим транспортом. (068) 105-54-59, (068) 105-54-58

ШТУКАТУРКА ЗОВНІШНЯ, ВНУТРІШНЯ, Є РИШТУВАННЯ, ПІДСОБНИКИ, ЗМІШУВАЧ, РОЗЧИНОНАСОС. (067) 452-27-67

ШТУКАТУРНІ РОБОТИ, ВСІ ВИДИ ШТУКАТУРОК, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАТЕРІАЛОМ, Є РИШТУВАННЯ, ПІДСОБНИКИ, БЕТОНОЗМІШУВАЧ (067) 351-46-56

ШТУКАТУРНІ РОБОТИ, ЗОВНІШНЯ, ВНУТРІШНЯ ШТУКАТУРКА, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАТЕРІАЛОМ, БЕЗГОТІВКОВИЙ РОЗРАХУНОК. (067) 351-46-56

ШТУКАТУРНІ РОБОТИ:ЗОВНІШНЯ, ВНУТРІШНЯ ШТУКАТУРКА, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАТЕРІАЛОМ, ПОМІРНІ ЦІНИ, МОЖЛИВА ОПЛАТА ПО ПЕРЕРАХУНКУ. (067) 452-27-67

ЄВРОРЕМОНТ КОМПЛЕКСНИЙ, ДОСТАВКА МАТЕРІАЛІВ, КОШТОРИС, ЗНИЖКИ, ЛІЦ. АГ №575507 ВІД 05.04.2011 (067) 351-46-56

ЄВРОРЕМОНТ, ВЕСЬ КОМПЛЕКС, ПОПЕРЕДНІЙ КОШТОРИС, ЗНИЖКИ НА МАТЕРІАЛИ, ЯКІСНА РОБОТА, МОЖЛ. ПЕРЕРАХУНОК, ЛІЦ. АГ №575507. (067) 351-46-56

ЄВРОРЕМОНТ, ПОПЕРЕДНІЙ КОШТОРИС, ДОСТАВКА МАТЕРІАЛУ, ЛІЦ. АГ №575507. (067) 452-27-67

ЄВРОРЕМОНТ: КВАРТИРИ, ОФІСИ, ДОСТАВКА МАТЕРІАЛУ, ЗНИЖКИ, ЛІЦ. АГ №575507 ВІД 05.04.2011 (067) 351-46-56

Інформація: бригада будівельників мурує огорожі з каменя, цегли, блоків, фундаменти під будинки, виконує різні будівельні роботи. (067) 142-34-42

ІНФОРМАЦІЯ: БРИГАДА РОБИТЬ ДАХИ БУДЬ-ЯКОЇ СКЛАДНОСТІ, КЛАДКА ЦЕГЛИ, БЛОКІВ, ПРИ ПОТРЕБІ ДОСТАВКА МАТЕРІАЛІВ, БАГАТОРІЧНИЙ ДОСВІД. (096) 195-67-34

Інформація: електрик, монтаж та заміна електропроводки, світильників, вимикачів тощо, ремонт котлів, теплообмінників різних типів (096) 819-90-46

Інформація: ремонт котлів та газових колонок, промивання, заміна старих труб, змішувачів, умивальників, ремонт теплообмінників. (099) 369-02-68

6. МЕБЛІ

6.2 ПРОДАМ

ДИВАНИ, НА БУДЬ-ЯКИЙ ВИБІР, ЗІ СКЛАДУ. (097) 187-18-08

КУХНІ, ШАФИ-КУПЕ, НЕДОРОГО. (097) 187-18-08

ЛІЖКА ДЕРЕВ'ЯНІ. (097) 187-18-08

МАТРАЦИ ДЛЯ КВАРТИРАНТІВ. (097) 187-18-08

МАТРАЦИ,БУДЬ-ЯКІ, ЗІ СКЛАДУ. (097) 187-18-08

6.4 РІЗНЕ

ВИГОТ. ЯКІСНИХ МЕБЛІВ НА ЗАМОВЛ., ОПТИМІЗ. ПРОСТОРУ, ІНЖ. КОНСУЛЬТ., КУХНІ, ПЕРЕДПОКОЇ, ГАРДЕРОВ,ДИТЯЧА,КОМОДИ,ШАФИ, ОФІСИ,МАГАЗ. (050) 987-61-64

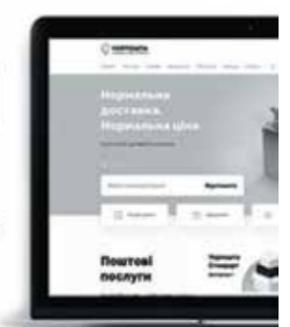
Передплати газету RIA онлайн на сайті Укрпошти

- Швидко та без черг
- Сплачує картою або за реквізитами

peredplata.ukrposhta.ua

УКРПОШТА
ГОЛОВНА ПОШТА КИЇВА

RIA Подати оголошення в газету RIA дуже просто!

Для розміщення оголошення в газети RIA зателефонуйте у відділ прийому оголошень. Оператори відділу допоможуть обрати рубрику, скласти текст оголошення, здійснити оплату.

☎ 23-53-27, 23-52-03
✳️ (098) 477-12-70

Вартість публікації оголошень

- Звичайне оголошення — 30 гривень
- Виділене оголошення — 50 гривень
- Довідник — 100 гривень
- Оголошення про втрату документів — 100 гривень

Графік роботи:

- Пн, Ср, Чт., Пт. з 9:00 до 18:00
обідня перерва з 13:00 до 14:00
- вівторок з 9:00 до 14:00
- субота і неділя - вихідний

ЯКИМИ КНИЖКАМИ ЗАЧИТУЮТЬСЯ ТЕРНОПОЛЯНИ?

Література ■ Детективи, трилери і фентезі полюбляють читати тернополяни, а ще за останні роки почали більше читати про війну. Яких авторів і книжки обирають містяни — у матеріалі

ЯНА ПОЛУХІНА, YANA.POLUKHINAA@GMAIL.COM, 068-834-84-08

Читання художньої літератури й надалі залишається в пріоритеті жителів Тернопільської громади. Про це розповіли фахівці відділу міського абонементу Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки.

Серед позитивних змін, які відзначають у книгозбірні, зараз книжки все більше читає молодь. Зокрема, їх цікавить жанр фентезі. Також серед користувачів популярними є детективи, книжки про російсько-українську війну, а також про події Другої світової війни. Художня мотиваційна література теж зараз популярна в читачів. До прикладу, письменник Лоран Гунель.

Місцеві автори

Письменники з Тернопільщини добре читаються у книгозбірні постійно. Йдеться про Ніну Фіалко, але її твори беруть більш старші люди, Лесю Романчук-Коківську читають вже упродовж десятиліть, полюбляють і твори Олександра Вільчинського, зокрема, детективи, а також книжку «У степу під Авдіївкою». Також популярні серед користувачів абонементу автори Галина Денга і Олексій Волков.

Українські автори

Юрія Винничука та Сергія Жадана полюбляють читати. Зокрема, романи «Інтернат» та «Ворошиловград».

Євгенія Кузнєцова підходить різним віковим категоріям. Її книжки «Драбина» і «Спитайте Міечку» беруть весь час.

Письменниця Світлана Талан постійно запитувана у бібліотеці, всі її книжки. У переліку також Лора Підгірна, Ольга Саліпа, Люко Дашвар.

Відсутня на полицях книга «Мелодія кави у тональності кардамону» Наталії Гурницької. Її люблять читати, так само і «Абрикосова

книгарня» Орести Осійчук.

Ореста Осійчук — українська сучасна письменниця, авторка роману «Абрикосова книгарня». Дебютний роман-фентезі «Айхо» написала у 2014 році. Твір здобув премію «Коронація слова» у номінації «Проза для дітей», а також відзнаку порталу «БараБука» за найкращий дебют. У 2021 році вийшла її перша книжка для дорослих «Абрикосова книгарня».

Юрія Андруховича зараз читають слабо, а от Софія Андрухович популярна серед користувачів бібліотеки. Її роман «Фелікс Австрія», до прикладу, зараз теж розібрали.

Почали більше брати твори Віктора Домонтовича, який певний час був позабутий. Але зараз полізіз його книжками порожні, вони на руках у читачів, і це переважно молодь, розповіли фахівці. Особливою популярністю користується книга «Дівчинка з ведмедиком».

Письменник Мирослав Дочинець так само дуже популярний зараз.

Читають Анатолія Дімарова «І будуть люди» та інші твори — це класика на роки і десятиліття, кажуть у книгозбірні.

«І будуть люди» розповідає про один із найтемніших періодів в історії України — період ко-

Читацькі вподобання тернополян дещо змінилися під час війни, більше читає молодь

лективізації та Голодомору, коли мільйони українських селян стали жертвами політичних репресій та штучно створеного голоду. Анатолій Дімаров детально розкриває життя селянської громади та їхні страждання під тиском комуністичного режиму».

Місцевих авторів полюбляють читати в Тернопільській обласній універсальній науковій бібліотеці. Це твори Ніни Фіалко, Лесі Романчук-Коківської, Олександра Вільчинського

Ретро детективи Андрія Кокотюхи теж читають, але переважно старші читачі, а от молодь ні.

Ліну Костенку читають переважно у її день народження.

Торік були популярні твори Дарини Гнатко, але зараз її беруть менше, відзначили у бібліотеці.

Зарубіжна література

Першість тут тримає Сара Джіо і її романтичні детективи. Її читає і молодь, і старші покоління, кажуть у книгозбірні.

Дуже популярною також є книга «Кафе на краю світу» Джон П. Стрелекі. Відзначають і мотиваційні книжки Лорана Гунеля.

Лоран Гунель — французький письменник, який входить у п'ятірку найпопулярніших белетристів Франції, він ще й фахівець з розвитку особистості. Його книги більше схожі на психологічні тренінги.

Також читають видання шведського письменника Фредрика Бакмана. Особливо затребувана серед читачів трилогія «Ведмеже місто».

Роками у топі твори американського письменника, «коро-

ля жаків» Стівена Кінга. Його читають постійно, відколи його книжки виходили спершу російською, а потім і українською мовами.

Поруч із Кінгом книжки Агати Крісті. Вона залишається популяр-

ною авторкою і серед старших, і серед молодих читачів.

Цікаво, що «Гаррі Поттер» знову набирає популярності. Також читають детективи Джоан Роулінг, які вона написала під псевдонімом Роберт Галбрейт.

За жанрами в обласній універсальній науковій бібліотеці виділили авторів

Детективи

Тейлор Дженкінс Рід «Сім чоловіків Евелін Г'юго»
Ілларіон Павлюк «Я бачу, вас цікавить п'ятьма»
Шарі Лапена «Тут усі брешуть»
Еліс Фіні «Камінь. Ножиці. Папір»
Сучасна українська проза
Анастасія Левкова «За Перекопом є земля»
Андрій Сем'янків (MED GOblin) «Танці з кістками»
Марія Матіос «Мама»
Сучасна зарубіжна проза
Тіллі Коул «Тисяча пам'ятних поцілунків»
Ребекка Яррос «Четверте крило. Книга 1»
Бонні Гармус «Уроки хімії»
Сара Джіо «Ранкове с'яво»

Книги про російсько-українську війну

Олександр Михед
«Позивний для Йова. Хроніки вторгнення»
Володимир Вакулєнко «Я перетворююсь... Щоденник окупації»
Війна 2022»
Нон-фікшн
«Запасний. Мемуари принца Гаррі, Герцога Сассекського»
Радомир Мокрик «Бунт проти імперії»
Метью Перрі
«Друзі, коханки і велика халепа»
Володимир Станчишин
«Для стосунків потрібні двоє»
Джим Ловлесс
«Йди туди, де страшно. І матимеш те, про що мрієш»

Вибір читачів: яку літературу обирали

ЯНА ПОЛУХІНА, 068-834-84-08, YANA.POLUKHINAA@GMAIL.COM

На початку цього року у відділі міського абонементу Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки провели локальне соціологічне дослідження «Краща художня книжка року — 2023». У дослідженні взяли участь 260 респондентів, які зробили наступний вибір.

Українська «Краща художня книжка року — 2023»

«Я бачу, вас цікавить п'ятьма» Іларіона Павлюка;
«Колонія» Макса Кідрука;
«За Перекопом є земля» Анастасії Левкової;
«Драбина» Євгенії Кузнєцової;
«Облудниця» Ольги Саліпи;
«Мама» Марії Матіос;
«Я перетворююсь» Володимира

Вакулєнка;
«Дося» Тамари Горіхи Зерня;
«Танці з кістками» Андрія Сем'янків;
«І будуть люди» Анатолія Дімарова;
«Тигролови» Івана Багряного;
«Лара» Марини Гримич;
«Вілла Деккера» Юрія Винничука;
«Яблука Єви» Христини Коціри;
«Інтернат», «Життя Марії» Сергія Жадана;
«Бабах на всю голову» Віталія Запеки;
«Дім для Дома» Вікторії Амеліної;
«Лора. Історія одного божевілья» Дарини Гнатко;
«Схизматик. Діти Каїна» Тетяни Пахомової;
«Маріупольський процес» Галини Вдовиченко;
«Оголений нерв» Світлани Талан;

серії книжок «Часодії» Наталії Шерби та інші.
Зарубіжна українська «Краща художня книжка року — 2023»
«Вибір. Прийняти можливе» Едіт Єви Егер;
«Сім чоловіків Евелін Г'юго» Тейлор Рід Дженкінс;
трилогія «Ведмеже місто» Фредрика Бакмана;
«Лейла» Коллін Гувер;
«Чотири вітри» Крістін Генни;
«Зникнення аптекарки» Сарі Пеннер;
«Кувала зозуля» Роберта Гелбрейта;
«Татуювальник Аушвіцу» Гізер Морріс;
«Розум убивці» Майка Омера;
«Загадка 622 номера» Жоеля Діккера;
«Червоний горобець» Джейсона

Метьюза;
«Анатомія історія кохання» Дани Шварц;
«Різдво з червоним кардиналом» Фенні Флегг;
«Квартира на двох» Бет О'лірі;
«Паперовий палац» Міранди Ковлі Геллер;
цикл фентезі «Двір шипів і троянд» Сарі Джанетт Маас;
«Хребет дракона» Кевіна Дж. Андерсона;
«Із крові і попелу» Дженніфер Лінн Арментаут;
серія книг «Щоденник слабака» Джеффа Кінні та інші.
На запитання: «Якому жанру художньої літератури ви надавали перевагу минулого року?» респонденти відповіли так:
■ сучасні детективи, трилери, кримінальна драма — 76 (29%);

■ мелодрами, сімейні саги — 76 (29%);
■ фентезі, фантастика, містика, горор — 40 (15%);
■ історична тематика — 25 (10%);
■ класика — 16 (6%);
■ любовні та автобіографічні романи — 10 (4%);
■ книжки з психології та саморозвитку — 7 (3%);
■ поезія — 5 (2%);
■ фольклор, епос — 5 (2%).
Зазначимо, в Тернопільській обласній універсальній науковій бібліотеці постійно намагаються поповнювати свої книжкові фонди. Але через воєнний стан і суттєве подорожчання літератури робити це не просто. Тому у книгозбірні триває акція «Пожертовуй книгу бібліотеці». Також у книгозбірні приймають книжки для поранених воїнів.

У СОПІЛЬЧЕ ВІДРЕМОНТУВАЛИ ТРОТУАР ЗА ПІВТОРА МІЛЬЙОНА

ФОТО ВАДИМА ЄПУРА

Біля атракціону «Дитяча залізниця» облаштували новий тротуар. На це витратили 1 520 414 гривень

Стаття збрала 102 коментарі. Публікуємо найцікавіші дописи, зберігаючи орфографію.

Бруківка не якісна!

Yuliia Bazilevska

Ууура, доріжка завершена)

Інна Олійник

Слава богу! Там зимою вже можна було б забитися

Ulyana

Кому війна, кому відмивання грошей

Валерія Светлая

Ну, бруківка точно краще ніж асфальт)

APC

А нашим людям чомусь ніколи не вгодиш - робиш - погано, не робиш - теж погано...

Надія Подолян

Добре хоть на щось толкове ці гроші пішли. Там вже дійсно погана дорога була

Nelia Koloduk

А що поганого? Там вже давно потрібен був ремонт

Наталія

Там було нереально ні пройти, ні проїхати. Об'єктивно, ту ділянку треба було ремонтувати вже дуже давно. Але людям аби с*атись

Анна Ольжич

Молодці що зробили, там ноги можна було зламати, та не тільки їх шей голову можна було скрутити!

Taras

Зараз має бути головне: «Все для фронту, все для перемоги!»

Ніна Швед

Гарно!

Alina Zabolotna

30 років чекали але є

Андрій

Чесно кажучи, той асфальт лежав ще с часів савка і враховуючи, що його класти наново чи латати не було сенсу.

Так покласти бруківку як альтернативу асфальту я вважаю досить коректною, тим паче що в разі чогось замінити і обслуговувати її набагато легше чим той самий асфальт.

Так врахуйте в ціну, спецтехніку, матеріали, людей які все це робили, вивезення старого асфальту.

На жаль, дійсно газетна стаття не все конкретизує в аспекті того що які роботи велися, до того замовчує що не всі були кошти з бюджету, а і з бюджету самого парку залучені.

Тому тут конкретно вказана ціна робіт і заяку суму вони провелися, і так не вказано що всю суму було таксамо зняття старого асфальту і все що підним було, утилізація відходів ане просто залишення сміття, тому казати що сума завишена тут дуже суб'єктивне рішення, а враховуючи що ціни на паливо і на всі матеріали могли піднятися так як піднімаюця ціни то сума нацему тлі ще не така досить велика.

Так ремонт був потрібен і то давно чому його не робили то вже інші питання і гірше від того nebude нікому.

Анна Ольжич

Мирослава Реник я не спец з будівництва, тому нічого не можу сказати про бруківку. Загалом, що в місті щось робиться - це добре, на мою думку. А про те, що це могло почекати до кінця війни - введіть у фейсбуці «доріжка Сопільче» і подивіться, як усі пабліки розносили, що та доріжка не ремонтвана. І як люди злились. От і маєте подвійні стандарти тернополян

Анна Ольжич

Рік закінчується, списувати гроші треба, щоб в Грузії ще готелі відкрити чи в Маямі може відкрити... Нічого нового, все по схемі!

t.

Можна не писати провокаційних заголовків? Це ж по суті поділ народу на два різні табори «нічого не робити, бо війна» і «треба робити щось путне в цьому місті», які згоди ніколи не дійдуть і будуть гризтися. Нашо зараз нам ця гризня?

Вочевидь, що тротуар до ремонту був просто в жалювому стані, і доцільність ремонту цієї ділянки в жодній притомній на голову людини не викликає сумнів

Kostya

Повний текст та усі коментарі ви можете прочитати за QR-кодом

У Тернополі перевізників, водії яких беруть готівку за проїзд, позбавлять компенсації

ФОТО ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

У Тернополі посилюють боротьбу з готівкою у громадському транспорті — перевізників позбавлятимуть компенсації

Стаття збрала 62 коментарі. Публікуємо найцікавіші дописи, зберігаючи орфографію читачів.

А в чому проблема за готівку купити проїзний?

Наталія

Можливо потрібно видати картки водіям, щоб хто розраховується готівкою видавали білети.

Світлана Луцька

Не треба це робити.

Любов Дідик

Проблема в рішеннях депутатів які зажерлися і забуваються про людей і нав'язують щось одне, яке їм впарюють з Києва або вище!

Вікторія Демків

Чому ж поповнювати картку можна лише готівкою в пунктах продажу?

Марія Дацків

Тою карточкою вже роки користуюся, першу робили в школі, мені дивно що люди ще не звикли

Iren

А може є план як закрити Тернопільелектротранс. Територію здати під будівництво

Vova

Готівку потрохи забирають все менше купюр з малим номіналом випускають, копійки замінюють шагами, дрібні монети 1,2,5,25 вже всі забули як вони виглядають. це ж круто правда???? в ногу крокуємо з розвитком технологій. люди так і не навчилися аналізувати

Жінка з власним іменем Марія

Та й взагалі, на Київ в плані транспорту орієнтуватися не варто взагалі, така ж сама стагнація триває, влада буде розв'язки і аквапаркінги і зупиняє транспорт в тривогу, прикриваючись безпекою, не запускаючи на маршрути деякі гуманітарні автобуси, не хочуть займатися питаннями інклюзивності і робити наземні переходи, відмовляються робити виділенки, хоча і в Києві їх більше трохи, трамвай, тролейбуси та комунальні автобуси впевнено стагнують і стоять в тривогу, а от шрутки їздять... Та й обслуговування рухомого складу фантастичне, що за нього навіть машини, яким і 10 років нема, відправляють під паркан, а машини кінця 2000-х років списують

Kostya

Та купіть той проїзний за 20 грн, які проблеми.

Iryna

Всюди є три види оплати Готівка картка і проїзний тільки в Тернополі обмеження у оплаті національною валютою

Taras Kurchaba

А по факту, вони цим проводять політику знищення громадського транспорту — вони 100% в курсі мали б бути, що не всі відійшли від готівки і не всі звикли розраховуватися інакшими способами оплати за проїзд, і схоже, це використовують як привід не доплачувати громадському транспорту, роблять спеціально таку картину, яка відштовхуватиме і зав'язуватиме руки потенційним пасажиром — "не маеш картки, проїзного, не підставляй водія і йди звідси і вироби собі картку, неважливо, кредитну чи карту тернополянина та проїзний". Спеціально шукають приводи не фінансувати громадський транспорт, сволоти... Самі ним ніколи не їздять

Якого чорта ті, хто майже ніколи не користуються громадським транспортом, вирішують порядок тих, хто пересувається на ньому частіше?

Sergiy Kostya

Повний текст та усі коментарі ви можете прочитати за QR-кодом

РАЗОМ БІГЛИ, ЩОБ ПІДТРИМАТИ ВОЇНІВ ЗСУ

Ініціатива ■ У Тернополі відбулися 28-мі легкоатлетичні змагання з бігу «Тернопільська Озеряна-2024». Яка атмосфера панувала та хто долучився — дивіться у нашому репортажі

ПОЛІНА ДАЙНЕГА, POLINADAINENA@GMAIL.COM, 095-077-01-80

Попри дощ та вітер, 14 вересня о 8.30 тернополяни почали збиратися на набережній Тернопільського ставу. З парасолями, дощовиками, а головне — гарним настроєм та бажанням перемагати.

Учасники вражені

Загалом до цьогорічних змагань долучилися 240 дорослих учасників, серед яких 26 військовослужбовців, а також 80 дітей. Усі пройшли попередню реєстрацію та отримали свої номери.

Серед присутніх на благодійному заході і тернополянин Василь. Під №77 він долав дистанцію 10 кілометрів.

— Професійно спортом не займаюсь. Але протягом п'яти років шоранку бігаю. Найбільша дистанція, яку вдалося подолати, то це — 42,2 км. До Озеряни долучаюся вперше, а дізнався про неї із соцмереж. Такі змагання — гарна можливість випробувати свої сили та познайомитися з однодумцями, — переконує пан Василь.

Не минула благодійний забіг і тернополянка Вікторія. Вона професійно займається кросфітом і вже вдруге долучається до масового спортивного заходу.

— Систематично бігаю понад рік. Та і взагалі не уявляю свого життя без спорту. У 2023 році вперше долучилася до загального забігу і мені сподобалось. А зараз ще й всі кошти перераховують на потреби ЗСУ. Чому не спробувати? — каже пані Вікторія.

У натовпі помічаємо і двійко малечі. Це — тернополяни Олеся та Данило. Разом долатимуть 750 метрів. Діти кажуть, про забіг розповіла мама, а згодом і заре-

еструвала їх.

— Ми постійно долучаємось до спортивних змагань у Тернополі. Мама десь знайшла інформацію, зареєструвала нас і ось ми тут. Я біжу під №1, а моя сестра — під №2. Ми тренуємось, займаємось джиу-джитсу, — розповідає Данило.

Малеча стартувала першою

Цьогоріч учасники змагань випробували свої сили на удосконаленому маршруті довжиною 10 кілометрів, що пролягає навколо Тернопільського ставу. Для наймолодших учасників до 10 років (включно) передбачили спеціальну дитячу Озеряну.

Участь для дітей є безоплатною. Учасники від 11 років мали змогу долати повну дистанцію — 10 кілометрів. Забіг проходить у двох форматах: офлайн та дистанційно. Це дозволить долучи-

Цьогоріч до змагань з бігу долучилися понад 300 людей, серед яких є чимало дітей

тися до події навіть тим, хто не зможе бути присутнім особисто у Тернополі.

— Дистанційно разом з нами бігли п'ятеро учасників: двоє військовослужбовців і ще троє — за кордоном. Ми радіємо, що попри відстань люди долучаються і долають дистанції, — розповіла директорка міського центру фізичного здоров'я населення Вікторія Безгубенко-Гнатишин.

Традиційно перед забігом аніматори влаштували розминку, аби учасники розігрілися та

Дорослі учасники долали нову дистанцію – 10 кілометрів

підготувалися. Першими стартували діти. Вони бігли з батьками за руки, а найменші — на руках. Вболівальники підтримували учасників оплесками та вигуками: «Молодець», «Тільки вперед», «Віримо в тебе».

А вже далі на старті опинилися дорослі. Вони долали свої 10 кілометрів, попри сильний дощ та втому. Журналістам зізнаються, отримали неймовірні емоції. Всі учасники отримали медалі та смаколики, а також запрошення на частування українським борщем.

Під час заходу збирали кошти на підтримку Збройних сил України, зокрема для закупівлі медичних препаратів та формування тактичних аптечок для наших захисників. Організатори наголошують, працюють під запити військових, волонтерів. Найчастіше є потреба у кровоспинних, турнікетах, бандажах, знеболювальних.

Перед забігом обов'язково робили розминку

До забігу долучилися навіть найменші учасники, але на руках у батьків

Усі учасники отримали брендовані медалі на згадку про «Тернопільську Озеряну-2024»

Стартували всі учасники з набережної Тернопільського ставу

СКАНДАЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ ОТРИМАЛИ І МИ. ДЕ ВОНИ?

Література ■ «RIA плюс» дізналася, чи потрапили підручники без Криму на карті України до шкіл області. Яка процедура при виборі книги вчителем?

ІРИНА БЕЛЯКОВА, IRYNA.BELIAKOVA@GMAIL.COM, 067-747-28-44

Тернопільщина перед початком навчального року отримала понад пів тисячі підручників з «Української мови» для 7 класу, навколо яких останніми днями розгорівся скандал на всю Україну. Бо на одній зі сторінок на ілюстрації мапи не було зображено Криму.

Чому і коли виник скандал

На карту України без Криму звернула увагу літературна критичка, книжкова оглядачка Тетяна Гонченко у своєму Telegram-каналі «Нерозбувний книгочитун», повідомляє РБК-Україна.

«Вгадайте, звідки ця карта України без Криму? У шкільних підручниках з української мови для 7 класу (авт. Онатій А. В., Ткачук Т. П.). Це надруковано прямо поруч з текстом Гімну України», — написала Тетяна Гончаренко.

В електронній версії підручника карту вже замінили, однак помилка залишилася у друкованій книзі. Підручник надрукований у 2024 році й має рекомендацію від Міністерства освіти і науки України.

«RIA плюс» відшукала на сайті Інституту модернізації змісту освіти наказ МОН №124 від 5 лютого 2024 року про рекомендації даного підручника до використання.

Користувачі у соцмережах обурювалися, про проблему у підручнику «Української мови» для 7 класу писали більшість ЗМІ. Скандал набрав обертів.

У Міністерстві освіти і науки невдовзі відреагували. Назвали мапу без Криму некоректною і повідомили, що видавництво передрукує їх за власний кошт.

Що кажуть у МОН і міністр

— Видавництво «Літера ЛТД» зобов'язалося передрукувати за власний кошт підручники з української мови для 7 класу з некоректною мапою України, — повідомили у МОН. — Наклад підручників відкликають зі шкіл, передруковують і

наново доставлять у школи. Також в електронній бібліотеці Інституту модернізації змісту освіти (ІМЗО) розміщено підручник з виправленою піктограмою мапи України — українським Кримом. Видавництво й авторський колектив визнали помилку та пояснили її появу неоглядом під час підготовки підручника до друку.

Зображення на фотостосці мало два шари — мапу України та Криму окремо. Через помилку під час верстки в підручник потрапив тільки один шар зображення — мапа України без півострова, пояснили в Міністерстві освіти і науки.

Міністр освіти і науки України Оксен Лісовий також відреагував на підручники з ілюстрацією мапи України без Криму на власній сторінці у Фейсбук.

«Сьогодні в інформаційному просторі шириться фотографія з підручника «Української мови» для учнів 7 класу, на якій зображена карта без Криму, — написав Оксен Лісовий. — По-перше: Крим — це Україна! По-друге: технічну помилку за власний рахунок виправить видавець, який допустив некоректність дизайну. І наостанок, Міністерство освіти і науки України має питання до якості шкільних підручників. Ці питання пов'язані з діяльністю Інституту модернізації змісту освіти. Їх ми порушуємо не вперше».

Від 2 вересня 2024 року рішенням міністерства експертизу забезпечуватиме Український інститут розвитку освіти (УІРО). У 2025-2026 році МОН завершує реорганізацію Інституту модернізації змісту освіти. Щоб питання з якістю підручників зняти раз і назавжди, зазначив Оксен Лісовий.

У видавництві «Літера ЛТД» публічно вибачилися перед авторами підручника.

Видавництво «Літера ЛТД» визнає свою помилку в ситуації з мапою України, відкликає підручники і видає виправлений наклад за свій рахунок, опублікували на сторінці видавництва у Фейсбук.

У видавництві також повідомили, що ухвалили кадрові рішення.

В електронному варіанті підручника карту вже замінили. Друкований наклад вилучатимуть і передрукують

Головного дизайнера видавництва звільнили з роботи, усім причетним до випуску книги винесли догани зі штрафними санкціями. Та попросили вибачення у всієї громадськості, учнівської та педагогічної

Я не раджу батькам купувати підручники вже. Школи і діти будуть ними забезпечені

спільноти. Як помилка сталася технічно — можна прочитати в поясненні від верстальників.

Хто обирає і чи купуватимуть батьки

«RIA плюс» звернулася до Департаменту освіти та науки ОВА і управління освіти міськради, аби дізнатися, чи отримали місто й область скандальні підручники. Обдзвонили ми й десяток шкіл — як керівників закладів, так і батьків семикласників. Цікавилися, чи отримували цього року підручники без Криму на мапі. Всі в один голос запевняли, що таких не було.

Натомість батьки тернопільських школярів нарікають, мовляв, через цей скандал всіх собак спустили на видавництво і дизайнерів. А на правду МОН приймає такі роботи, затверджує і рекомендує. А вчитель самостійно обирає, за яким підручником вчитися. Тому «RIA плюс» одразу поцікавилася процедурою: хто ухвалює рішення, за якою книгою діти здобуватимуть знання.

У міському управлінні одразу відхрестилися, що питання нових підручників — компетенція обласної структури.

— Учителі Тернопільщини замовили 510 таких підручників, до нас прийшло 515, — повідомила «RIA плюс» начальниця Департаменту освіти та науки ОВА Ольга Хома. — Проте у школи і дітям їх не роздавали, тому що наші працівники помітили порушення.

Неточність зауважила працівниця Департаменту, яка займається підручниками. Коли і що саме виявила, — про це відмовляються говорити. Зазначили, що весь наклад, який надійшов до нашої області, зараз на складі, запевнила головна освітянка області.

— Підручники ми ще не повертали, бо не було листа від Інституту модернізації змісту освіти, який

став би підставою для повернення, — каже Ольга Хома.

Вибір, якого автора підручник обрати для навчальної програми, — за вчителем. Якщо раніше методисти радили, на що звернути увагу, зараз вчитель вирішує самостійно. Ні керівництво школи, ні МОН, ні батьки учнів на цей вибір не впливають, запевнила Ольга Хома. Та додала, що ті ж вчителі самостійно замовляють підручники потрібного автора напередодні нового навчального року за допомогою електронної форми на платформі Інституту модернізації змісту освіти. Там є методисти, які мають перевірити все — ще до наказу МОН «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Коли ці етапи пройшли — Інститут замовляє друк підручників у видавництві.

— Підручники ще доставляють на Тернопільщину, станом на 11 вересня, школи та учні забезпечені підручниками на 90-100% зі всіх предметів, — повідомила Ольга Хома. — Я не раджу вчителям рекомендувати батькам учнів купувати підручники вже. Школи і діти будуть ними забезпечені. Батьки не мають купувати підручники за власний кошт. Крапка.

540237

РЕКЛАМА

540237

Вінницька ІТ-Академія

Бакалавр Комп'ютерних наук

Стань айтішником рівня Middle

067-431-19-21

РОБОТУ В ІТ ГАРАНТОВАНО!

INTITA/ > ВСТУПАЙ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ІТ-СОТНІ
СТАНЬ АЙТІШНИКОМ ГАРАНТОВАНО

Регіструйся на сайті: 100.intita.com

- ПРОГРАМУВАННЯ
- ТЕСТУВАННЯ
- ВЕБ-ДИЗАЙН
- ПРОЕКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
- КОНСТРУЮВАННЯ І ПРОГРАМУВАННЯ ДРОНІВ

ОТРИМАЙ ГРАНТ НА БЕЗКОШТОВНЕ НАВЧАННЯ

25 РОКІВ ДОСВІДУ І НОВІ ГОРИЗОНТИ ВЧИТЕЛЬКИ

Перемога ■ Ольга Ензельт відома як освітній новатор та вчитель математики. Викладанню вона присвятила 25 років. Наразі працює онлайн з учнями Донеччини. Які сучасні підходи запроваджує — розповіла «RIA плюс»

ПОЛІНА ДАЙНЕГА, POLINADAINENA@GMAIL.COM, 095-077-01-80

Вихопити Ольгу Ензельт на інтерв'ю — справа не з легких. Онлайн-уроки, курси, семінари, написання наукових статей та додаткові заняття з учнями — лише частина щоденних справ викладачки. Її графік розписаний погодинно і тільки так вдається балансувати, розповідає вона журналістам «RIA плюс».

Мій маленький вклад у перемогу

За 25 років Ольга Ензельт працювала у різних навчальних закладах Тернополя: №9, №16 та Українській гімназії імені Івана Франка. Вона викладала математику, алгебру та геометрію для учнів різних класів, зокрема і Нової української школи.

У 2023 році вчителька наважується на зміну робочого місця. Вона звільняється з Української гімназії імені Івана Франка, розглядає різні пропозиції від адміністрацій шкіл Києва, Запоріжжя та Донеччини, проходить чималу кількість співбесід. І обирає для себе Покровську загальноосвітню школу I-III ступенів №9, що на Донеччині. Працює виключно зі старшими класами в режимі онлайн.

— Це потужна школа, там розумні діти, досвідчені педагоги. У Покровську є школа з укриттям, але навчатися очно небезпечно. Виїжджають вчителі, виїжджають учні, аби зберегти своє життя. Коли дізналася про вакансію, то пройшла співбесіду і погодилася на співпрацю. Я вирішила, що можу стати частиною колективу, допомогти старшокласникам Донеччини вивчати математику, підготувати їх до іспитів. Бо всі українські діти заслуговують на якісну освіту. Зараз вони отримують гарні знання, а в майбутньому зможуть створювати круті проекти для розвитку України, розвивати підприємства, підтримувати економіку. Це надважливо для нас, — каже пані Ольга.

З донецькими колегами-викладачами та учнями тернополянка

працює на ліцензованій платформі Microsoft Teams. Як і у звичайній школі мають журнали, щоденники, проводять наради, методичні семінари, але в режимі онлайн. За таких умов доводиться трохи змінювати підходи до навчання, методи викладання.

— Сучасним дітям не цікаві методи, які використовували 25 років тому. Так, теорію вчимо, підручниками користуємося, але це покоління вимагає інноваційних підходів, залучення гаджетів та новітніх програм. Разом з учнями ми клеїмо, майструємо певні фігури, адже так легше їм сприйняти ту чи іншу тему, розділяю дітей на групи, на команди, де вони разом реалізують проекти. Для підготовки до уроків я застосовую сучасні засоби, технології. У нагоді стає навіть Canva, яка допомагає зробити урок яскравішим. Подати теорію більш цікаво, — говорить вчителька математики.

Попри насичений графік, постійні онлайн-уроки та репетиторство, Ользі Ензельт все ж не вистачає спілкувань з учнями наживо, шкільної атмосфери. Та вона переконана

Вчителька увійшла до ТОП-10 педагогів України, а також мріє про відкриття власного центру

на, після Перемоги України все обов'язково повернеться, а зараз треба трохи потерпіти та попрацювати на наше успішне і незалежне майбутнє.

— 20 років я регулярно ходила до школи, зустрічалася з дітьми, влаштовували концерти, проводили інтерактиви на уроках. Це неймовірна атмосфера, коли ви щось робите разом, це енергія. Бачити очі дітей, відповідати на їхні запитання наживо — надважливо для вчителя. Я завжди казала, що вчитель з учнями має невидимі нитки. І так, сумую за тими часами, відчуттями,

але наразі маємо трохи почекати, потерпіти. Я собі кажу, що нехай онлайн-навчання дітей з Донеччини буде моїм маленьким вкладом у Перемогу, — переконує тернополянка.

На уроках Ольги Ензельт учні власноруч створюють проекти

але наразі маємо трохи почекати, потерпіти. Я собі кажу, що нехай онлайн-навчання дітей з Донеччини буде моїм маленьким вкладом у Перемогу, — переконує тернополянка.

Мріє про математичний центр

Про відкриття власного освітнього центру «Пі» Ольга Ензельт замислилась з початку повномасштабного вторгнення. А ось надихнули її діти-переселенці з Харківщини та Донеччини, які були в пошуках потужного навчального закладу, для поглибленого вивчення математики.

— У спеціалізованих ліцеях учні вивчають математику вісім годин на тиждень, що майже вдвічі більше, ніж у звичайній школі. Батьки переселенців цікавились, чи є в Тернополі такі заклади, але на той час ми розповідали лише про Технічний ліцей. Тоді я зрозуміла, що є потреба, що є діти, яким це необхідно. І ось досі у мене є надія, що вдасться створити у Тернополі центр з поглибленим вивченням математики, — розповідає вчителька.

Центр «Пі» буде додатковим осередком для дітей, куди вони приходять після школи, щоб поглиблено вивчати математику, фізику та логіку, готуватимуться до олімпіад, іспитів. А ось розподілятимуть їх на групи відповідно до віку.

— Це має бути безпечний освітній простір, невеликі групи навчання, сучасні умови та методи викладання. Обов'язково використовуватимемо

Ольга Ензельт сумує таки за уроками офлайн, за атмосферою школи

ноутбуки, інтерактивні панелі, дошки, сучасні лабораторії, 3D-принтери, робототехніку. До роботи залучатимуть фахівців, які добре знають предмети, готові ділитися знаннями та розвиватися разом з учнями, — наголошує Ольга Ензельт. — У майбутньому наші вихованці стануть гарними спеціалістами, які допоможуть розвивати економіку України, розбиратимуться в дронах, безпілотниках, програмуванні.

Також Ольга Ензельт наголошує, кожна дитина може вивчити й розуміти математику, але для цього треба індивідуальний підхід.

— Кожна дитина мислить по-особливому, зі своєю швидкістю й у

своєму темпі. У мене був учень, який прочитав задачу і п'ять хвилин просто сидів. Я запитувала у нього, можливо він не знає, що треба писати. Але він відповідав, що думає. Потім з'ясувалося, що всі кроки він прораховував подумки, а згодом переносив на аркуш. Є діти, які всі приклади мільйонні прораховують подумки, без додаткових засобів, аркушів. Навчити дитину математики можна, але за умови індивідуального підходу до додаткових занять. Зробити це, коли в класі 36 учнів, то майже нереально. Велика переваженість класів і у вчителів є лише 45 хвилин, — каже вчителька.

Ольга Ензельт увійшла до 10-ки найкращих в Україні

Усі намагання та вклад у розвиток освіти Ольги Ензельт оцінили й незалежні експерти премії Global Teacher Prize Ukraine. Вони відібрали пані Ольгу до ТОП-10 педагогів України з-понад 3000 учасників. Відомо, що це вже друга спроба тернополянки заявити про себе.

— Я довго вагалася, чи варто вдруге подавати заявку, але все ж таки наважилася. Мені подобається Global Teacher Prize Ukraine, адже це — не просто чергова премія, після фіналу якої про тебе забувають. Це — премія, яка об'єднує викладачів, стимулює працювати ще більше, розвиватися і робити вклад в освіту наших дітей. Я особисто

знаю людей, які брали участь, які перемагали, — каже вчителька.

Ольга Ензельт заповнювала анкети, презентувала власну відеовізитку та проходила онлайн-зустріч з організаторами премії. З її слів, попри досвід, щоразу мала шалене хвилювання.

— Наприклад, в анкеті мала писати кілька есе, де розповісти про свій вчительський досвід, реалізовані проекти, як бачу розвиток освіти у майбутньому, які є проблеми, як я можу допомогти їх розв'язати. Я на кожне питання виділяла один день, бо мала проаналізувати понад 20 років свого педагогічного досвіду, — розповідає

Ольга Ензельт. — А ось на створення відеовізитки надихнула рідна Житомирщина, а саме школа, в якій навчалася. Я пройшла коридорами, посиділа за своєю партою, відчула цю атмосферу і згадала про мрію тої маленької дівчинки. Це неймовірні емоції та спогади.

10 серпня Ольга Ензельт отримала лист на пошту, де повідомили, що вона потрапила до ТОП-50, а ось ТОП-10 оголошували вже першого вересня у вечірньому марафоні новин. Ім'я, прізвище та світлина вчительки математики показали на екрані у першій трійці.

— Були сумніви, чи відберуть мене до переліку найкращих. Адже

я впевнена, що в Україні є чимало творчих, талановитих вчителів, які віддали своїй професії. Але час від часу переглядала електронну пошту. Коли побачила лист від організаторів про ТОП-50, то зраділа й одразу повідомила про це чоловікові. А ось дочекатися оголошення про ТОП-10 було ще важче. Ми тільки налаштувалися на новини і в цей момент вимкнули світло, тому довелося дивитися з телефону. Раділа я, раділи рідні і друзі, десятки дзвінків, повідомлень з привітаннями. Не вірила, що це все відбувається зі мною... Бо я просто відповідально виконую свою роботу, навчаю дітей. Але ТОП-10 — не

лише про гарну цифру, визнання, а й відповідальність перед собою, дітьми та колегами, — наголошує тернополянка.

Незбаром Ольга Ензельт відправиться до Ужгорода, де зустрінеється з колегами з інших регіонів. Разом з ними реалізовуватимуть проекти, дискутуватимуть над важливими темами, працюватимуть над тим, щоб освіта України була кращою, досконалішою та сучаснішою.

А вже п'ятого жовтня вся країна дізнається ім'я переможця Global Teacher Prize Ukraine-2024, який отримає мільйон гривень на освітню мрію та подорож на світову премію.

КІНО 18 вересня

кінотеатр
«Злата»

(вул. І. Франка, 8)
Тел. для довідок 073-73-73-699
Середа — день глядача.
Усі квитки по 100 гривень

Моя химерна сімейка

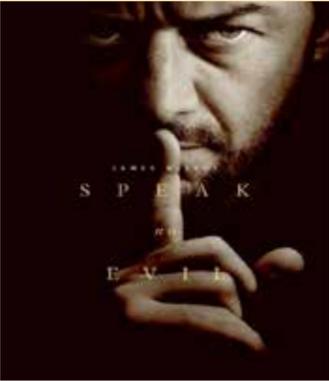
11.30, 15.15

Яремчук: Незрівнянний світ краси

13.15

Конотопська відьма

17.00

Не говори зі злом

19.00

Гра кілера

21.00

кінотеатр
MiromaxТРЦ «Подolia»,
(вул. Текстильна, 28ч)**Нікчемний Я-4, 3Д**

18.15

Нікчемний Я-4

10.30, 14.15

Дедпул і Росомаха 3Д

10.45, 13.15, 15.45, 20.15

Бітлджус Бітлджус

14.55

Яремчук: Незрівнянний світ краси

12.15, 20.25

Конотопська відьма

10.15, 14.35, 17.10, 19.10

Кліпні двічі

16.35

Не говори зі злом

12.45, 16.15, 18.30, 20.40

Моя химерна сімейка

10.00, 11.45, 13.35, 15.25

Пригоди Панди в Африці

10.55

Граф Монте-Крісто

17.00

Озброєні пісню

20.50

Гра кілера

12.30, 18.45, 21.05

Квитки та афіша
на кожен день.
Скануй qr-код

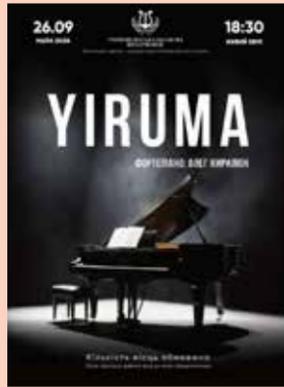
КОНЦЕРТИ

Музичне відновлення при свічках — Людовіко Ейнауді & Ян Тірсен та Ганс Циммер

Драмтеатр, 19 вересня, 19.00
музика та саундтреки композиторів Людовіко Ейнауді та Яна Тірсена.
Квитки: 300—490 грн

«Полетів би́м на край Світа»

Філармонія, 24 вересня, 18.30
Концерт артистів Тернопільської філармонії до 80-річчя депортації українців із Лемківщини, Надсяння, Холмщини.
Квитки: 100—200 грн

YIRUMA

Малий зал філармонії, 26 вересня, 18.30
Фортепіано — Олег Кирилюк. Ведучий — Андрій Оленин.
У програмі звучатимуть твори сучасного південнокорейського піаніста і композитора Лі Руми.
Квитки: 100 грн

Сольний стендап Вадима Дзюнька «Не холостяк»

«На пошти», 27 вересня, 19.00
Вадим Дзюнько — харизматичний комік родом із Рівненщини, який майстерно обжартовує свої перемоги і невдачі! Квитки: 300 грн

Іван Водвуд (тенор)

Філармонія, 29 вересня, 18.30
Сольний концерт Івана Водвуда (тенор) за участю Академічного симфонічного оркестру філармонії. У програмі — європейські та українські твори.
Квитки: 100—200 грн

Тіна Кароль у Тернополі

ПК «Березіль», 29 вересня, 19.00
Незрівнянна Тіна Кароль з ексклюзивними концертами по містах України. Потужний вокал, надихаюча атмосфера і тільки хіти.
Квитки: 390—1790 грн

Богдан Богаченко і Андрій Пілат. Стендап тур «Сміх крізь темряву»

Театр актора і ляльки, 29 вересня, 18.00
Вдвічі більше смішних жартів, вдвічі довший концерт і вдвічі дорожчі квитки (жартуємо).
Квитки: 400—550 грн

«Зродились ми великої години»

Філармонія, 1 жовтня, 18.30
Концерт Академічного камерного хору «БРЕ-ВІС» до Дня Українського козацтва, УПА, захисників та свята Покрови Богородиці.
Квитки: 100—200 грн

Олександр Цибульський (гітара, Австралія)

Філармонія, 3 жовтня, 18.30
Уродженець України, лауреат премій та міжнародних конкурсів, у тому числі міжнародного конкурсу гітаристів.
Квитки: 100—200 грн

АНТИТІЛА

Concert Hall в ТРЦ «Подolia», 4 жовтня, 19.00
У тур музиканти везуть пісні з альбому MLNL, які серед українських міст наживо чув лише Київ, а також улюблені хіти прихильників гурту.
Квитки: 750 грн

Події

Благодійний проєкт «Колесо підтримки»

Парк Національного відродження, до 22 вересня:
у будні з 14.00 год до 22.00;
у вихідні з 12.00 год до 22.00.

Майстер-класи

Історія давнього стібка

Красназнавчий музей

26 вересня

Виставки

Красназнавчий музей, «Земля, обпалена боєм і стражданнями»**«Йосип Сліпий. Життя, віддане Богу та Україні»**

Музей національно-визвольної боротьби Тернопільщини
Фотовиставка «Стерті з лиця землі»
Банерна виставка охоплює фотосвідчення руйнувань різних регіонів: Луганщина, Донеччина, Слобожанщина та Південь України. Тематичні банери акцентують увагу на знищених на 80-100 відсотків

населених пунктах, перетворених російською армією на пустку і руїну. Зокрема, це Попасна, Мар'їнка, Соледар, Бахмут тощо. Виставку вже побачили в Польщі, Іспанії, Хорватії, Києві. Фотовиставка експонуватиметься до 23 вересня. Вхід вільний.

ЕКСПУРСІЇ

Тасмниці Старого Замку

21 вересня, 12.00

Велич Тернопільської Катедри

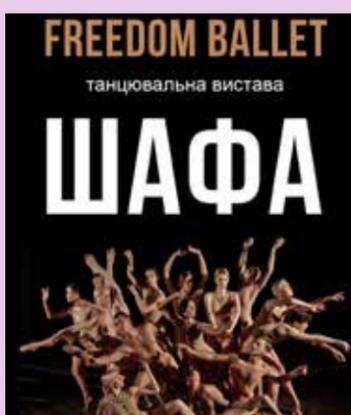
22 вересня, 16.15

Запис на екскурсію обов'язковий. Реєстрація закінчується за день до екскурсії, тел. 098 0520 720 або вул. Грушевського, 2
* У розкладі можливі зміни

ВИСТАВИ

Драмтеатр, Початок вистав о 18.00**«Андрей»**

18, 22 вересня, прем'єра

«Труффальдіно із Бергамо»28, 29 вересня, прем'єра
Квитки: 150—250 грн**«Афера з доставкою»**21 вересня, мала сцена
Квитки: 150 грн**Брешемо чисту правду**Драмтеатр, 24 вересня, 18.00
Квитки: 250—700 грн**Freedom Ballet. Танцювальна вистава «ШАФА»**

ПК «Березіль», 18 вересня, 18.00
Квитки: 390—2190 грн

МУР. Прем'єра реп-мюзиклу ти [романтика]

ПК «Березіль», 26 вересня, 18.30
Перший український мюзикл про письменників епохи розстріляного відродження. Вистава на основі sensationного альбому МУР. Ні з чим не зрівнянні емоції та враження
Квитки: 540—940 грн

«Зіркові пристрасті» — Гранд Прем'єра

ПК «Березіль», 18 жовтня, 18.00
Квитки: 250—540 грн

ОПОРНА ЧАСТИНА, БАЗИС

СТОРОНА СВІТУ

... КОБИ-ЛЯНСЬКА

СКЛАДНИЙ ОРНАМЕНТ

ЗІЛЛЯ АЛХІМІКА

МІНЕРАЛ

СТАРОСТА СЕЛА

СТОЛИЦЯ У ЄВРОПІ

ЛІФТ НА РІЧЦІ

РІЗКИЙ СИЛЬНИЙ ПОШТОВК

ФОТО №3

РЯДОВИЙ У ШАХАХ

ЗЛА ЧАКЛУНКА

БРАТ ДОНЬКИ

ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ

РІКА В НІМЕЧЧИНІ

ОБРАЗ АКТОРА

ФОТО №2

ФОТО

№3

ВОКАЛ

МІСТО НА ВОРСКЛІ

НАГРІВАЛЬНИЙ ПРИПАД

МАТЕМАТИЧНИЙ ВИРАЗ

ЗЛИЙ ЦАР ІУДЕЙ

КЕРАМІЧНА ГЛИНА

МІНІ-ТИРЕ

НЕ ВТАІШ У МІШКУ

ВИД ЗАЧІСКИ

ПРИСНОВИДНА РИБА

КОЛЬОРОВИЙ "ЯЩИК"

РУКВ'Я ШПАГИ

МІШЕНЬ У БІЛЬ-ЯРДІ

СОЛОНА ВОДОЙМА

СОЛОДКА МАСА З ГОРІХАМИ

НЕ-ПРАВДА

ВОДИЙ ЛІТАКА

РІЧКОВИЙ ВЕЛЕТЕНЬ

ПЕРЕМІГ ГОЛІАФА

ФАХ ЛІКАРЯ

ВЕЛИКА ЛЮБОВНА ПРИГОДА

ОГОРОЖА ВЗДОВЖ БАЛКОНУ

ЯПОНСЬКА ГОЛОВОЛОМКА

МУЗИЧНИЙ ФАНАТ

ЗАГНУТИЙ СТРИЖЕНЬ

ЗДАТНІСТЬ БАЧИТИ

ВИСОТА ЗВУКУ

АВТОМОБІЛЬНА КІШКА

ОВОЧЕВА СТРАВА

МАРКА ВАНТАЖІВКИ

ДРУЖИНА МОНАРХА

СОДОМСЬКИЙ ПРАВЕДНИК

ДВА ВИКОНАВЦІ

ДРУКОВАНЕ ВИДАННЯ

ЗЛАКОВА РОСЛИНА

ЛІСОВА ЯГОДА

... КРІСТІ

УКРАЇНСЬКИЙ БАЙКАР

ГОГОЛЬ

СТІЛЕЦЬ

ПРИСТРІЙ У ПІД'ЇЗДІ

РУЧНЕ ЗНАРЯД ДЯ ПРАЦІ

ПЕРЕДАЧА М'ЯЧА

НОВИЙ СВІТ

БРАТ РОМУЛА

КРИК ВОРОНИ

ГАЗ У ПОВІТРІ

НІ (АНТОНИМ)

АТРИБУТ ФОРТУНИ

НАФТОВА КРАЇНА

ТИП КУЗОВА АВТО

ЗАВДАННЯ СТОРОЖА

ПАЛІЙ РИМУ

ДЕСПОТ, ГНОБИТЕЛЬ

ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР

НЕ АНОД

БЛИСКУЧА ТКАНИНА

КІНЕЦЬ МАГНІТА

НЕВЕЛИКИЙ ІДОЛ

ГРЕЦЬКИЙ ЗАКОНОДАВЕЦЬ

ХЛІБНИЙ НАПІЙ

ПАЛАТА ПАРЛАМЕНТУ

КРАДЖКА АВТО

ІРИНА

ПРИВИД ФАНТОМ

ПРЕДОК СЛОВ'ЯН

СПІВАК ІВО ...

ЗДИРНИЦТВО

ВАЛЮТА США

УКРАЇНСЬКА ПОЕТЕСА

ФРАНЦУЗЬКИЙ ФІЛОСОФ

СОРТ ГРУШІ

ПРЕДМЕТ ТОРГІВЛІ

ВИД ЯЩІРКИ

... КУ-ТУНЬО

ВИСАДКА ВІЙСЬК

Іронія життя в тому, що ваша неземна, чарівна і неповторна дама серця — це, як правило, чиєсь колишнє стерво.

***

— Кумо, ну як у тебе дочка влаштувалася?

— Чудово... Чоловік любить, шуби купує, на курорти возить... — А син?

— А синові стерво попалася... То шубу їй купи, то на курорт звози...

***

Як же набридло приготування їжі! Хочу прийти в магазин і купити 2 мішки по 10 кг «Корм чоловічий, збалансований, для великих порід»!

***

Син запитує у батька:

— Тату, а що на Сході наречений дізнається, хто його наречена, тільки після весілля?

— Це в будь-якій країні, синку.

***

Був час, віддавав батькам свої старі мобільні телефони. Нещодавно вони віддали мені старий апарат для вимірювання тиску.

***

— І ось Попелюшка вийшла заміж за принца. Він розкидав по її кімнаті пелюстки троянд, але опівночі вони перетворилися на шарпетки.

***

— Абраме, що за нетактовність! Я тобі кажу, що моя дружина чекає на дитину, а ти питаєш, від кого?

— Вибач, будь ласка, я думав, ти знаєш.

***

Чоловік вривається додому раніше — біжить на балкон. Потім заглядає у шафу, під ліжко. Нікого! Хапає дружину і репетує: — Де коханець? Дружина виривається і обурено відповідає: — Звідки я знаю? Твій коханець — ти й шукай!

***

Чоловік і жінка одружилися, він їй і каже: — Оскільки ти моя дружина, то маєш шанувати мої звички. У мене їх 3!

Перша. Щосереди я граю з друзями у футбол. Дощ, сніг, хоч би що трапилося, фут-бол! Зрозуміла?

— Зрозуміла — відповідає дружина.

— Друга. Щоп'ятниці я з друзями граю у преферанс.

— Зрозуміла?

— Зрозуміла, — відповідає дружина.

— І нарешті третя. Щонеділі в мене риболовля. Зима, холод,

день народження тещі, все одно. Зрозуміла?

— Зрозуміла, — відповідає дружина.

— Ну, й? Що скажеш?

— Я все зрозуміла.

— Заперечення є?

— Ні.

— А може, ти теж маєш звички якісь?

— Так, одна. Я щовечора о 9 годині кохаюся. Є чоловік удома, немає чоловіка вдома — байдуже, у мене — коханця!

***

— Цілих три місяці ти не можеш вирішити, яку купити машину, а мені зробив пропозицію на третій день після знайомства.

— Купівля машини — справа серйозна.

***

— Іванку, скільки твоя мама повинна заплатити за 2 кілограми яблук, якщо 1 кг коштує 10 гривень?

— Не можу сказати, учителю, моя мама завжди торгується.

***

— Як позбутися від знаменника цього дробу?

— Потрібно стерти його ганчіркою!

***

М'яч ще летів у вікно директора, а діти вже грали в хованки...

Учитель:

— А тепер я доведу вам теорему Піфагора.

Ледар із задньої парті:

— А чи варто? Ми вам віримо на слово.

***

Вчителька перед контрольною:

— Гаврилюк! Я, сподіваюся, що не побачу, як ти сьогодні списуєш?

— Я теж сподіваюся...

***

На уроці малювання один учень звертається до сусіда по парті:

— Класно ти намалював! У мене апетит розігрався!

— Апетит? Від сходу сонця?

— Треба ж! А я думав, ти намалював яєчно!

***

Учитель географії приходить до лікаря.

— Що у вас болить? — питає той.

— Нога. На північний схід від п'яти.

***

— Сергію, — говорить вчитель, — розкажи про подорож Колумба.

— Значить так. Колумб не знав, куди він приплив. А коли повернувся додому, то не знав, звідки.

***

Найкращий вік у дітей — це

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД, НАДРУКОВАНІЙ В «RIA ПЛЮС», № 37

БОНАПАРТ Я Ч ТЕЛЕСКОП

МОМ Р РОЗДІЛ Д П РА

МОРОЗИВО И ПЕРЕМОГА Р

Н Н К СЕКС П М Х ЛАКТ Ф

ФІНАЛ П Ш ПОЕТ МАДЯР ВИЛА

МЕЛПОМЕНА ХОБІ І ЕМІР Р

У Є Т Л СТАН СУМ Н ЗЕВС

ШУКА МІТОЗ Л КАША Р

Л ДРАКОН У ЯВА Т ЛУК

ДОБА Л Р Б У Н ВЛАДИКА

В ТБІЛІСІ ШАФА Н П М

О Т Л И УРНА А А Е ЦИТАТА

ФЛОРА ЦІП ВІН РЯСКА И Е

І Р ТРЕК БОТ ТОМ К ПОРОДА

СИТО Е АБУ ОБОЛ ЛАС С З Г

О Г И Р А Б Н Е М О Т Е О Р Е М А

Б У Х А У К І С Т А У К А Р А Т

П І Р С Н І С М Я С О С М А К О Т А

коли ви вже не водите їх за руку, а вони ще не водять вас за ніс!

***

— Ви дійсно хочете розлучитися із дружиною? Адже ви прожили з нею майже двадцять років!

— То ви вважаєте, що я ще мало страждав?!

***

Чоловік здатний 2 години сидіти, не рухаючись, дивитися на поплавки, а почекати

5 хвилин, поки дружина одягнеться, у нього нервів не вистачає!

***

Існує велика різниця між спокійною жінкою та мовчазною. Перша — це міраж, а друга — бомба уповільненої дії.

***

Що таке середній вік?

— Це коли тобі все одно, куди йде дружина — аби не плентатися разом з нею.

***

ТИЖНЕВИК «RIA ПЛЮС»

Ідентифікатор друкованого медіа в Реєстрі R30-02731. Засновник: ТОВ «РІА Холдинг». Видавець з 2006 року — ТОВ «ВИДАВНИЦТВО РІА»; адреса: 21032, м. Вінниця, вул. Ширшова, 3А.

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації World Association of Newspapers

Газета є членом асоціації видавців періодичної преси України.

Тижневик «RIA плюс» доставляють за передплатою підприємствам Тернопільщини та провідним підприємствам України.

Ця газета надрукована на папері, що наданий нам в якості гуманітарної допомоги та за підтримки компанії: АНРВУ, WAN-IFRA, Agora, Norske Skog, BO «УСЛ» та Kinstellar.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 1-Б (колишній будинок офіцерів). Працюємо 9.00-18.00.

Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 1-Б.

Електронна адреса: 20minut.ternopil@gmail.com

Телефони редакції: (0352) 43-00-50, 43-00-56

Телефони кур'єрської служби і передплати: (0352) 43-00-50, 43-00-56

«RIA плюс» в Інтернеті: 20minut.ua

ПРАВИЛА ПОДАННЯ ОГолошень ЧИТАЙТЕ НА 3-й СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м. Вінниця, вул. Ширшова, 3-А; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ No.194-57Р від 12.08.2009 р

Головний редактор: Наталія Бурлаку — 097-445-82-67.

Дизайн та верстка: Оксана Костюк

Відділ реклами: 43-00-50.

Відділ збуту: Лілія Павлишин, 095-837-87-14.

Відділ оголошень: 098-477-12-70, 096-72-92-018

Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром RIA.

Рекомендована ціна 10 грн 00 коп.

Віддруковано: ТОВ «Поділля-Тер», м. Тернопіль, тел. (0352)52-27-37, (067)352-18-51. www.a-print.com.ua

Тираж 18000 примірників. Зам. № 1006

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ ексклюзивної рекламної агенції ТОВ «РІА МЕДІА»:

р\р IBAN UA 55 300528 0000026006455048141

МФО 300528 АТ ОТП Банк код ЄДРПОУ 40914460, Інд. Под. №409144602081

Загальна система оподаткування тел./факс 43-00-50

свід. про реєстр. плат. ПДВ № 1602084500053.

Інд. податк. номер 409144602081

Передплатний індекс

22196

facebook.com/
te20minut/

instagram.com/
/20.hvylyn/

t.me/te20minut

КАРТОН-ПЛАСТ
ГАЙОВА 30 ЖИВОВА 25
КОПЕРНИКА 3 ОБ'ЇЗНА 17
15 КВІТНЯ, 15

пакуй та вези!

**МАКУЛАТУРА
ПОЛІЕТИЛЕН**

ПІДДОНИ

ЄВРО-КУБ

тел.: 25 88 28, 52 00 50
(067) 350 20 58, (067) 350 20 60

5-40233_9995

Погода у Тернополі

	meteo МЕТЕО	snoptik СИНОПТИК
СЕРЕДА, 18 ВЕРЕСНЯ	13°C 23°C	15°C 21°C
ЧЕТВЕР, 19 ВЕРЕСНЯ	12°C 22°C	13°C 21°C
П'ЯТНИЦЯ, 20 ВЕРЕСНЯ	10°C 22°C	11°C 21°C
СУБОТА, 21 ВЕРЕСНЯ	12°C 22°C	12°C 22°C
НЕДІЛЯ, 22 ВЕРЕСНЯ	12°C 23°C	12°C 22°C
ПОНЕДІЛОК, 23 ВЕРЕСНЯ	13°C 23°C	13°C 22°C
ВІВТОРОК, 24 ВЕРЕСНЯ	13°C 24°C	13°C 23°C

АНЕКДОТИ

***
— Мамо, ну вистачить таки вже ночами вкривати мене ковдрою!
— Сину, ти ж можеш застудитися.
— Але ж ви розкриваєте мою дружину!

***
Посварився з дружиною — пішов на кухню... і закрутив усі банки міцніше... Нехай перша підходить миритися!

***
Заміжня жінка скаржиться подрузі:
— Ну, за що мене чоловік б'є? Перу, гладжу, готую все свіже, в будинку ні порошинки, діти відмінники...
— Підгулюєш?
— Ну, хіба що за це...

***
А зайва вага, накопичена за роки подружжя, є спільно нажитим майном і що з нею робити при розлученні?

***
Чоловік сказав, що між нами не стало іскри. Ось купила електрошокер. Зараз прокинься, ще раз спитаю!

***
Якщо дівчина сміється з усіх твоїх жартів, у тебе серйозні проблеми — вона зібралася за тебе заміж

Цього тижня іменини святкують

18 вересня:
Аркадій, Борис, Володимир, Іван, Костянтин, Михайло, Олексій, Петро, Сергій, Ірина, Софія.

19 вересня:
Гаврило, Давид, Ігор, Костянтин, Макар, Микола, Олексій, Федір, Марія.

20 вересня:
Василь, Іван, Іларіон, Михайло, Олег, Олександр, Федір, Тетяна.

21 вересня:
Андрій, Валентин, Василь,

Володимир, Данило, Дмитро, Іван, Йосип, Костянтин, Нестор, Олександр, Петро.

22 вересня:
Макар, Микола, Олександр, Петро.

23 вересня:
Андрій, Іван, Микола, Петро, Іраїда, Раїса.

24 вересня:
Андрій, Антон, Василь, Віталій, Владислав, Давид, Павло, Сергій, Степан.

21 вересня – День миру в Україні

КАРНИЗИ • **ЖАЛЮЗИ** • **ШТОРИ ПЛІС** • **РИМСЬКІ ШТОРИ** • **МАРКІЗИ**
• **ТКАНИННІ РОЛЕТИ**

вул. Шенгіцького, 23 Б, ТЦ «СОТЕНА»,
вул. Торговиця, 9, Центральний ринок

(067) 909 71 58
(073) 909 71 58

Rolletto - Карнизи & Жалюзи
rolletto.com.ua

rolletto_ternopil
rolletto.ternopil

5-40895_0082

Куплю в необмеженій кількості у м. Тернополі та області **ВЖИВАНІ ЄВРОПІДДОНИ, А ТАКОЖ ПОЛЕГШЕНІ ПІДДОНИ.**
Можливий вивіз нашим транспортом.
(068) 105-54-59,
(068) 105-54-58

5-40847_0082

КУПЛЮ ЄВРОПІДДОНИ, РІЗНІ, ПІДДОНИ
б/к. Дорого. Вивіз до замовника
вул. Гайова 30, ОБ'ЇЗНА, 17
тел. (068) 060 13 88, (067) 350 20 60

5-40233_0082A

З одного ракурсу «Перемога» за 70 років: як змінилася

ЗБУДУВАЛИ НА МІСЦІ РУІН

БУЛО:
Кінотеатр у 1954 році, через чотири роки після будівництва

СТАЛО:
Фасад будівлі кілька разів реставрували

БУЛА АГІТАЦІЯ

БУЛО:
У 50-х роках на фасаді були агітаційні плакати та символіка

СТАЛО:
Тепер можна побачити афіші заходів, які тут проводять

ПОМЕНШАЛО ДЕРЕВ

БУЛО:
Біля «Перемоги» у 70-х росли кілька дерев вздовж бульвару Т. Шевченка

СТАЛО:
Дерева видалили, а на їх місці тепер бруківка

ПРОВОДЯТЬ ЗАХОДИ ТА ВИСТАВКИ

БУЛО:
У кінотеатрі перед сеансами виступав оркестр, також був буфет

СТАЛО:
Тепер у приміщенні проводять виставки та урочисті заходи